

ಕೇರಳ ಪಾಠಾವಳಿ

KERALA READER

ಕನ್ನಡ
KANNADA

ಮೂಲ ಪಠ್ಯ
BASIC TEXT

ತರಗತಿ
VII

ಕೇರಳ ಸರಕಾರ
ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ

ತಯಾರಿಸಿದವರು

ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಸಮಿತಿ (SCERT)
ವಿದ್ಯಾಭಿನಂದನೆ ಪೂಜಪುರ, ಕಿರುವನಂತಪುರ - 695 012

2024

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ಜನಗಣ ಮನ ಅಧಿನಾಯಕ ಜಯಹೇ
ಭಾರತ ಭಾಗ್ಯವಿಧಾತಾ
ಪಂಚಾಬ ಸಿಂಧು ಗುಜರಾತ ಮರಾಠ
ದ್ವಾರಿತ ಉತ್ತರ ವಂಗ
ವಿಂದ್ಯು ಹಿಮಾಚಲ ಯಮುನಾ ಗಂಗಾ
ಉಚ್ಛ್ರಾತ ಜಲಧಿತರಂಗ
ತವಶುಭ ನಾಮೇ ಜಾಗೇ
ತವಶುಭ ಆಶಿಷ ಮಾಗೇ
ಗಾಹೇ ತವಜಯ ಗಾಥಾ
ಜನಗಣ ಮಂಗಲದಾಯಕ ಜಯಹೇ
ಭಾರತ ಭಾಗ್ಯವಿಧಾತಾ
ಜಯಹೇ ಜಯಹೇ ಜಯಹೇ
ಜಯ ಜಯ ಜಯ ಜಯಹೇ

ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ

ಭಾರತವು ನನ್ನ ದೇಶ. ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ಸಹೋದರ,
ಸಹೋದರಿಯರು.

ನಾನು ನನ್ನ ದೇಶವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಾಗಾ
ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ವಾದ ಪರಂಪರೆಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ನನ್ನ ತಂದೆ, ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಗುರುಹಿರಿಯರನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತೇನೆ.
ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ನನ್ನ ದೇಶ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ನನ್ನ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು
ಮುಡಿಪಾಗಿಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಕ್ಷೇಮ ಮತ್ತು ಸಮೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಆನಂದವಿದೆ.

Kannada - VII (Basic Text)

Prepared by :

State Council of Educational Research and Training (SCERT)

Poojapura, Thiruvananthapuram - 695012 Kerala

website : scertkerala.gov.in. Email : scertkerala@gmail.com

Phone : 0471-2341883. Fax : 0471-2341869

Typeset designed by : SCERT

First Edition : 2024

Printed at : KBPS Kakkanad, Kochi-30

© Department of General Education, Govt. of Kerala.

ಮುನ್ನಡಿ

ಪ್ರೇತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ,

ಭಾಷೆ ಕೇವಲ ಸಂಪರ್ಹನದ ಸಾಧನವಲ್ಲ. ಅದು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿದೆ. ನಾವು ದಿನನಿತ್ಯಕಲಿಯವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು, ಓದಲು ಮತ್ತು ಬರೆಯಲು ಕೇವಲ ಮೂಲಭೂತ ಭಾಷಾ ಕೌಶಲ್ಯಗಳಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಶಕ್ತಿಯೆಂದರೆ ಅದು ನಮ್ಮನ್ನ ಕಲ್ಪನೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಆಚೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಬಲ್ಲದು. ಸೃಜನಶೀಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರ ಭಾಷಾ ಶೈಲಿಯೇ ಅವರನ್ನ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಗುರುತಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನಾವೂ ನಮ್ಮದೇ ಆದ ಭಾಷಾ ಶೈಲಿಯನ್ನ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಭಾಷೆಯನ್ನ ಕಲಿಯಬೇಕು.

ಭಾಷಾ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ತಕವು ಮುದ್ರಿತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹವಲ್ಲ; ಅದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಕರು, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮತ್ತು ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅಡಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ತಕವು ನಮ್ಮ ಬದುಕಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಒಬ್ಬಿಗೊಬ್ಬರು ಬೆರೆಯುವ ಗೆಳೆಯರಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಹಿತ್ಯೇಟಿಗಳಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ತಕವು ನಾವು ಸೇರಿರುವ ಸಮಾಜದ ಸುಲಭ-ದುಃಖಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಾವು ವಾಸಿಸುವ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸುದೃಢ, ಸ್ವಸ್ಥ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ತಕವು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ತಕವನ್ನ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಾಷಾ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ತಕವು ನಿಮ್ಮ ಚಿಂತನೆಯನ್ನ ಶ್ರೀಮಂತಗೋಳಿಸಲಿ.

ಅಭಿನಂದನೆಗಳು,

ಡಾ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ಆರ್.ಕೆ.
ನಿದೇಶಕರು,
ಎಸ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ., ಕೇರಳ
ತಿರುವನಂತಪುರ

TEXT BOOK DEVELOPMENT COMMITTEE KANNADA - VII BT

Advisor

Shivashankara P.

Asst. Professor, GPM College, Manjeshwar

Chairperson

Dr. Shridhara N.

Associate Professor, Govt. College, Kasaragod

Experts

Dr . Mahalinga Bhat K.
Ramanna D.

Associate Professor, St. Aloysius College, Mangalore
Rtd. Head Master, GVHSS Delampady

Participants

Shekhar Shetty K.

Rtd Teacher, HAUPS Bayar

Harisha G.

HSST, SVVHSS Miyapadvu

Asha Dileep Rai

HST, SVVHSS Kodlamogaru

Prashanth Kumar Holla

HST, SDPHSS Dharmathadka

Divakara Ballal A.B.

UPST, GVHSS Kunjathur

Shakila V.

UPST, Bakrabail AUPS Pathoor

Artists

Balasubrahmanya,
Subrahmanyam Bhat Kolari

Rtd. Drawing Teacher

Rtd. Drawing Teacher

Academic Co - Ordinator

Dr. Sahaya Dhas, D.

Assistant Professor (Tamil), SCERT.

രാജ്യ ശിക്ഷണ സംഖ്യോധന മുത്തു തർജ്ജീതി സമിക്ഷ (SCERT)
വിദ്യാഭ്യവന പൊஜപുര, തിരുവനന്തപുര - 695 012

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಕ್ರಮಸंಖ್ಯೆ	ಯೂನಿಟ್	ಪುಟಗಳು
1.	ನಾಡು - ನುಡಿ	7-28
	ಕನ್ನಡಿಗರ ತಾಯಿ (ಕವನ)	
	ಶುಷ್ಣಿ (ಕತೆ)	
	ಶಾಂತಿ ನಗರ (ಕಾದಂಬರಿಯ ಭಾಗ)	
2.	ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಿರಿ	29-48
	ಯುಗಾದಿಯ ಹಾಡು (ಕವನ)	
	ನಮ್ಮೂರ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳು (ಲೀಳನ)	
	ರಸಿಕರತ್ವ ವಿಟ್ಲುಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಜೋಯಿಸರು (ವ್ಯಕ್ತಿ ಪರಿಚಯ)	
3.	ಜೀವನ ದರ್ಶನ	49-68
	ಆದರ್ಶ ಜೀವನ (ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆ)	
	ಸತ್ಯದ ಮುಲಗಳು (ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥೆ)	
	ವಚನಗಳು	

ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಭಾರತದ ಜನತೆಯಾದ ನಾಮ,
ಭಾರತವನ್ನು ಸಾರ್ವಭೋಮ, ಸಮಾಜವಾದಿ, ಧರ್ಮನಿರಪೇಕ್ಷ
ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಗಣರಾಜ್ಯವನ್ನಾಗಿ
ರೂಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ;
ಭಾರತದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಜಿಗಳಿಗೆ
ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ನ್ಯಾಯವನ್ನು;
ವಿಚಾರ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ನಂಬಿಕೆ, ಧರ್ಮ ಮತ್ತು
ಉಪಾಸನೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು;
ಸಾಧನಮಾನ ಮತ್ತು ಅವಕಾಶಗಳ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು
ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ;
ವ್ಯಕ್ತಿಗೌರವ, ದೇಶದ ಏಕತೆ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರತೆಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ
ಭಾರತೀಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ
ದೃಢಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿ,
ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ
1949ನೇಯ ಇಸವಿಯ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ 26ನೇ ದಿನದಂದು
ಈ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ನಮಗೆ ನಾವೇ ಅರ್ಥಸಿಕೊಂಡು
ಅಂಗೀಕರಿಸಿ,
ಶಾಸನವಾಗಿ ವಿಧಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

1. ನಾಡು - ನುಡಿ

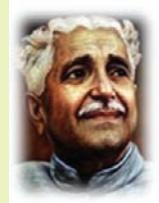

ಭಾಷೆ ಎಂಬುದು ಕೇವಲ ಪದಗಳಲ್ಲ, ಅದು ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಬದುಕು, ಆಚಾರ – ವಿಚಾರ ಹಾಗೂ ಜೀವನಕ್ರಮವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಂಶಗಳು ಒಂದು ತಲೆಮಾರಿನಿಂದ ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಸಾಗುತ್ತವೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ಬದುಕಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ನಮಗೆ ನೀಡುತ್ತಿವೆ. ವಿವಿಧ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಓದು ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ವೈಚಾರಿಕ ಚಿಂತನೆ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಹಾಗೂ ಕಲ್ಪನಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಶೈಷ್ಫಳತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ಅಧ್ಯತ್ವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊಗಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ನಾಡನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವ ಅನೇಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗಳು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಹೊಂದಿ, ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕಾದುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರವೇಶ ಚಟುವಟಿಕೆ

ಕನ್ನಡಕೆ ಹೋರಾಡು
ಕನ್ನಡದ ಕಂದ
ಕನ್ನಡವ ಕಾಪಾಡು
ನನ್ನ ಆನಂದ

- ಕುವೆಂಪು

ಹಜ್ಜೀವು ಕನ್ನಡದ ದೀಪ
ಕರುನಾಡ ದೀಪ
ಸಿರಿನುಡಿಯ ದೀಪ
ಒಲವೆತ್ತಿ ತೋರುವ ದೀಪ

- ಡಿ.ಎಸ್. ಸಂಕರ

ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದಿದೆ ಮನಿಗೆ
ಓ ಬೆಂಗ ಬನ್ನಿ
ಎಲ್ಲರೂ ಎದ್ದೆದ್ದು ಓಡಿ ಬನ್ನಿ
ಕನ್ನಡದ ಗಡಿಕಾಯಿ
ಗುಡಿಕಾಯಿ ನುಡಿಕಾಯಿ
ಕಾಯಲಾರೆವೆ ಸಾಯಿ
ಓ ಬನ್ನಿ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದಿದೆ ಮನಿಗೆ

- ಕರ್ಯಾರ್ಥ ಶಿಳ್ಳಣಿ ರೈ

ಯೆಂಡ ಯೆಂಡಿ ಕನ್ನಡ ಪದಗೊಳ್ಳಾ
ಅಂದ್ರೆ ರತ್ನಂಗ್ ಪ್ರಾಣ
ಬುಂಡನೊ ಎತ್ತಿ ಕುಡದ್ದುಟ್ಟುಂದ್ರೆ
ತಕ್ಕೂ ಪದಗೊಳ್ಳಾ ಬಾಣ

- ಜಿ.ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ

- ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ ಆಸ್ತಾದಿಸಿದಿರಲ್ಲವೇ?
ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸಲು ನಾವೇನು ಮಾಡಬಹುದು? ಚಚಿನಿಸಿ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕನ್ನಡಿಗರ ತಾಯಿ

ತಾಯಿ ಬಾರ, ಮೋಗವ ತೋರ, ಕನ್ನಡಿಗರ ಮಾತೆಯಿ!
ಹರಸು ತಾಯಿ, ಸುತರ ಕಾಯಿ, ನಮ್ಮಜನ್ಮದಾತೆಯಿ!
ನಮ್ಮತಪ್ಪನೆನಿತೊ ತಾಳ್ಳೆ,
ಅಕ್ಕರೆಯಂದೆಮ್ಮನಾಳ್ಳೆ,
ನೀನೆ ಕಟ್ಟಾ ನಮ್ಮಬಾಳ್ಳೆ,
ನಿನ್ನಮರೆಯಲಮೈವು
ತನು ಕನ್ನಡ, ಮನ ಕನ್ನಡ, ನುಡಿ ಕನ್ನಡವೇಮೈವು.

ಹಣ್ಣನೀವ ಕಾಯನೀವ ಪರಿಪರಿಯ ಮರಂಗಳೊ,
ಪತ್ರಮೀವ ಪುಷ್ಟಮೀವ ಲತೆಯ ತರತರಂಗಳೊ
ತೆನೆಯಕೆನೆಯ ಗಾಳಿಯೊ,
ಖಗಮ್ಮಗೋರಗಾಳಿಯೊ,
ನದಿನಗರನಗಾಳಿಯೊ!
ಇಲ್ಲಿಲ್ಲದುದುಳಿದುದೆ?
ಜೀನು ಸುರಿವ ಹಾಲು ಹರಿವ ದಿವಂ ಭೂಮಿಗಳಿದುದೆ?

ಜೈನರಾದ ಪ್ರಾಜ್ಯಪಾದ ಕೊಂಡಕುಂದವಯರ,
ಮಧ್ಯಯತಿಯೆ ಬಸವಪತಿಯೆ ಮುಖ್ಯಮಾಚಾಯರ,
ಶರ್ವ ಪಂಪ ರನ್ನರ,
ಲಕ್ಷ್ಮಿಪತಿ ಜನ್ನರ,
ಷಡ್ಕರಿ ಮುದ್ದಣರ,
ಪರಂದರವರೇಣ್ಯರ,
ತಾಯಿ, ನಿನ್ನ ಬಸಿರೆ ಹೊನ್ನಗನಿ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರ!

ಹಳೆಯಬೀಡೆ ಬೀಲನಾಡೆ ಮಾಡಮೆನಿತೊ ಸುಂದರಂ!
 ಬಿಳಿಯ ಕೊಳೆದ ಕಾರಕಳದ ನಿಡುಕರೆನಿತೊ ಬಂಧುರಂ!
 ಇಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಶಿಲ್ಪಿಲ್ಲ,
 ನಿನ್ನ ಕಲ್ಲಿನುಡಿಪುದಲ್ಲ!
 ಹಿಂಗತೆಯಿನಿವಾಲ ಸೋಲ್ಲ
 ನೆಮ್ಮೆತೃಪ್ರಗೆ ದಕ್ಕಿಸು-
 ಹೊಸತು ಕಿನ್ನರಿಯಲಿ ನಿನ್ನ ಹಳೆಯ ಹಾಡನುಕ್ಕಿಸು!

ತನ್ನ ಮರೆಯ ಕಂಪನರಿಯದದನೆ ಹೊರಗೆ ಹುಡುಕುವ
 ಮೃಗದ ಸೇಡು ನಮ್ಮಾಡು ಪರರ ನುಡಿಗೆ ಮೀಡುಕುವ!
 ಕನ್ನಡ ಕಸ್ತುರಿಯನ್ನ
 ಹೊಸತುಸಿರಿಂ ತೀಡದನ್ನ
 ಸುರಭಿ ಎಲ್ಲಿ? ನೀನದನ್ನ
 ನವಶಕ್ತಿಯನೆಬ್ಬಿಸು-
 ಹೊಸ ಸುಗಂಥದೊಸಗೆಯಿಂದ ಜಗದಿ ಹೆಸರ ಹಬ್ಬಿಸು!

ಕುಗ್ಗದಂತೆ ಹಿಗ್ಗಿಪಂತೆ ನಿನ್ನ ಹೆಸರ ಟೆಕ್ಕೆಯಂ,
 ನೀಗದಂತೆ ಸಾಗಿಪಂತೆ ನಿನ್ನ ನುಡಿಯ ಡೆಕ್ಕೆಯಂ,
 ನಮ್ಮೆದೆಯಂ ತಾಯಿ ಬಲಿಸು,
 ಎಲ್ಲರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ನೆಲಸು,
 ನಮ್ಮ ಮನಮನೊಂದೆ ಕಲಸು,
 ಇದನೊಂದನೆ ಕೋರುವೆ-
 ನಿನ್ನ ಮೂರ್ತಿ ಜಗತ್ತೀರ್ತಿ ಎಂದಿಗೆಮಗೆ ತೋರುವೆ?

ಕನ್ನಡ ನುಡಿ ಬಹಳ ಚಂದ
 ಎಕೆಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು
 ಗೀಚಿದರೂ ಆಗುಪುದು ಶ್ರೀಗಂಧ
 ಸಿಂಗರದ ಗಣಿ ಅದರ
 ಶಬ್ದಸಂಪತ್ತು
 ಬಂಗಾರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠ
 ನುಡಿಮುತ್ತು

- ದಿನಕರ ದೇಸಾಯಿ

- ಮಂಜೀಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪ್ರೇ

ಕವಿ ಪರಿಚಯ

ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಥಮ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಎಂಬ ಬಿರುದಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾದವರು ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈಗಳು. ಸಂಶೋಧಕರೂ ಕವಿಗಳೂ ಆದ ಇವರು ಸಾಹಿತ್ಯ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಪೈ – ದೇವಕಿಯಮ್ಮೆ ದಂಪತಿಗಳ ಪುತ್ರರಾಗಿ ೨೩-೨೫-೧೯೭೫ರಂದು ಮಂಜೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಮಂಗಳಾರಿನಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಗಿಸಿದರು. ಮದರಾಸ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಬಿ.ಎ. ವ್ಯಾಸಂಗವನ್ನು ತಂದೆಯ ನಿಧನದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಸ್ವಂತ ವ್ಯಾಸಂಗದಲ್ಲೇ ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಗ್ರೀಕ್, ಪ್ರೌಚ್, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಜರ್ಮನ್, ಪ್ರಾಕೃತ ಮೊದಲಾದ ದೇಶ – ವಿದೇಶಗಳ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿತರು. ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ – ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಶೋಡಗಿದರು. ಎಲ್ಲಾ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸೇರಲಿಲ್ಲ. ಪೈಗಳ ಅಗಾಧ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಮದರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಅವರಿಗೆ ‘ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ’ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿತು. ಅವರಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ರಘಿರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿ ನೀಡಿ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿತು.

‘ಗಿಳಿವಿಂಡು’, ‘ನಂದಾದೀಪ’, ‘ಗೊಲ್ಲೊಧಾ’, ‘ವೈಶಾಖಿ’, ‘ಹೆಬ್ಬಿರಳು’, ‘ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಚರಿತೆ’ ಇತ್ಯಾದಿ ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು. ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಅವರು ಮಂಜೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ೧೯೭೫ರಲ್ಲಿ ನಿಧನರಾದರು. ‘ಕನ್ನಡಿಗರ ತಾಯಿ’ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಗೋವಿಂದ ಪೈಗಳ ಗಿಳಿವಿಂಡು’ ಎಂಬ ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಹಾಡಿರಿ

- ‘ಕನ್ನಡಿಗರ ತಾಯಿ’ ಹಾಡನ್ನು ರಾಗ, ತಾಳ, ಲಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಹಾಡಿ ಆಸ್ತಾದಿಸಿರಿ.

ಉತ್ತರಿಸಿರಿ

1. ಲತೆಯು ಯಾವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೀಡುತ್ತದೆ?
2. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇನು?
3. ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾದ ಕಲೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
4. ಕವಿಯು ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಏನೆಂದು ಪ್ರಾಧಿಕಸುತ್ತಾರೆ?

ಆಶಯ ಬರವಣಿಗೆ

- ‘ಕನ್ನಡಿಗರ ತಾಯಿ’ ಪದ್ಯವನ್ನು ಓದಿ ಆಶಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ವರ್ಣನೆ

- ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದಿರಲ್ಲವೇ? ನಿಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಸುಂದರ ತಾಣವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಟಿಪ್ಪಣಿ

- ‘ಕನ್ನಡಿಗರ ತಾಯಿ’ ಪದ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಸಾಲುಗಳು ಯಾವುವು? ಯಾಕೆ ಇಷ್ಟವಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪ್ರಬಂಧ

- ನಿಮ್ಮ ಶಾಲಾ ವಾಸ್ತವಕೋಶವು ಕೊಡುವ ಪ್ರಬಂಧ ಸ್ವಾಧೀಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಕನ್ನಡ ನಾಡು, ನುಡಿ, ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹಿರಿಮೆಗಳ ಕುರಿತು ‘ಕನ್ನಡಿಗರ ತಾಯಿ’ ಕವನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಭಾಗದ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಕನ್ನಡ ಕಸ್ತೂರಿಯನ್ನು

ಹೊಸತುಸಿರಿಂ ತೀಡರನ್ನು

ಸುರಭಿ ಎಲ್ಲಿ? ನೀನದನ್ನು

ನವಶಕ್ತಿಯನೆಬ್ಬಿಸು-

ಹೊಸ ಸುಗಂಧದೊಸಗೆಯಿಂದ ಜಗದಿ ಹೆಸರ ಹಬ್ಬಿಸು!

ಪ್ರಾಸ ಪದ

- ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಸ ಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪದ ವಿಂಗಡಣೆ

ತಪ್ಪನೆನಿತೊ = ತಪ್ಪನು+ನಿತೊ

ಇಲ್ಲಿಲ್ಲದುಮಳಿದುದೆ = ಇಲ್ಲಿ+ಇಲ್ಲದುಮು+ಉಳಿದುದೆ

- ಪದ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಇಂತಹ ಸಂಧಿಯಾದ ಪದಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದ

- ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
ತಾಯಿ, ತನು, ಪುಷ್ಟಿ, ದಿವಂ

ಸಂಚಿಕೆ ತಯಾರಿ

- ಕನ್ನಡ ನಾಡು ನುಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಸಾರುವ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಸಂಗೃಹಿಸಿ ಸಂಚಿಕೆ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ముఖ

ಚೀಕೋಂ... ಚೀಕೋಂ... ಅಂತ ಒಂದೇ ತಾಳಗತಿಯಲ್ಲಿನೀರು ಜಿಮ್ಮೆಸುತ್ತಿರುವ ಸ್ಪಿಂಕಲ್‌ನ ಏಕತಾನತೆಯ ಸದ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಆಲಿಸುತ್ತಾ ಶಂಕರಪ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿ ತೋಟದಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡತೊಡಗಿದರು. ಎಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಒಂದು ನರಪಿಳ್ಳಿಯ ದನಿ ಇಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಖಿನ್ನತೆ ಆವರಿಸಿತು. ಏಕಾಗ್ರಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯಂತೆ ನಿಂತ ಅಡಿಕೆಮರ, ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳು, ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ತಿರುಗುತ್ತಾ ನೀರು ಜಿಮ್ಮೆಸುತ್ತಿರುವ ಸ್ಪಿಂಕಲ್, ನೀರು ಬೀಳುವ ರಭಸಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ಎದುರಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಅತ್ಯಿತ್ತ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಾಳಿ, ಮುಂಡಿ ಎಲೆಗಳು.

ఆదరే మోదలు హేగిత్తు? బెఱిగ్గే ఎంటు గంటియాగుత్తలేఁ తోటిక్కే నీరు చేపలు బరువ హంగసర కలరవ. ఇతర కెలసగళన్న మాడువ గండసర గద్దల. నీరిన దండయల్లి ఆడువ అవర పుట్టు మక్కల సడగర, హత్తు గంటియాగుత్తలేఁ చూ తిండియ సంబ్రమ. మత్తే ఉత్సాహదింద కెలస మాడువ అవర దణివరియద నోటిగళు, మాతుకతే, హాస్య చట్టాకిగళు, నగువిన గద్దల. అడికే, తెంగు, బాళి, ముండి, కరిమెణసిన బళ్ళి.. అదరేడియ కొకొళ్ళు... కాపి గిడగళు... బేలియ హసిరు గిడగళు. ఒందన్నూ బిడద శించిత్తూ నోయిసద నీరు చేపువ ప్రీతి, ఎల్లవన్నూ... ఎల్లరన్నూ ప్రీతిసువ కాళజి... ఈగెల్లిదే అదెల్ల? నిట్టుసిరు బిట్టురు.

ತೋಟದಿಂದ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮೇಲೆ ಬಂದು ಕಾಡಿನ ಪಕ್ಕದ ಬೆಟ್ಟಗದ್ದೆಗಳ ಕಡೆ ನಡೆದರು. ಮಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೃಷಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಗದ್ದೆಗಳವು. ಈಗ ನೀರಾಶ್ಯವಿದ್ದರೂ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಮೇಲ್ಮೈಗದಲ್ಲಿರುವ ವಿಶಾಲ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಹಣ್ಣಗಳ ಕಸಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟಿದ್ದರು. ಮಾತ್ರ, ಚಿಕ್ಕ, ಲಿಂಬಿ, ಕಿತ್ತಳೆಯ ಗಿಡಗಳು ಪಂಪಿನ ನೀರುಂಡು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದವು. ಒಬ್ಬ ಕೆಲಸದಾಳು ಪಂಪಿನಿಂದ ಬರುವ ನೀರನ್ನು ಉದ್ದನೆಯ ರಬ್ಬರ್ ಕೊಳಪೆಯ ಮೂಲಕ ಗಿಡಗಳ ಬುಡಕ್ಕೆ ಹಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಂದಲೋ ತಂದು ನೆಟ್ಟ ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳವು. ಎಲ್ಲವೂ ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಫಲ ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಅವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಡನಾಡಿ ತಿಂದುಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವೇಹಿತರಿಗೂ ಹಂಚಿ ಸಂತೋಷ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಚಿಕ್ಕ ಗಿಡಗಳ ಬಳಿ ಬಂದರು. ಚಪ್ಪರದ ಹಾಗೆ ಬೆಳೆದ ಗಿಡಗಳ ತುಂಬಾ ಚಿಕ್ಕಗಳು. ಅದರೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೂ ಬಿಟ್ಟು ನಿಂತಿರುವ ಕಸಿ ಮಾವಿನ ಗಿಡಗಳು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ನಗುತ್ತಿವೆ.

ಅವರಿಗೆ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳ ನೆನಪಾಯಿತು. ಓ... ಯುಗಾದಿ ಕಳಿದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೇಸಗೆ ರಚಿ ಶುರುವಾದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಡೀ ಹಿತಿಲು, ಮನೆ, ತೋಟ, ನೀರಿನ ಕೆರೆ ಎಲ್ಲಿಂದರಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳದೇ ಕೇಕೆ... ನಗು... ಅಳು... ಸಮಾಧಾನದ ನುಡಿಗಳು... ಜಗಳ... ರಾಜೀ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು... ಎಂಥ ಖುಷಿ... ಎಂಥ ಸಂಭ್ರಮ. ಅದರೆ... ಈ ವರ್ಷ... ಆ ಭಾಗ್ಯವಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ.... ನಿಟ್ಟಿಸಿರು ಬಿಟ್ಟರು.

ವಾಡಿಕೆಯಂತೆ ಹಿತಿಲಿಗೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಂದು ಸುತ್ತು ಬಂದು ಮೇಲ್ಮೈಗದ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸದ ಆಳುಗಳ ಮನೆಯ ಬಳಿಯಾಗಿ ಬಂದು ಅವರ ಸುಲಭ ದುಃಖ ವಿಚಾರಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಮನೆಯ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಹಾಕಿದರು. ಬಂಧುಗಳ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕೈಕಾಲು ತೋಳಿಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಗಂಟಿ ಹತ್ತು ಬಡಿದದ್ದು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳಿಸಿತು.

ಹೆಂಡತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಮೈ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದವರು 'ಕಾಫಿ ಕೊಡಲಾ...' ಎಂದು ಉತ್ತರಕ್ಕೂ ಕಾಯದೆ ಒಳಗೆದ್ದುಹೋದಾಗ ಜಗಲಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ತನ್ನ ಮಾಮೂಲು ಈಸಿ ಚೇರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಳಿತು ಅಧ್ಯನ ಅಂಗಡಿಯ ಮೂಲಕ ಬರುವ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿ ಕಣ್ಣಾಡಿಸಿಕೊಡಿದರು.

ಶಂಕರಪ್ಪನವರ ಮುಲು ಬಾಡಿಹೋಯಿತು. ಅವ್ಯಕ್ತ ನೋವಿನ ಎಳೆಯೋಂದು ಚಿಲ್ಲನ್ನೇ ಹೈದರಾಯದಿಂದೆದ್ದು ಶರೀರವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸುವುದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಸುಮ್ಮನೆ ಕಣ್ಣಾಚ್ಚಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ನೆನಪಿನ ಸುರುಳಿ ಬಿಂಜ್ಕಾಡಿಗಿತ್ತು.

'ನೀವು ನನ್ನ ಹತ್ತ ಅಡಗಿಸ್ತೇಂದಿ. ಕೇಶವ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ.... ಇನ್ನೆಷ್ಟು ದಿನ ಈ ಇಳಿವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ಹಳ್ಳಿಕೊಂಡೇಲಿರೋದು? ಆರಾಮವಾಗಿ ಹೇಣೀಲಿರಬಹುದಲ್ಲಾ ಚಂದದ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಕೊಂಡು... ಅಲ್ಲಿ- ಇಲ್ಲಿ ಮಗನ ಕಾರಲ್ಲಿ ತಿಗಾರಿಕೊಂಡು... ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಆಟವಾಡ್ಕೊಂಡು, ಖುಷಿಯಲ್ಲಿಬ್ರಹ್ಮಹುದಲ್ಲಾ...

ದಿನ ಹೊಗೋಡೇ ಗೊತ್ತಾಗಿಕ್ಕಿಲ್ಲ... ಲಕ್ಷ್ಮೀಪುಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಹೇಳಿದರು.

ಶಂಕರಪ್ಪ ಮರು ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ, ಮಣಿಗೂ ನನಗಿರುವಷ್ಟು ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಂಬಂಧ ಆಕಿಗೆ ಇಲ್ಲ.. ಹೆಂಗಸರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸುಖವನ್ನೇ ಅರಸುವವರು.. ಆಗಲಿ... ಆಗುವುದೆಲ್ಲ ಆಗಲಿ... ಈ ಮಣಿನ ಮೊನ ನನ್ನ ತಲೆಮಾರಿಗೇ ಅಂತ್ಯವಾಗುವುದಾದರೆ, ಅದುವೇ ವಿಧಿನಿಯಮವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ತಡೆವರಾರು ಎಂದು ನಿಟ್ಟಿಸಿರು ಬಿಟ್ಟಿರು.

ಇರುವುದೊಂದೇ ಜೀವನ, ಸಿಗುವುದು ಕೆಲವೇ ದಿನ ತಿಳಿಯದೇ ಕಳೆವ ಭಾಲ್ಯ, ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಜಾರುವ ಹರೆಯ, ಕರೆಯದೇ ಬರುವ ಮುದಿತನ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಬಾಳುವುದೇ ಬದುಕು.

ಚಿಕ್ಕ ಅಡಿಕೆ ತೋಟ, ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತಿರುವ ಇತರ ತೋಟಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಸಾಗುವ ತೋಟಗಳ ಸಾಲು... ಸಮೃದ್ಧ ನೀರಿನಾಶ್ಯಯವಿರುವ ಬಯಲು. ಶಂಕರಪ್ಪನವರ ತೋಟ : ಈ ತೋಟಗಳ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ನಾಂದಿಯಾಗುತ್ತದೆ... ಹಾಗಾಗಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಇವರ ತೋಟದ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಡುಗಳಿಂದಾವೃತವಾದ ಕಿರುಗುಡ್ಡಗಳಿವೆ. ಅದನ್ನು ಕಡಿದು ಮಾಡಿದ ಬೆಟ್ಟುಗದ್ದಿಗಳು... ಅವುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೊಪ್ಪು, ಸೌದಿಗಳು. ವಿಶಾಲ ಗುಡ್ಡದ ಕುರುಚಲು ಕಾಡುಗಳಿಂದ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಗುಡ್ಡ ಕೊರೆದು ಮಾಡಿದ ಸುರಂಗವಿರುವುದೂ ಇವರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಮುಂದಿನ ತೋಟಗಳಿಗೆ ನೀರೂ ಕೂಡಾ ಇಲ್ಲಿಂದಲೇ ಹೊಗಬೇಕು.

ಇದು ಶಂಕರಪ್ಪನವರು ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಆಸ್ತಿ, ಶಾಲಾ ಮಾಸ್ತರಿಕೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆಂದು ಈ ಉರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಉರು ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಮೇನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಶಾಲೆಯಾಗಿದ್ದದರಿಂದ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಹೆದರಿಕೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಇದೇ ಉರಲ್ಲಿಸೆಟ್ಲೋ ಆಗುವುದು ಅವರಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಮೊದಲು ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದದ್ದು ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲಿನ ಒಂದು ಬದಿಯ ಜಾಗ, ನಂತರ ಮಗನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಚೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹೊರಟ ಸಂಕಪ್ಪ ರೈಗಳ ಈ ತೋಟ... ತನ್ನ ಮಾಸ್ತರಿಕೆಯ ಸಂಬಳದ ಹಣ... ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೈ ಸಾಲ... ಸೊಸ್ಯೆಟಿ ಲೋನ್... ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ತೋಟವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ್ದರು.

ಯಾವುದೋ ಚಿಕ್ಕ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯೋಂದರಲ್ಲಿ ಮುರುಟಿ ಹೋದ ಭಾಲ್ಯ, ಮಾವಿನ ಮಿಡಿಗೆ, ಗೇರು ಹಣಿಗೆ.. ಯಾರ್ಥರ ಹಿತ್ತಿಲಿಗೆ ಎಳಿಯರ ಹಿಂಡುಗಳೊಂದಿಗೆ ಲಗ್ಗಿಹಾಕಿ ಬ್ಯಾಗುಳ ತಿಂದು ಮುಖ ಭಾಡಿಸಿಕೊಂಡ ಕ್ಷಣಗಳು. ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಓಡುವ ಹೆದರಿಕೆಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಗಾಯಗಳು, ಕೆಲಪೋಮೈ ತಂದೆಗೆ ಕಂಫ್ಲೆಂಟು ಬಂದು ಭಡಿಯೇಟು ತಿಂದು ಅಳುವಾಗ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸ್ವಂತವಾಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಹತ, ಮಹತ್ವಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಬೀಜ ಮೊಳಕೆಯೋಡಿತ್ತು.

ಹಾಗೆ ಈ ಇಡೀ ಜಾಗವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕನಸಿನ ಹೂ ತೋಟವನ್ನಾಗಿ ಅವರು ಪರಿವರ್ತಿಸಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ

ಮಕ್ಕಳು ಮೊಮ್ಮೆಕ್ಕಳು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಬೇರೆಯವರ ಹಿತ್ತಿಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹಲ್ಲಗಿಂಜಬಾರದೆಂಬುದು ಅವರ ಹಿರಿದಾಸೆಯಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿಯೇ... ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಿಸಿದ್ದರು.

ಆದರೆ... ಈಗ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆಯಾಗಿತ್ತು. ಒಬ್ಬೇ ಒಬ್ಬ ಗಂಡು ಮಗ ಆಫೀಸರಾಗಿ ಉಂಟಾಗಿದ್ದು. ಹಳ್ಳಿಯ ಮನಸ್ಸುಗಳು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಯಾಳಾಗಿವೆ.. ಮಗ.. ಆಗಾಗ ಪೋನಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು ಬಂದೇ ಮಾತು... 'ಅಪ್ಪೆ ನನ್ನ ಮಾವನವರ ಒತ್ತಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ನಾವು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಸೆಟಿಲ್ ಆಗುವುದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಆಗಿದೆ. ಮಾವನಿಗೆ ಬೇರೆ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಅವರ ಆಪಾರ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಇರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಮಾರಿ ನೀವೂ ಬಂದು ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದು ಬಿಡಿ... ಆ ಜಾಗವನ್ನು ನನ್ನ ಸೈಹಿತನ ಪರಿಚಿತರೊಬ್ಬರು ಖರೀದಿಸಲು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮೆದಿಯಿಂದ ಇರಬಹುದು.' ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಯಾರಿಯನ್ನೂ ನಡೆಸಿದ್ದ.

ಅಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎಂದಿನಂತೆ ತಿರುಗಾಡಿ ಬಂದು ಕಾಫಿ ತಿಂಡಿ ತಿಂದು ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನೊದ್ದುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕಾರಿನ ಹಾನ್‌ ಕೇಳಿಸಿತು. ಮನೆಯಂಗಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತ ಕಾರಿನಿಂದ ಮೊದಲು ಇಳಿದವನು ಮಗ, ಅನಂತರ ಅವನದೇ ವಯಸ್ಸಿನ ಯುವಕ. ಅವನ ಹೆಂಡತಿ, ಮತ್ತಿಬ್ಬರು ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗಿನ

ಮತ್ತು ಒಂದು ಗಂಡು, ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಅವರ ಹಿಂದೆ ಶಂಕರಪ್ಪನವರದ್ದೇ ವಯಸ್ಸಿನ ಹಿರಿಯರು. ಅವರ ಹಿಂದೆ ಮೈತುಂಬಾ ಸೆರಗು ಹೊದ್ದು ಅವರ ಪತ್ತಿ.

'ಬನ್ನಿ... ಬನ್ನಿ...' ಮಗ ಅವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಮನೆಯೊಳಗಿನ ಜಗಲಿಗೆ ಕರೆತಂದ. ಸಂಭ್ರಮದ ಸದ್ದು ಕೇಳಿ ಶಂಕರಪ್ಪನವರ ಹೆಂಡತಿ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಮೃನೂ ಹೊರ ಬಂದರು. ಮಗನನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರ ಕಣ್ಣಗಳು ಅರಳಿದವು. 'ಬನ್ನಿ... ಬನ್ನಿ...' ಶಂಕರಪ್ಪನವರೂ ಕುಳಿತಲ್ಲಿಂದ ಎದ್ದು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಸೋಫಾದಲ್ಲಿ ಕುಳಿರಿಸಿದರು.

ಪರಸ್ಪರ ಪರಿಚಯವಾದ ನಂತರ ಮಗ ಹೇಳಿದ. "ದಸ್ತಾವೇಜು ಕೆಲಸ ಎಲ್ಲಾ ಮುಗಿಯಿತು. ಅವ್ಯಾಖನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್... ಮಾತ್ರ ಬಾಕಿ..." ಶಂಕರಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹೃದಯದೊಳಗೆ ಏನೋ ಭಾರವಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಅನ್ನಿಸಿ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿ ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟರು.

ಆ ಹಿರಿಯರು ಅವರನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ ಎದ್ದು ಬಂದು ಈಸಿ ಚೇರಿನ ಬಳಿಯ ಸೋಫಾದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. 'ಬೇಸರಿಸಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಸಂಕಟ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗ್ತೆ ಇದೆ... ನಾವೂ ಕೂಡಾ... ಅದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದವರೇ... ನಾನು ಜಿಕ್ಕು ಮಗುವಿರುವಾಗ ತಂದೆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪಿತ್ರಾಚಿತ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಮಾರಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದು... ನಾನು ಅಲ್ಲೇ ಬೆಳೆದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೇ ಉಳಿದು ಹೋಗಿತ್ತು. ಕೊನೆಗಾಲದಲ್ಲಾದರೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೆಲೆಸಬೇಕು ಎನಿಸಿತು. ನನ್ನ ಹಿರಿಯರು ನಡೆದಾಡಿದ ಹಳ್ಳಿಯ ಮಣಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಉಸಿರಾಡಿದ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಉಸಿರಾಡಬೇಕು... ಎನಿಸಿತು. ನಿಮ್ಮ ಈ ಜಾಗ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿಂತ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಈ ಮನೆ.. ಈ ಪರಿಸರ... ಎಲ್ಲೋ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಹಾಗಿದೆ. ಮಗನೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಿಸ್ಯೆನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಇನ್ನು ಇಲ್ಲೇ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಇತಾನೆ. ಎಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಭಾಗ್ಯ'

ಶಂಕರಪ್ಪ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟರು. ಎಂಥಾ ವೈರುಧ್ಯ! ತನಗೆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕೆಂಬಾಸೆಯಿದ್ದರೂ ತನ್ನಧಾರವಾದ ಮಗನ ದೃಷ್ಟಿ ಪಟ್ಟಣದ ಕಡೆಗೆ... ಮತ್ತು ಮೊಮ್ಮೆತ್ತು... ಮರಿಮತ್ತಳಿಗಾಗಿ ನೆಟ್ಟು ಬೆಳೆಸಿದ ಈ ತೋಟ ಹಣ್ಣಿಹಂಪಲುಗಳು ವ್ಯಧವಾದುವೇ...

ಇಲ್ಲ... ವ್ಯಧವಾಗಿಲ್ಲ... ಅವರಿಗಲ್ಲವಾದರೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ... ಇನ್ನೊಬ್ಬಿರಿಗೆ... ಮಣಿನೊಂದಿಗೆ ಕರುಳು ಬಳ್ಳಿಯ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದವರಿಗೆ... ತಿನ್ನುವ ವಿಷಣ ಇರುವವರಿಗೆ, ಅವರು ಸಮಾಧಾನ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡರು.

- ಜನಾರ್ಥನ ಎರ್ಕಟ್ಟೆ

ಕರ್ತೆಗಾರರ ಪರಿಚಯ

ಸಾಹಿತ್ಯ ಜ್ಞಾನದ ವರ್ವೆಕಟ್ಟಿ ಅವರು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದ ಕಾಸರಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ೧೯೫೭ ನವೆಂಬರ್ ೧ ರಂದು ಜನಿಸಿದರು. ಸ್ವಾತಮ್ಕೋತ್ತರ ಪದವೀಧರರು. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಚಾರ ನಿಗಮದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ದೂರವಾಣಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿತರಾದವರು. ಇವರ ಕಥೆ, ಕವನ, ಲೇಖನಗಳು ವಿವಿಧ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ‘ತಿರಸ್ಕೃತರು’, ‘ಪ್ರತಿಯಿ’, ‘ಹಗ್ಗೀ ಬತೀರ್ ನೆ ಗಂಗಮ್ಮಾ’, ‘ಕಾಯುತ್ತಿದೆ ನೆಲ’, ‘ದಲಿತ ಚಿಂತನೆ’ ಇವುಗಳು ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಶ್ಕೃತಿಗಳು. ಇವರಿಗೆ ಅಣ್ಣಿಯ ಮಾಸ್ಪರ್ಶ್ಯ ಸಾರ್ಥಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಸಂದಿವೆ. ‘ಖುಣ’ ಕರ್ತೆಯನ್ನು ಇವರ ಹಗ್ಗೀ ಬತೀರ್ ನೆ ಗಂಗಮ್ಮಾ ಕಥಾ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇವರು ೨೯.೨೯.೨೦೦೯ ರಂದು ನಿಧನರಾದರು.

ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಚಿದಿ

- ಪಾಠಭಾಗವನ್ನು ಚಿದಿ ಆಸ್ತಾದಿಸಿರಿ.

ಉತ್ತರಿಸಿರಿ

1. ಶಂಕರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಖಿನ್ನತೆ ಆವರಿಸಲು ಕಾರಣವೇನು?
2. ಶಂಕರಪ್ಪನವರ ತೋಟ ಮೊದಲು ಹೇಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಕರೆಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.
3. ಶಂಕರಪ್ಪನವರು ತನ್ನ ತೋಟವನ್ನು ಹೇಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದರು?
4. ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಬಂದ ಹಿರಿಯರು ಶಂಕರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಸಮಾಧಾನದ ಮಾತುಗಳು ಯಾವುವು?

ಸಂಭಾಷಣೆ

- ಕರ್ತೆಯನ್ನು ಚಿದಿದಿರಲ್ಲವೇ? ಈ ಕರ್ತೆಯನ್ನು ಸಂಭಾಷಣ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪಾತ್ರಚಿತ್ರಣ

- ಈ ಕರ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಶಂಕರಪ್ಪನವರ ಪಾತ್ರಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಮಾಡಿರಿ.

ಉಹಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ

- ಶಂಕರಪ್ಪನವರು ತೋಟವನ್ನು ಮಾರದೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುತ್ತಿತ್ತು? ಉಹಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಟಿಪ್ಪಣಿ

- “ಶಂಕರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕೆಂಬಾಸೆ. ಅವರ ಮಗನ ದೃಷ್ಟಿ ಪಟ್ಟಣದ ಕಡೆಗೆ. ಪೇಟೆಯಿಂದ ಬಂದ ಹಿರಿಯರಿಗೆ, ಅವರ ಮಗನಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಮಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಸೆ. ಎಂಥಾ ವೈರುಧ್ಯ!” - ಪಾಠಭಾಗದ ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಿ ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅನ್ಯದೇಶೀಯ ಪದ

- ಆಫೀಸು, ಸ್ಕೂಲ್, ಸ್ಪ್ರಿಂಕ್ಲರ್ - ಇವುಗಳು ಅನ್ಯದೇಶೀಯ ಪದಗಳು. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಇತರ ಅನ್ಯದೇಶೀಯ ಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.
(ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳ ಪದಗಳನ್ನು ಅನ್ಯದೇಶೀಯ ಪದಗಳು ಎನ್ನುವರು.)

ಶೀಷ್ಯರೂಪ

- ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗ್ರಾಮ್ಯಪದಗಳನ್ನು ಶೀಷ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.
ಹತ್ತು, ಅಡಗಿಸ್ವೇಡಿ, ಹಳ್ಳಿಕೊಂಪೆಲಿರೋದು, ತಿಗಾಟಿಕೊಂಡು, ಆಟವಾಡೊಂಡು, ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಕಿಲ್ಲ

ಸಂಯುಕ್ತ – ಸರಳ ವಾಕ್ಯ

- ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಂಯುಕ್ತವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸರಳವಾಕ್ಯಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿರಿ.
ಅಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎಂದಿನಂತೆ ಒಂದು ಕಾಫಿ ತಿಂಡಿ ತಿಂದು ದಿನಪ್ರತಿಕೆಯನ್ನೊಂದರು.

ಶಾಂತಿನಗರ

ಎಲ್ಲ ಉರುಗಳಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಇತಿಹಾಸವಿರುವಂತೆ ಈ ಶಾಂತಿಗೆರೆಗೂ ಒಂದು ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಶಾಂತೀಶ್ವರ ನಾಯಕನೆಂಬವನು ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಈ ಉರಿನಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ಕೆರೆಯನ್ನೂ ಶ್ರೀರಾಮೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದನಂತೆ. ಕೆರೆಗೆ ಅವನ ಹೆಸರನ್ನೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಕೆರೆಯ ಆ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ತಲೆ ಎತ್ತಿದ ಉರಿಗೂ ಅದೇ ಹೆಸರಾಯಿತು.

ಕೆರೆಯ ಕೆಳಗೆ ವಿಶಾಲವಾದ ಹೊಲಗಳಿವೆ. ಹೊಲಗಳಾಚಿಗೆ ಹಸಿರು ಹಸಿರಾಗಿ ನಿಂತ ಕಾಡಿದೆ. ಈ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಉರಿನ ಕಾವಲಿಗೆ ನಿಂತಂತೆ ಒಂದು ಗುಡ್ಡ. ಬಹುತೇಕ ರೈತರು ಹಿಂದೆಲ್ಲ ಎರಡೆರಡು ಬೆಳ್ಳಿ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಉರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಗದ್ದಲವಿಲ್ಲ; ಗಲಾಟಿಯಿಲ್ಲ. ಜನ ಬೆಳೆದುದನ್ನು ಮಾರಿ, ಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಕೊಂಡು ತಂದು, ತಿಂದುಂಡು ಸುಖವಾಗಿ ನೆಮ್ಮೆದಿಯಿಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀವರಾಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಮಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಈವರೂ ಉರಿನ ಶ್ರೀಮಂತರು. ಕೊಂಚ ಮತ್ತಿಗೆ ಓದು ಬರಹ ಬಲ್ಲವರು. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಹೊರಗೆ ಕೂಡಾ ಇವರಿಗೆ ಗೌರವ ಸಲ್ಲತ್ತಿತ್ತು, ಉರಿನಲ್ಲಿ ಏನೇ ಸಮಸ್ಯೆ ಉಧ್ಘಾತಿಸಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಇವರಿಬ್ಬರು ಸಮರ್ಪಿಸಿದ್ದರೂ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಲ್ಲವರೆಂದೇ ಜನ ಇವರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಕಾಣುವುದು, ಗೌರವಿಸುವುದು.

ಒಂದು ದಿನ ಶಿವರಾಮಯ್ಯ ಹಾಗೂ ರಾಮಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಾಣಲು ಕರೆ ಬಂತು. ಬಿಳಿ ಕಚ್ಚಿ ಪಂಚಿ, ಉದ್ದಶರಟು, ಮೇಲೊಂದು ಶಲ್ಲು, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡೆ ಹಿಡಿದು ಇಬ್ಬರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಾಣಲು ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕಾದು ಕುಳಿತಿರಲು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದರು. “ಬನ್ನಿ, ಬನ್ನಿ ಶಾಂತಿಗೆರೆ ನಾಯಕರು” ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಶೇಷ ಆಹ್ವಾನ ನೀಡಿ ಒಳಹೋದರು. ಇಬ್ಬರೂ ಅವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದರು. ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ರೇವಣಪ್ಪನವರು ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷ ತಡೆದು - “ಶಾಂತಿಗೆರೆಗೂ ಅಮಲಾರಿಗೂ ನಡುವೆ... ಅಮಲಾರಿಗೆ ಹೋಗೋ ದಾರೀಲಿ ಒಂದಿಪ್ಪು ಪಾಳು ಜಮೀನು ಇಡೆಯಲ್ಲ, ಅದು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬಿರೋದಿಲ್ಲೋ?”

“ಇಲ್ಲ... ಬಂಜರು ಭೂಮಿಯದು... ಕಲ್ಲು, ಬಂಡೆ, ನೊರಜುಗಲ್ಲು ರಾಶಿ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ...”

“ನಿಮ್ಮ ಉರಿಗೆ, ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರೋ ಹಳ್ಳಿಯೋರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗೋ ಹಾಗೆ ನಾನೋಂದು ಪಾನ್ನಾ ಮಾಡ್ತಿದ್ದೀನಿ. ಗಿರಾಕಿ ಬಂದರೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡ್ತಿರಾ ನೀವು?”

“ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ”

“ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಉದ್ದಮವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಶರು ಮಾಡಿದೆ ಹೇಗೆ ಅಂತ ಯೋಚನೆ ಮಾಡ್ತಿದ್ದೀನಿ. ನಿಮಗೂ ಅನುಕೂಲ, ಉರಿಗೂ ಲಾಭ, ಉರು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣವಾಗುತ್ತೆ.”

“ಏನು ಉದ್ದಮ ಅಂತ ಕೇಳಬಹುದೇ?”

“ನಮ್ಮ ದೇಶ ವ್ಯವಸಾಯ ಪ್ರಥಾನವಾದ್ದು. ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಮಳೆಯೂ ಬೇಕು..... ಗೊಬ್ಬರಾನೂ ಬೇಕು..... ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ಆಗಬೇಕು ಅನ್ನೋದಾದ್ದೆ ಸೀಮೆಗೊಬ್ಬರದ ಬಳಕೆ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಕೈಗೆ ಬಂದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಹಾಕೋ ಕೀಟಕಾಣಗಳು ಬೇರೆ. ಈ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸೋದು ಮುಖ್ಯ. ಈ ಎರಡು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಬಾನೇನ ತೆರಿಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರದೇಶದ ಒಂದು ಕಂಪೆನಿ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಉದ್ದಮ ಆರಂಭವಾದರೆ ಏನೂ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಾರದಿರುವ ಜಮೀನಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆ ಬೆಲೆ ಬಿರುತ್ತೆ. ಹಳ್ಳಿ ನಗರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತೆ.”

ಶಿವರಾಮಯ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣಯ್ಯನ ಮುಖ ನೋಡಿದರು. ಅವರು “ಆಯಿತು. ನೀವು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಇಲ್ಲ ಅನ್ನೋದಿಲ್ಲ....” ಎಂದರು.

ಮಳೆಗಾಲ ಮುಗಿಯುತ್ತಿದೆ ಅನ್ನವಾಗ ಶಾಂತಿಗೆರೆಗೆ ವಾಹನಗಳ ಪ್ರವಾಹ ಹರಿಯಿತು. ಅಮಲಾರು - ಶಾಂತಿಗೆರೆ ರಸ್ತೆಗೆ ಜಲ್ಲಿ ಬಂದು ಬಿದ್ದಿತು. ಕಾರ್ಬಾನೆ ನಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಜನ ಪಾಯ ತೋಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೊಡಿಗಿದರೆ, ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಂಬಗಳು, ಪಕಾಶಿಗಳು, ತಗಡುಗಳು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಒಂದು ರಾಶಿ ಬೀಳತೊಡಗಿದವು. ಒಂದು

ಕಡೆ ಕಾರ್ಬಾನ್ ನೇ ಎದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಮನೆಗಳು, ಪೇಟೆ ಬೀದಿ, ಅಂಚಿ ಕಣ್ಣೀರಿ, ಶಾಲೆ ಎಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲವೂ ತಲೆಯೆತ್ತೊಡಗಿದವು.

ಧೂರದ ಘ್ರಾಕ್ಷರಿ ನಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಅದೊಂದು ಹೊಸ ರಸ್ತೆ. ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲೊಂದು ಗಾಡಿ ರಸ್ತೆ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನೇ ಈಗ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಗಾಡಿ ರಸ್ತೆಯ ವರಡೂ ಕಡೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಮೈಲಿ ದೂರದವರೆಗೂ ಹೋಲಗಳಿದ್ದವು. ಈ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಕರೆ ಇದ್ದರಿಂದ, ಕರೆಯ ಕೆಳಗಿನ ಹೋಲಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳಿಯ ಬೆಳೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಮಳೆಗಾಲ ಮುಗಿದು, ಕೊಯ್ಯಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಹೋಲಗಳ ಮಾಲಿಕರೆಲ್ಲ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಬರೆದುಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್, ಎ.ಸಿ., ಡಿ.ಸಿ., ಸರಕಾರ ಎಂದೆಲ್ಲ ತಿರುಗಾಡಿದರು. ಹೋಲಗಳನ್ನು ಮನೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದೇ ಈ ತಿರುಗಾಟ. ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನೂ ತಂದರು.

ಈಂತಿಗೆಯ ದೃತ ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ ಈ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಧೂರ ಬಂದಾಗ ಹೋಲದಲ್ಲಿ ಕೊಳೆ ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತುಂಡು ತುಂಡಾಗಿ ಗುರುತು ಮಾಡಿದ್ದು, ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿಪಾಯ ತೆಗೆಯುತ್ತಿರುವುದು, ಒಂದೆರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಡೆಗಳು ಎದ್ದು ನಿಂತಿರುವುದು ಕಂಡಿತು. ಕಲ್ಲು, ಮರಳು, ಮಣ್ಣ, ಮರಗಳನ್ನು ಕೆಲವರು ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ತಂದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು.

ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ ಹೊಲಗಳ ನಡುವೆ ಆರಂಭವಾದ ಹೋಸ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತ ನಡೆದ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ವರ್ಷ ಕೊಯಾದ ಮೇಲೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬಣಪೆಗಳು ಎದ್ದಿರುತ್ತಿದ್ದವು, ಇಲ್ಲಿ ಜನ ಒಕ್ಕೂತ್ತಿದ್ದರು. ಒಕ್ಕು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಭತ್ತವನ್ನು ತುಂಬಿ ಮನೆಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದೆಲ್ಲ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲಸ. ಯಾವ ಗಡಿಬಿಡಿಯೂ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಬಾರಿ ಎಲ್ಲವೂ ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ನಡೆದು ಹೋಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳು ಪಳುತ್ತಿವೆ.

* * *

ರಾಮಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು ದೂರದ ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಹಿಂದಿನಂತೆ ಹಸಿರಾದ ಬೆಟ್ಟ, ಅದರ ಬುಡದಲ್ಲಿರುವ ಅಡಕೆ ತೋಟ, ಹಸಿರು ಬೆಟ್ಟದ ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ತೇಲುತ್ತಿದ್ದ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಬಿಳಿಮುಗಿಲು ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಎಲ್ಲಾ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಕಣ್ಣ ಹಾಯಿಸಿದಷ್ಟು ದೂರ ಜನರೇ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು. ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರುವವರು, ನೇಗಿಲು ಹೂಡಿ ಉಳ್ಳಿತ್ತಿರುವವರು, ಹೆಂಟಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರುವವರು, ನೀರು, ಅಂಬಲಿ ಒಯ್ಯಿವವರು, ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವವರು. ಮೇಲೆ ಹಗುರವಾಗಿ ತೇಲುವ, ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕಪ್ಪು ವಣಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಭಾರವಾಗುವ ಮೋಡಗಳ ಸಂತೆ, ಕೆಳಗೆ ಸಂಭ್ರಮ ಸಡಗರದಿಂದ ತಿರುಗಾಡುವ ಜನರ ಸಂತೆ, ಈಗದು ಬರೀ ಕನಸು. ರಾಮಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ನಿಟ್ಟುಸಿರೊಂದನ್ನು ಹೊರಸೂಸಿದರು. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಕಂಡದ್ದು ರಾಕ್ಷಸಾಕಾರದ ತಗಡು ಹಾಸಿದ್ದ

ಕಾರ್ಬಾನೆ. ಅದರ ಹೊಟ್ಟೆ ಸೀಳಿಕೊಂಡು ಎದ್ದು ನಿಂತ ಕೊಳಪೆಗಳು. ಈ ಕೊಳಪೆಗಳಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದು, ನೀಲಿ ಆಕಾಶವನ್ನು ಆವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಡು ಕಪ್ಪು ಹೋಗಿ, ರಾಮಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಕ್ಷೇತ್ರಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಂತೇ ಇದ್ದರು.

ಘ್ರಾಕ್ಷರಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಆದ ಬದಲಾವಣೆಯೆಂದರೆ ಶಾಂತಿಗೆರೆ ಶಾಂತಿನಗರವಾಯಿತು. ಕಟ್ಟುವಾಸನೆಯೊಂದು ಮೂಗಿಗೆ ಅಡರತೊಡಗಿದ್ದು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. “ಅಯ್ಯಪ್ಪ... ಏನಿದು ವಾಸನೆ?” ಎಂದು ಹೋಟಿಲ್ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಹಲವರು ಬ್ರೆಡರು. “ಗೋಪಾಲಪ್ಪ ಒಲೀಲಿ ಏನು ಸುಡುಗಾಡು ಬಿದ್ದಿತೋ ನೋಡು” ಎಂದರು ಕೆಲವರು.

ಆತ ಹುಡುಕಾಡಿ -

“ಎನ್ನೂ ಇಲ್ಲಾಪ್ಪ”

ಎಂದಾಗ ಜನ ಮೂಗನ್ನು ಅತ್ತೆ ಇತ್ತೆ ಹಾಯಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ

“ವಾಸನೇ... ಕಾರ್ಬಾನೆ ಕಡೆಯೆಂದ ಬತಾ ಇದೆ ಅಲ್ಲೂ?” ಎಂದು ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡರು.

ಹೊಟ್ಟೆ ತೋಳಿಸಿದಂತಾಗಿ, ಉಟ್ಟ ಮಾಡಲಾಗದೆ, ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯಲಾಗದೆ ಜನ ಪರದಾಡುವಂತಾಯಿತು.

ವಾಸನೆಯ ಹಿಂದೆಯೇ ಕವಿದುಕೊಂಡಿತು ಕಪ್ಪು ಹೋಗಿ!

- ನಾ.ಡಿಸೋಜ

ಕಾದಂಬರಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ನಾ.ಡಿಸೋಜ ಬರಹಗಾರರು, ಕನಾರಟಕ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿದವರು. ಇವರ ಪೂರ್ವ ಹೆಸರು ನಾಬರಟ್ಟು ಡಿಸೋಜ. ಇವರು ಜೂನ್ ೬, ೧೯೬೨ ರಂದು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ‘ಬಂಜಿ ಬೆಂಕಿ’, ‘ಮಂಜಿನ ಕಾನು’, ‘ಈ ನೆಲ ಈ ಜಲ’, ‘ಕಿಂಪು ತ್ರಿಕೋನ’, ‘ವಿಷಾನಿಲ’ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನೂ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ, ರೇಡಿಯೋ ನಾಟಕಗಳನ್ನೂ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಕನಾರಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಗುಲ್ಬಾಡಿ ವೆಂಕಟರಾವ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕುವೆಂಪು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್, ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬಾಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪುರಸ್ಕಾರ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಲಭಿಸಿವೆ.

ಮೇಲಿನ ಪಾಠಭಾಗವನ್ನು ಇವರ ‘ವಿಷಾನಿಲ’ ಕಾದಂಬರಿಯಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಒದಗಿ

- ಮೇಲಿನ ಪಾಠಭಾಗವನ್ನು ಓದಿ ಆಸ್ತಾದಿಸಿರಿ.

ಉತ್ತರಿಸಿರಿ

1. ಶಾಂತಿಗೆರೆ ಎಂಬ ಉರಿಗೆ ಆ ಹೆಸರು ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು?
2. ಶಿವರಾಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಮಕೃಷ್ಣಯ್ಯರನ್ನು ಜನ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಯಾಕೆ?
3. ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ರೇವಣನವರು ಶಾಂತಿಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಲಿರುವ ಉದ್ದೇಶದ ಕುರಿತು ಏನು ಹೇಳಿದರು?
4. ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪನಂಬ ರೈತ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಯಾವುವು?
5. ರಾಮಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಕ್ಯಾರಿರಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಲ್ಲಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಟಿಪ್ಪಣಿ

- ಕಡಲತಡಿ, ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡ, ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳು ಮುಂತಾದ ಸುಂದರ ತಾಣಗಳು ಮಾನವನ ಸ್ವಾಧ್ಯಾದಿಂದಾಗಿ ಇಂದು ನಾಶವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವಿಲ್ಲವೇ? ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು? ಇದರ ಕುರಿತು ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ಒದುಗರ ಓಲೆ

- ಇತ್ತೀಚೆಗಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿನಗರದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಸೌಂದರ್ಯವೂ ದಿನೇ ದಿನೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಂತೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಲು ಪತ್ರಿಕೆಯ 'ಒದುಗರ ಓಲೆ' ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಲೇಖನವೊಂದನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಮನವಿ ಪತ್ರ

“ಅಯ್ಯಪ್ಪ...ಹನಿದು ವಾಸನೆ?

ಎಂದು ಹೋಟಿಲ್ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಹಲವರು ಬ್ಯಾಡರು.

“ಗೋಪಾಲಪ್ಪ ಒಲೀಲಿ ಏನು ಸುಡುಗಾಡು ಬಿದ್ದಿತೋ ನೋಡು” ಎಂದರು ಕೆಲವರು.

ಆತ ಹುಡುಕಾಡಿ “ಏನೂ ಇಲ್ಲಪ್ಪ” ಎಂದಾಗ ಜನ ಮೂಗನ್ನು ಅತ್ತ ಇತ್ತ ಹಾಯಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ,

“ವಾಸನೆ ಕಾಖಾನೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಬತಾ ಇದೆ ಅಲ್ಲೂ? ಎಂದು ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡರು.

- ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಈ ರೀತಿಯ ದುವಾಸನೆ ಬೀರುವ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಇರಬಹುದಲ್ಲವೇ? ಇದರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯಾಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಒಂದು ಮನವಿ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಭಾಷಣ

“ಹಿಂದಿನಂತೆ ಹಸಿರಾದ ಬೆಟ್ಟೆ, ಅದರ ಬುಡದಲ್ಲಿರುವ ಅಡಕಿತೋಟ, ಹಸಿರು ಬೆಟ್ಟದ ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ತೇಲುತ್ತಿದ್ದ ನಿಮ್ಮಲವಾದ ಬಿಳಿ ಮುಗಿಲು ರಾಮಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಕಂಡದ್ದು ರಾಕ್ಷಸಾಕಾರದ ತಗಡು ಹಾಸಿದ್ದ ಕಾಖಾನೆ. ಕೆಟ್ಟಿ ವಾಸನೆಯೋಂದು ಮುಗಿಗೆ ಅಡರಿತೋಡಿದೆ”

- ಇದು ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯ ನಶಿಸುವ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲವೇ? ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ “ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯದ ಮಹತ್ವ” ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಒಂದು ಲಿಖಿತ ಭಾಷಣ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆ

- ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ದ್ವಾರಾ ವನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾದ ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಒಂದು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆಲದ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಜಿಂಕೆ ವಾಸವಾಗಿತ್ತು ಆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದ ನರಿಯೋಂದಕ್ಕೆ ಜಿಂಕೆಯ ಮಾಂಸ ತಿನ್ನಬೇಕಿಂಬ ಆಸೆಯಾಯಿತು ಹೇಗೆ ತಿನ್ನಲಿ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿತು ಒಂದು ದಿನ ಜಿಂಕೆ ಮೇಯುವಾಗ ಅಭ್ಯಾಸ ಈ ಜಿಂಕೆ ಅದೆಷ್ಟು ದಷ್ಟಪುಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಅದರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕಣ್ಣಿರು ಸುರಿಸಲಾರಂಭಿಸಿತು ಯಾಕೆ ಅಳುತ್ತಿ ನರಿಯಣ್ಣ ಅಂಥದ್ದೇನಾಯಿತು ಎಂದು ಜಿಂಕೆ ಕೇಳಿತು ಏನು ಹೇಳಲಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಜನ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರಿದ್ದೆವು ಎಲ್ಲರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಈಗ ಏಕಾಗಿಯಾದ್ದೇನೆ ಬೇಜಾರಾಗಿದೆ ಎಂದಿತು ನರಿಯ ವಂಚನೆಯನ್ನು ಅರಿತ ಜಿಂಕೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಪಲಾಯನ ಮಾಡಿತು

ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದ

- ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ಪಾಠಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.
ಅಸಮಧನ, ಅವಿಶ್ವಾಸ, ಅನನುಕೂಲ, ನಷ್ಟ, ದುಃಖ, ಅಗೌರವ, ಅಂತ್ಯ, ವೇಗವಾಗಿ, ಭಾರ

ಸರ್ವನಾಮ

ನಾಮಪದದ ಬದಲಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪದಗಳನ್ನು 'ಸರ್ವನಾಮ' ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.

ಕಷ್ಟ ಬಂದಾಗ ನಾವು ಯಾರಿಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ನಮಗೆ ಯಾರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾರರು.

ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆರೆ ಎಳೆದ ಪದಗಳು ಸರ್ವನಾಮಗಳು. ಈ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವನಾಮಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಬರೆಯಿರಿ.

- ನೀನು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವವನೆಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ನೀನು ನಿಜ ಹೇಳಿದರೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಯಾರೂ ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ.
- ಅವನಿಗೆ ಅವನ ಅಕ್ಕ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ಕೊಟ್ಟಿಳ್ಳು. ಅದು ಕತೆ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿತ್ತು.
- ನಾವು ಉರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದೆವು.
- ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

2. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸೀರಿ

ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂದರೆ ಜೀವನಕ್ಕೆಯು. ಅದು ಮನುಷ್ಯನ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಬರುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿ ನಿರ್ಮಿತವೂ ಅಲ್ಲ. ಮಾನವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವಿನ ಒಡನಾಟಗಳಿಂದ ಅದು ರೂಪಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕರಣದ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಆಯಾ ಸಮಾಜದ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ತನ್ನದಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಸಮೂಹಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅದು ಏಕರೂಪವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರ

ವಿವಿಧಾಂಶಗಳಾದ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಲೋಕರೂಢಿ, ಸ್ನೇಹಿತ್ಯ ನಿಯಮ, ಕಲೆ, ನಡವಳಿಕೆ, ನಂಬಿಕೆ, ಭಾಷೆ, ಆಚಾರ- ವಿಚಾರ, ಆಹಾರ - ವಿಹಾರ, ಹಬ್ಬ - ಹರಿದಿನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಸಮಾಜದಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಾಗೂ ನಗರ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸುರುತಿಸಬಹುದು.

ಪ್ರವೇಶ ಚಟುವಟಿಕೆ

ನಮ್ಮ ಜನಪದರು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಹೊತ್ತು ಮುಖುಗುವ ತನಕ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಆಯಾಸವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಲಾವಣಿ ಪದ, ಗೀಗೀಪದ ಮೊದಲಾದ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟ, ಭೂತಾರಾಧನೆ, ಕೋಲಾಟ, ಸಣ್ಣಾಟ, ದೊಡ್ಡಾಟ, ಡೊಳ್ಳುಕುಣಿತ, ಕಂಸಾಳೆಯಂಥ ಕಲಾಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ತೃಪ್ತಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಬದುಕಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ಅನುಭವಗಳ

ಗಳಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಅವರು ಹಾಡಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಆಸರೆಯಾದ ಭೂಮಿತಾಯಿಯನ್ನೇ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾಯಕವೇ ಕ್ಷೇಲಾಸ, ದಯೆಯೇ ಧರ್ಮದ ಮೂಲ, ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆ,

ಭಾವ್ಯಕ್ಕ, ಗುರುಭಕ್ತಿಮುಂತಾದ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ ಬಾಲೆ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಂದು ಜಗತ್ತು ಆಧುನಿಕತೆಗೆ ತೆರೆದುಕೊಂಡು, ಯಾಂತ್ರೀಕರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಬದಲಾಗುತ್ತಾ ಹೊಸ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ.

- ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೇನು? ಚರ್ಚಿಸಿರಿ.

ಯುಗಾದಿಯ ಹಾಡು

ಬಂದ ಚೈತ್ರದ ಹಾದಿ ತೆರೆದಿದೆ
ಬಣ್ಣ-ಬೆಡಗಿನ ಮೋಡಿಗೆ
ಹೊಸತು ವರ್ಷದ ಹೊಸತು ಹರ್ಷದ
ಬೇವು-ಬೆಲ್ಲದ ಬೀಡಿಗೆ
ಕೊಂಬಿ ಕೊಂಬಿಯ ತುಂಬ ಪುಟಿದಿದೆ
ಅಂತರಂಗದ ನಂಬಿಕೆ
ಚಿಗುರು ಹೂವಿನ ಬಣ್ಣದಾರತಿ
ಯಾವುದೋ ಆನಂದಕೆ!

ಇದ್ದದೆಲ್ಲವು ಬಿದ್ದುಹೋದರು
ಎದ್ದು ಬಂದಿದೆ ಸಂಭ್ರಮ.

ಶಿತ್ತಕೊಂಡರು ಕೊಟ್ಟು ಸುಲಿಸುವ
ಸೋಲನರಿಯದ ಸಂಗಮ

ಒಳಿತು ಕೆಡುಕೋ ಏನು ಬಂದರು
ಇರಲಿ ಎಲ್ಲಕು ಸ್ವಾಗತ

ಸ್ವರ್ಥೇಯಿಲ್ಲದ ಶ್ರದ್ಧೆಯೊಂದೇ
ಸ್ಮಾರ್ತಿಯಾಗಲಿ ಸಂತತ

ಹಳತು-ಹೊಸತೂ ಶಾಡಿ ಮೂಡಿಸುವಂಥ
ಪಾಕವ ನೋಡಿರಿ

ಎಲ್ಲ ರುಚಿಗೂ ರಸನೆಯಾಗುತ
ಪುಷ್ಟಿಗೊಳ್ಳತ ಭಾಳಿರಿ

ಯುಗ ಯುಗಾದಿಗೆ ಹೊಸತು ಹರ್ಷವು
ಬರಲಿ, ಬಾರದೆ ಹೋಗಲಿ;
ಬಂದ ಚೈತ್ರದ ಚಿಗುರಿನಂದದ
ಮಂದಹಾಸವೆ ಉಳಿಯಲಿ

- ಡಾ. ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ

ಕವಿ ಪರಿಚಯ

ಗುಗ್ಗರಿ ಶಾಂತವೀರಪ್ಪ ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಇವರು ಜಿ.ಎಸ್.ಎಸ್ ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶಿವಮೋಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆನ್ನೂರು ಇವರ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು. ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾರಾಜ ಕಾಲೇಜು, ಹೈದ್ರಾಬಾದಿನ ಉಸ್ಕಾನಿಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಅನಂತರ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರದ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿತರಾದರು. ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ‘ಸೌಂದರ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ’ ಎಂಬ ಅವರ ಸಂಶೋಧನ ಪ್ರಬಂಧಕ್ಕೆ ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ. ಪದವಿ ಲಭಿಸಿತು.

‘ಸಾಮಗನ’, ‘ಚೆಲುವು-ಒಲವು’, ‘ದೇವಶಿಲ್ಪ’, ‘ದೀಪದ ಹೆಚ್ಚಿ’, ‘ಕಾರ್ತಿಕ’, ‘ತೆರೆದ ದಾರಿ’, ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಇವರ ಕವಿತಾ ಸಂಕಲನಗಳು. ‘ಪರಿಶೀಲನ’, ‘ಗತಿಬಿಂಬ’, ‘ವಿಮರ್ಶೆಯ ಪೂರ್ವಪಶ್ಚಿಮ’, ‘ಕಾವ್ಯಾಧಿ ಚಿಂತನ’ ಇವುಗಳು ವಿಮರ್ಶಾ ಕೃತಿಗಳು. ‘ಮಾಸ್ಮೋದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತಿರಡು ದಿನ’ ಇವರ ಪ್ರವಾಸಕಥನ. ಇಂಂರಲ್ಲಿ ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಇನ್ನೆಯ ಅವಿಲಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರ ‘ಕಾವ್ಯಾಧಿ -ಚಿಂತನ’ ಕೃತಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪುರಸ್ಕಾರ ಲಭಿಸಿದೆ. ನಾಡೋಜ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪಂಪಪ್ರಶಸ್ತಿ, ನೃಪತುಂಗ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಭಾಜನರಾಗಿರುವ ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರನ್ನ ಕನಾಟಿಕ ಸರ್ಕಾರವು ೨೦೦೯ರಲ್ಲಿ ‘ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ’ ಎನ್ನುವ ಬಿರುದನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ. ಇವರು ೨೦೦೯ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೫ರಂದು ನಿಧನರಾದರು. ‘ಯುಗಾದಿಯ ಹಾಡು’ ಕವನವನ್ನು ಅವರ ‘ಗೋಡೆ’ ಎನ್ನುವ ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹಾಡಿ

- ಪದ್ಯವನ್ನು ರಾಗವಾಗಿ ಹಾಡಿ ಆಸ್ತಾದಿಸಿರಿ.

ಉತ್ತರಿಸಿ

1. “ಕೊಂಬಿ ಕೊಂಬಿಯ ತುಂಬ ಪುಟಿದಿದೆ ಅಂತರಂಗದ ನಂಬಿಕೆ” ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ಕವಿ ನೀಡುವ ಸಂದೇಶವೇನು?
2. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಳಿತು ಕೆಡುಕುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಇದಿರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ?
3. ಯುಗಾದಿಗೆ ಹೋಸತು ಹಷಟ ಬಾರದೇ ಇದ್ದರೂ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಳಿಯಬೇಕಾದದ್ದು ಯಾವುದು?

ಆಶಯ ಬರವಣಿಗೆ

- ‘ಯುಗಾದಿಯ ಹಾಡು’ ಕವನದ ಆಶಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಕಿರು ಲೇಖನ

- ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬದ ಸುರಿತಾಗಿರುವ ‘ಯುಗಾದಿಯ ಹಾಡು’ ಕವನವನ್ನು ನೀವು ಈಗಾಗಲೇ ಓದಿದ್ದಿರಲ್ಲವೇ? ಓಣಂ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥಿಯ ಹಬ್ಬ. ಈ ಹಬ್ಬದ ಹಿಂದಿರುವ ಐತಿಹ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಸುರಿತು ಕಿರು ಲೇಖನ ಬರೆಯಿರಿ.

ಟಿಪ್ಪಣಿ

- ಪ್ರಕೃತಿ ಆರಾಧನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ವಿಷು ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಬ್ಬದ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯ ಸುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ

- ‘ಯುಗಾದಿಯ ಹಾಡು’ ಕವನದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಾಲುಗಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
ಇದ್ದುದೆಲ್ಲವು ಬಿದ್ದಹೋದರು
ಎದ್ದು ಬಂದಿದೆ ಸಂಭ್ರಮ

ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರವಣಿಗೆ

- ಈ ಕವನದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಸಾಲು ಯಾವುದು? ಯಾಕೆ ಇಷ್ಟವಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ತಢ್ವವ ಬರೆಯಿರಿ

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಅನೇಕ ಪದಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಕೆಲವನ್ನು ತನ್ನ ಜಾಯಮಾನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಪದಗಳನ್ನು ತಢ್ವವ ಪದಗಳು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಸ್ಪ್ರಗ್ - ಸಗ್ಗು, ಪ್ರಯಾಣ - ಪಯಣ, ವಿನೋದ - ಬಿನದ ಇತ್ಯಾದಿ. ಈ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳ ತಢ್ವವ ರೂಪಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಸಂಸ್ಕೃತ	ತಢ್ವವ
ವರ್ಣ	
ಹಷಟ್	
ಸುಖ	

ಪದ ವಿಂಗಡಣೆ

ಬಣ್ಣದ + ಆರತಿ = ಬಣ್ಣಾರತಿ

ಸೋಲನು + ಅರಿಯದ = ಸೋಲನರಿಯದ

ಮೇಲಿನ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಪದ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿರಿ.

ಸ್ವಧೇಯಿಲ್ಲದ, ಸ್ವಾತಿತ್ಯಾಗಲಿ, ರಸನೆಯಾಗುತ, ಚಿಗುರಿನಂದದ

ಸಂಚಿಕೆ ತಯಾರಿ

- ಯುಗಾದಿಯ ಕುರಿತು ವಿವಿಧ ಕವಿಗಳು ಬರೆದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಸಂಗೃಹಿಸಿ ಸಂಚಿಕೆಯೊಂದನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ನಮೂರ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳು

ಮಳೆಗಾಲದ ಒಂದು ರಚಿಯ ದಿನ. ನಗರದ ಉಸಿರುಗಟ್ಟಿಸುವ ವಾತಾವರಣದಿಂದ ಅಜ್ಞನ ಮನಿಗೆ ಹಕ್ಕಿಯಂತೆ ಹಾರಿ ಬಂದವನು ಮೋಹನ. ಆಗಾಗ ಅಜ್ಞನ ಮನಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಗೆಳೆಯ ಗೆಳೆತಿಯರ ಬಳಗ್ಗೊಂದಿತ್ತು. ಅಶೋಕ, ರಮೇಶ, ನಳಿನಿ, ಸೌಮ್ಯ ಮುಂತಾದವರ ಜಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಡೋಣವೆಂದರೆ ಜಿನುಗುಮಳೆಯಿಂದಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಕಾಲಿಡುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ತಂತಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವನಮಹೋತ್ಸವದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಅದಾವುದೋ ಸದ್ಗುಣ ನೀರೆಮನೆಯಿಂದ ಕೇಳಿಸತ್ತೊಡಗಿತ್ತು. ಜೊತೆಗೆ "ಓಽಡೆನ್ನಾನ ಡೆನ್ನಾಡೆನ್ನಾ" ಎಂಬ ಸೊಲ್ಲುಕೇಳಿಸಿತು. ಮಕ್ಕಳ ಗುಂಪು ತಾಮುಂದು ನಾಮುಂದೆಂದು ಓಡುತ್ತ, ಬೀಳುತ್ತ, ಏಳುತ್ತ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಧಾವಿಸಿತು. ನೋಡುವುದೇನು ಒಬ್ಬತ ಡೋಲು ಬಡಿಯುತ್ತ, 'ಕಳಂಜಿ ಕಳಂಜಿನೋ, ಕಳಂಜಿ ಏರಿ ಮಗನೋ....., ಮಾಯೆತರಸು ಮಗೆ, ಕಳಂಜಿ ಜೋಗೋಗು ಪುಟ್ಟಾಯೀಂ...' ಕಳಂಜ ಯಾರ ಮಗನೋ? ಆತ ಮಾಯೆಯ ಅರಸು ಮಗ, ಕಾರಣಿಕದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದವನು)

ಎಂಬ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಅದರ ತಾಳ ಲಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಒಂದು ವೇಷ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ವೇಷ-ಭೂಷಣಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿದ್ದವು. ತೆಂಗಿನ ಎಳಿಗರಿಯನ್ನು ಸೀಳಿ ಸೊಂಟದಿಂದ ಮೊಣಕಾಲವರೆಗೆ ಇಳಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಮೊಣಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ತೋಳುಗಳಿಗೆ ಕೇವುಳ ಹೂ ಮತ್ತು ತೆಂಗಿನ 'ತಿರಿ'ಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮಾಡಿದ ದಂಡೆಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟಿತ್ತು. ತೆಂಗಿನ ತಿರಿಯಿಂದಲೇ ಮಾಡಿದ ಕಿರೀಟವನ್ನು ಧರಿಸಿತ್ತು. ಬಿದಿರ ಹಿಡಿಯಿರುವ ಹನೆಗರಿಯ ಕೊಡೆಯನ್ನು ಜೋರಾಗಿ ತಿರುಗಿಸುತ್ತ ಕುಣಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಮುಖಕ್ಕೆ ಅರ್ಥಲವನ್ನು ಬಳಿದಿತ್ತು. ಕಾಡಿಗೆಯಿಂದ ಕುಡಿಮೀಸೆಯನ್ನು

ಬರೆಯಲಾಗಿತ್ತು ಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಗೆಜ್ಜೆ ಕಟ್ಟಿತು. ಸುಣಿತವೂ ಹಾಡೂ ನಿಂತ ಬಳಿಕ ಆ ಮನೆಯೊಡತಿ ಸುದ್ರ ನೀರನ್ನು ತಂದು ಹೊರಗೆ ಇಟ್ಟಿಬು. ಆ ವೇಷವು ಅದನ್ನು ಮನೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಸಿಂಪಡಿಸಿತು. ಮನೆಯವರು ಒಂದು ಗೆರಸೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಭತ್ತ, ತೆಗಿನಕಾಯಿ, ಹಲಸಿನ ಬೀಜ, ಹಣ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಆ ವೇಷದ ಮುಂದಿಟ್ಟರು. ಡೋಲು ಬಡಿಯತ್ತ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದವನು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಗೋಣಿಚೀಲಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡನು. ಬಳಿಕ ಅವನು ಆ ವೇಷದೊಂದಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಾ ಹೀಗೆಯೇ ಮಾಡಿದನು. ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ಅವರ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿ ಮೋಹನನ ಅಜ್ಞನ ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು.

ಮೋಹನನಿಗೆ ಖುಷಿಯೋ ಖುಷಿ. ಅವನು ತನ್ನ ಸಂಗಡಿಗರಲ್ಲಿ ಆ ವೇಷದ ಸುರಿತು ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು, “ಅದು ಕಳೆಂಜ, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಇದೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವೇಷವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮನೆ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಸುಣಿಯಲು ಬರುತ್ತದೆ” ಎಂದರು.

“ಕಳೆಂಜ ಎಂದರೆ ಯಾರು? ಅದ್ದಾಕೆ ಆ ಬಣ್ಣದ ನೀರನ್ನು ಮನೆಯ ಸುತ್ತ ಸಿಂಪಡಿಸಿದ್ದು?” ಎಂದು ಮೋಹನ ಕೇಳಿದನು. ಅವನ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದೆಲ್ಲ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಸುಮ್ಮಾದರು. ಮೋಹನನ ಸುತ್ತಾಹಲ ತಣಿಯಲ್ಲಿ, ಅವನು ತನ್ನ ಗಳಿಯರೊಂದಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಬರುವ ವೇಳಿಗೆ ಅಜ್ಞ ಆರಾಮ ಸುಚಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಚಾಚಿ ತಾಂಬಾಲ ಮೆಲ್ಲತ್ತಿದ್ದರು. ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ಅಜ್ಞನ ಸುತ್ತ ನೆರೆದರು. ಮೋಹನನು ಅಜ್ಞನಲ್ಲಿ ಆಗ ತಾನೆ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಸುಣಿದು ಹೋದ ವೇಷದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದನು. ಅಜ್ಞ ತಾಂಬಾಲರಸವನ್ನು ಪೀಕದಾನಿಯಲ್ಲಿ ಉಗುಳಿ, ಮೀಸೆ ಸವರುತ್ತ, ಮಾತು ಆರಂಭಿಸಿದರು.

ದಫ್ಫೆ ಮುಟ್ಟು : ಕೇರಳದ ಕೋಲಾಟ, ಒಪ್ಪನ ಮೊದಲಾದ ಕಲೆಗಳಿಗಂತ ಭಿನ್ನವಾದ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಭಾವವಿರುವ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಲೆಯಾಗಿದೆ ದಫ್ಫೆ ಮುಟ್ಟು. ದಫ್ಫೆ ಒಂದು ವೃತ್ತಾಕಾರದ ವಾದ್ಯೋಪಕರಣವಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 8 ಇಂಚು ಸುತ್ತಳತೆಯ, ನಾಲ್ಕುರಿಂದ ಆರು ಇಂಚು ಎತ್ತರದ ಮರದ ಉಪಕರಣಕ್ಕೆ ಆಡಿನ ಚರ್ಮವನ್ನು ಬಿಗಿದು ದಫ್ಫೆ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎರಡು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿ ನಿಂತು ದಫ್ಫೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಾಗಿ ಬಳುಕಿ, ತಾಳಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಹಾಕುತ್ತಾ ದಫ್ಫೆ ಬಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ದಫ್ಫೆ ಒಂದು ನೃತ್ಯಕಲೆ ಎನ್ನುಮುದಕ್ಕಿಂತ ಆಚರಣಾತ್ಮಕ ವಾದ್ಯಕಲೆ ಎನ್ನಬಹುದು.

- ಡಾ. ಶಂಖಾದ್ರ್ ಹುಸೇನ್. ಇ.ಕೆ

“ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷವಾದ ನಂಬಿಕೆಗಳು, ಆಚಾರಗಳು, ಹಾಡು ಕುಟಿತಗಳು ಇವೆ. ನಮ್ಮೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳಿವೆ. ಕಳೆಂಜನ ಕುಟಿತವು ಅಂಥ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಆಟಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಾರಣ ಇದನ್ನು “ಆಟಿ ಕಳೆಂಜ” ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ದವಸೆ ಧಾನ್ಯಾದಿಗಳಿಗೂ ಆಹಾರ ವಸ್ತುಗಳಿಗೂ ಬರವಿರುತ್ತದೆ. “ಆಟಿ ಆಡೊಂದು ಪೋಪುನೆ, ಸೋಣೊ ಓಡೊಂದು ಪೋಪುನೆ” (ಆಟಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸೋಣ ವೇಗವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ.) ಎಂಬ ಮಾತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದೆ. ಶುಭ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಈ ತಿಂಗಳು ನಿಷಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದು ಮನುಷ್ಯರಿಗೂ, ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ರೋಗರುಜಿನಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಾಧಿಸುವ ಕಾಲ. ಇವುಗಳ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಕಳೆಂಜ ಬರುತ್ತಾನೆಂದೂ ಜನ ನಂಬುತ್ತಾರೆ”

ಕುತೂಹಲ ತಡೆಯಲಾರದ ಅಶೋಕ “ಅಜ್ಞ, ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಕಳೆಂಜ ಯಾರು? ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. “ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ, ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯುವ ಕುತೂಹಲವಿದ್ದರೆ ಹೇಳುತ್ತೀನೆ, ಕೇಳಿ”.

“ಕಳೆಂಜ ಪಂಜ ಸೀಮೆಯ ಬಂಗಾಡಿ ಫುಟ್ಟುದ ಬಂಗರಸನ ಮಾಯೆಯ ಕುಮಾರ. ಈತನ ತಾಯಿ ಕೊಡಗಿನ ಕಾವೇರಿ ಮಹಾತಾಯಿ. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾಗುವಾಗಲೇ ಕುಮಾರನು ಹದಿನಾರು ವರ್ಷದ ಕುಡಿಮೀಸೆಯ ತರುಣನಂತೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಬಂಗರಸನ ಕೊಟೆಯನ್ನು ದಾಟಿ, ಫುಟ್ಟು ಇಳಿದು, ಪರಶುರಾಮ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಬಂದನು. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕುಂಬಳಿ ಸೀಮೆ ಬರಗಾಲದಿಂದ ತತ್ತರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಶ್ರಮಿಕೀಟಗಳ ಬಾಧೆ, ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಉಳಿಯ ಬಾಧೆ, ಜನರಿಗೆ ರೋಗರುಜಿನಗಳ ಬಾಧೆಗಳು ಮಿತಿ ಮೀರಿದ್ದವು. ನೊಂದ ಭಕ್ತ ಜನರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ಕಳೆಂಜನು ಕುಂಬಳಿ ಸೀಮೆಯ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಥಾನ ದೇವಾಲಯಗಳಾದ ಅಡೂರು, ಮಧೂರು, ಕಾಪು, ಕಣಿಯಾರ ದೇವರುಗಳ ಅನುಷ್ಠಾಯನ್ನು ಪಡೆದನು; ಆಟಿ ಸಂಕ್ರಮಣ ಕಳೆದು ಮೂರರಂದು ಉಂಟಾರು ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಟನು. ಇಲ್ಲಿನ ಜನರ ರೋಗ ನಿವಾರಣೆ, ದುಷ್ಪ ಶಕ್ತಿಗಳ ನಿಗ್ರಹ ಮಾಡಿದನು. ಇದು ಕಳೆಂಜನ ಕಥೆ”

ಮಕ್ಕಳಿಗೆಲ್ಲ ಕಳೆಂಜನ ಕಥೆಯನ್ನ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಚೂಟಿ ಮಾಡುಗಿ ಸೌಮ್ಯ “ಅಲ್ಲ ತಾತ, ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಕಳೆಂಜನು ಬಂದು ಹೋದ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಬಳಿಕ ಅವರೇ ಇನ್ನೊಂದು ವೇಷವನ್ನು ಕುಟಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದರಲ್ಲ? ಅದು ಯಾವುದು? ಅದಕ್ಕೂ ಕಳೆಂಜನ ಕಥೆಯ ಹಾಗೆಯೇ ಪನಾದರೂ ಕಥೆ ಇದೆಯೇ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

ಮಕ್ಕಳ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಅಜ್ಞನ ಉತ್ಸಾಹ ಇಮ್ಮಡಿಸಿತು. ಅಜ್ಞ ಹೇಳತೊಡಗಿದರು. “ಸೌಮ್ಯ, ಕೇಳಿದ್ದ ಜೋಗಿಯ ಸಂಗತಿ. ಅದು ಬರುವುದು ಸೋಣ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಅದನ್ನು ‘ಸೋಣ ಜೋಗಿ’ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು. ಶ್ರೀಮಾತಿಕಣಾದ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಮಹೇಶ್ವರರ ಅಂಶದಿಂದ ಮಹಾತಾಯಿ ದುರ್ಗ(ಕಾವೇರಿ)ಯ ಮಗನಾಗಿ, ಮಡಿಕೇರಿಯ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಜೋಗಿ ಜನಿಸಿದನು. ಅವನಲ್ಲಿ ಶಿವನ ಅಂಶ ಹೆಚ್ಚು. ಅವನು ಜನಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಕೋಟಿದಾಟಿ, ಘಟ್ಟ ಇಂದು, ಕುಂಬಳಿ ಸೀಮೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವುದಕ್ಕೂ, ಅಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ಲಿದ್ದ ಕೋರ, ಕೋಟ್ಟಿ, ಕಚ್ಚಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಉಷ್ಣ ಸಂಬಂಧವಾದ ಕಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಶಿವನ ಅಪ್ರಕಾರ ಬೇಡಿದನು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀಶಂಕರವನ್ನು ದಯವಾಲಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಅವನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಿಸಿದನು. ಶಿವನು ಶಾಲವನ್ನು ನೀಡದೆ ಕೈಗಂಟಿಯನ್ನು ದಯವಾಲಿಸಿದನು. “ಉಂರು ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ಏನು ಮಾಡುವೆ? ಎಲ್ಲಿಲ್ಲ ಹೋಗುವೆ? ಏನೇನು ತಿನ್ನುವೆ?” ಎಂದು ಪಾರ್ವತಿ ಕೇಳಿದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಜೋಗಿಯು “ಅನಿಷ್ಟ, ಕಷ್ಟ, ಆಪತ್ತಿ, ರೋಗಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಸುಕ್ಕೆ ಸುಭೃತಿಯನ್ನು ಸನ್ವಿಧಿಗೂ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕದಿರೆಗೂ, ಕದಿರೆಯಿಂದ ಬಿದಿರೆಗೂ, ಬಿದಿರೆಯಿಂದ ಕಣ್ಣಾರದ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣನಲ್ಲಿಗೂ ಹೋಗುವೆನು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಚೌತಿಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಧೂರು ಮಹಾಗಣಪತಿಯಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವೆನೆಂದೂ ಅಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಚಕ್ಕುಲಿ, ಅಪ್ಪ, ಪಂಚಕಜ್ಞಾಯಗಳು ತಿನ್ನಲು ಸಿಗುವುದೆಂದೂ ಹೇಳಿದನು. ಘಟ್ಟದಿಂದ ಇಂದು ಬಂದ ಜೋಗಿಯು ಉಂರು ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವೇಳೆಗೆ ಆಟಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಿ-ಕೀಟ, ಮಾರಿ-ಬೀರಿ, ಬಾಢಿ-ಗೀದೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಳೆಂಜನ ಬೀಟಿಯಾಯಿತು. ಪರಸ್ಪರ ಪರಿಚಯವಾಗಿ ತಾವಿಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೊರಟಿವರೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಯಿತು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಈಗಲೂ ಕಳೆಂಜನು ಉಂರು ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ಕೋರ, ಕೋಟ್ಟಿ, ಕಚ್ಚಿ ಮೊದಲಾದ ಮಾರಿಗಳನ್ನು ಒಯ್ದು ದಕ್ಷಿಣದ ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಜಲ ಸಮಾಧಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಜ್ಞ ಒಮ್ಮೆ ಹೋರಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞ ಪಾನೀಯವನ್ನು ತಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟರು. ಪಾನೀಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕುಡಿದರು.

- ಸಂಗ್ರಹ

ವಿಶದೀಕರಣ

ಅದ್ವಲ : ವಿವಿಧ ಭೂತಗಳು, ಕಳೆಂಜ, ಜೋಗಿ ಮುಂತಾದ ವೇಷಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವವರು ಮುಖ್ಯ ಹಚ್ಚುವ ಹಳೆದಿ ಬಣ್ಣ.

ಕುದ್ರ : ನೀರಿಗೆ ಸುಳ್ಳಾಮತ್ತು ಅರಶಿನ ಮುಡಿ ಸೇರಿಸಿ ಮಾಡಿದ ದ್ವಾರಣೆ. ಇದು ಅಮಂಗಳ ಪರಿಹಾರಕವೂ ಬೈಷಧೀಯ ಗುಣದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದೂ ಆಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಜನರ ನಂಬಿಕೆ.

ಪರಶುರಾಮ ಸೃಷ್ಟಿ : ಪುರಾಣ ಕಥೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಪರಶುರಾಮನು ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಸಂಹಾರದ ಬಳಿಕ ಭೂಮಂಡಲವನ್ನೆಲ್ಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ದಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿನು. ಆ ಬಳಿಕ ಅವನು ಸಮುದ್ರರಾಜನಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಭೂಭಾಗವೇ ಗೋಕರ್ಣದಿಂದ ಕನ್ನಾಕುಮಾರಿಯವರಿಗೆ ಹಬ್ಬಿರುವ ಭೂಪ್ರದೇಶ. ಅದನ್ನು ಪರಶುರಾಮ ಸೃಷ್ಟಿ ಎನ್ನುವರು.

ಡೋಲು : ಒಂದು ಬಗೆಯ ಚರ್ಮ ವಾದ್ಯ. ದಶವಾದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು

ತಿರಿ : ತೆಂಗಿನ ಮಡಲಿನ ಎಳೆಯ ಗರಿ

ಹನೆಗರಿ : ತಾಳೆಯ ಗರಿ

ಗೆರಸೆ : ಬಿದಿರಿನಿಂದ ಗೇರಲು ಮಾಡಿದ ಸಾಧನ, ತಡ್ಡಿ

ಪೀಕದಾನಿ : ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಉಗುಳಲು ಬಳಸುವ ಪಾತ್ರೆ

ಶ್ರೀಶೂಲ : ಮೂರು ಮೊನೆಗಳಿರುವ ಶೀವನ ಆಯುಧ

ಕದಿರೆ : ಕದ್ರಿ, **ಬಿದರೆ :** ಮೂಡುಬಿದರೆ, **ಕಣ್ಣಾರ :** ಕಣೆಪುರ, ಕುಂಬಳೆ

ಪಂಚಕಜ್ಞಾಯ : ಅವಲಕ್ಷ್ಯ, ಬೀಲ್, ಕೊಬ್ಬರಿ, ಕಡಲೆ ಮತ್ತು ಎಳ್ಳು – ಈ ಎದು ಬಗೆಯ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು

ಸೇರಿಸಿ ದೇವರ ನೈವೇದ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ತಯಾರಿಸುವ ಒಂದು ಬಗೆ ಸಿಹಿತಿಂಡಿ

ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಚದ್ರಿ

- ಗದ್ದಭಾಗವನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಸ್ವರಭಾರದೊಂದಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮ ಆಸ್ತಾದಿಸಿರಿ.

ಉತ್ತರಿಸಿರಿ

- ಆಟಿಕಳೆಂಜ ಮತ್ತು ಸೋಣ ಜೋಗಿ ಇವರು ಮನೆಮನೆಗಳನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಜನಪದ ನಂಬಿಕೆಗಳೇನು?
- ಆಟಿಕಳೆಂಜ ಮತ್ತು ಸೋಣ ಜೋಗಿ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಸಾಮ್ಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಸಗಳೇನು?
- ಕಳೆಂಜನು ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಮನೆಯೊಡತಿ ಏನು ಮಾಡಿದಳು?
- ಕಳೆಂಜನ ವೇಷಭೂಷಣ ಹೇಗಿತ್ತು?

ಸಂದರ್ಶನ ವರದಿ

- ಆಟಿಕಳಿಂಜ ಮತ್ತು ಸೋಣ ಜೋಗಿ - ಈ ಎರಡು ಜನಪದ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಲ್ಲವೇ? ಇಂಥಹ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮರಾದ ಕಲಾವಿದರು ನಿಮ್ಮೂರಿನಲ್ಲಾ ಇರಬಹುದು. ಸೂಕ್ತವಾದ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಲಾವಿದರೊಬ್ಬರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ, ನಿಯತಕಾಲಿಕವೊಂದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಸಂದರ್ಶನ ವರದಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರಿ.

ಲೇಖನ

- ದೂರದರ್ಶನ, ಮೊಬೈಲ್ ಮೊದಲಾದ ಆಧುನಿಕ ಮನೋರಂಜನ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳು ನಶಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇಂಥಹ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಿಸಿ ಬೆಳೆಸಲು ನೀವೇನು ಮಾಡುವಿರಿ? ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಚಚಿಸಿ, ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕ್ಷೋಣಿಕರಿಸಿ, ಶಾಲಾ ಬಾಗಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಲೇಖನವೊಂದನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ಸಂಭಾಷಣೆ

- ಮೋಹನ, ಆತನ ಗಳಿಯ ಗೆಳತಿಯರು ಹಾಗೂ ಅಜ್ಞ ಇವರ ನಡುವಿನ ಮಾತುಕಡೆಯನ್ನು ಸಂಭಾಷಣ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಟಿಪ್ಪಣಿ

- ಆಟಿಕಳಿಂಜ ಮತ್ತು ಸೋಣ ಜೋಗಿಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳನ್ನು ನೀವು ನೋಡಿರಬಹುದಲ್ಲವೇ? ನೀವು ನೋಡಿದ ಕಲೆಯೊಂದರ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪದ ವಿಂಗಡಣೆ

- ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.
ಮಳೆಗಾಲ, ಉಸಿರುಗಟ್ಟು, ಮನೆಯೊಡತಿ, ಬರಗಾಲ

ಪರ್ಯಾಯ ಪದ

- ಜಲ: ವಾರಿ, ಉದಕ, ಸಲಿಲ, ನೀರು

ಭೂಮಿ: ಧರಣಿ, ಇಳಿ, ಮೇದಿನಿ, ಧರೆ

ಮೇಲಿನ ಪದಗಳ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದೀರಲ್ಲವೇ? ಒಂದು ಪದಕ್ಕೆ ಸಮಾನಾರ್ಥವನ್ನು ನೀಡುವ ಇತರ ಪದಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಾಯ ಪದಗಳು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪದಗಳ ಪರ್ಯಾಯ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಹಕ್ಕಿ, ಮುಗ, ಖುಷಿ, ಮನುಷ್ಯ, ತಾಯಿ

ಸಂಸ್ಕृತ - ತದ್ವಾರಾ

ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಪದಗಳ ತದ್ವಾರಾಪವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ವನ	-
ಮುಖ	-
ವರ್ಣ	-
ಆಯ್	-

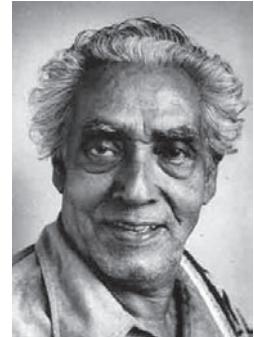

ಸಂಚಿಕೆ ತಯಾರಿ

ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳ ಕುರಿತಾದ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸಂಚಿಕೆ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ರಸಿಕರತ್ವ ವಿಟ್ಟಿಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಜೋಯಿಸರು

ಸುಮಾರು ೫೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮೊರಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಲು ಮೇಳದವರ ‘ಕೌಶಿಕ ಚರಿತ್ರೆ’ ಎಂಬ ಆಟ ಜರಗಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ತ್ರಿಶಂಕುವನ್ನು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ತನ್ನ ತಪೋಬಳಿಂದ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಏರಿಸುವ ಸಂದರ್ಭವಿತ್ತು. ಸ್ವರ್ಗ ಲೋಕದಿಂದ ತಿರಸ್ಕೃತನಾಗಿ ನೂಕಲ್ಪಟ್ಟ ತ್ರಿಶಂಕುವು ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಪಡನಗೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭ. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಯಕ್ಷಗಾನೀಯ ವೇಷಭೂಷಣಗಳ ಮೇರುಗಿಲ್ಲದ ಸಾದಾ ವೇಷವೊಂದು ರಂಗಸ್ಥಳದ ಹಿಂಭಾಗದಿಂದ ನುಗ್ಗಿ ಬಂದು ರಂಗಸ್ಥಳದ ಮುಂಭಾಗದ ಕಂಬವೊಂದಕ್ಕೆ ತಟಕ್ಕನೆ ಆತುಕೊಂಡು ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಒಂದಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ನಿಂತಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ತುಭ್ರನಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ತ್ರಿಶಂಕುವಿನ ಅಧಃಪತನವನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸಿದ್ದು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚರಿ ಮೂಡಿಸಿತ್ತು. ನಾನಂತರ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾವಿದರ ಆ ಬಗೆಯ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಾಕಷ್ಟು ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಆ ಬಗೆಯ ನಟನೆ ಸಿದ್ಧಿಸದು.

ಅಂದು ತ್ರಿಶಂಕುವಾಗಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದವರು ಖ್ಯಾತ ಹಾಸ್ಯಗಾರ ವಿಟ್ಟಿ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಜೋಯಿಸರು. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಅವರ ಸಾಕಷ್ಟು ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನಗಿಸುವಂಥವು ಇದ್ದವು, ಗಂಭೀರ ಪಾತ್ರಗಳೂ ಇದ್ದವು. ಯಕ್ಷಗಾನ ವಿದೊಷಕನೆನಿಸಲು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಕಲಾ ಪ್ರತಿಭೆಯೂ, ಪ್ರತ್ಯುತ್ತನ್ನಮತಿಯೂ, ಮಾತಿನ ಮೋಡಿಯೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಅಂಥ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಹಾಸ್ಯಗಾರರಲ್ಲಿ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಜೋಯಿಸರು ಅಗ್ರಮಾನ್ಯರಾಗಿದ್ದವರು. ಹಲವಾರು ಯಕ್ಷಗಾನ ಮೇಳಗಳಲ್ಲಿ ಸುದೀಪ್ತ ಕಾಲ ಹಾಸ್ಯಗಾರರಾಗಿ ದುಡಿದು ಹಾಸ್ಯಗಾರಿಕೆಗೆ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಆಯಾಮವನ್ನು ನೀಡಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಕಲಾರಸಿಕರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹಿಂದೆ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪೂರ್ವ ರಂಗದಲ್ಲಿ ದಿನವೂ 'ಕಟ್ಟು ಹಾಸ್ಯ'ಗಳೆಂಬ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಸಂಗಗಳಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಮಲೆಯಾಳ ಪಂಡಿತ, ಹಾಲುಪಕ್ಕಿ ನಸರಣ್ಣ, ಬೈರಾಗಿ ಜಂಗಮ, ಸರ್ವಜ್ಞ, ರಂಗರಂಗಿ, ಹರಿವೆಸೋಪ್ಪ ಮಲ್ಲಮ್ಮ, ಕೆರಿಸ್ತಾನ, ಮೊದಲಾದ ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಹಸನಗಳು ಜನರಿಗೆ ಮನರಂಜನೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ನಡುವೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ವೇಷದ ಹಾಸ್ಯಗಳು ಇರುತ್ತಿದ್ದವು.

ಜೋಯಿಸರ ಹಾಸ್ಯಪಾತ್ರಗಳು ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿದ್ದವು. ನಕ್ಕು ನಗಿಸುವ ಪಾತ್ರಗಳು ಕೆಲವಾದರೆ, ತಾನು ನಗದೆ ಇತರರನ್ನು ನಗಿಸುವ ಪಾತ್ರಗಳು ಕೆಲವು. ಅವರು ನಾರದನಾಗಿ ಬಂದರೆ ಮೋರೆ ತುಂಬಾ ಮಂದಹಾಸ, ದೇವಲೋಕದ ಹಾಗೂ ಭೂಲೋಕದ ರಾಜರ ದೂತನಿಗೆ ಸೌಮ್ಯ ವೇಷವಾದರೆ, ರಾಕ್ಷಸ ದೂತನಿಗೆ ಬಣ್ಣದ ವೇಷಕ್ಕೆ ಕರಗತವಾಗುವ ವಿಧ ವಿಧದ ವಿಚಿತ್ರ ಮುಲವರ್ಣಕೆ, ದೊಡ್ಡ ಕೃತಕ ಶಿವಿ, ಕೆದರಿದ ಕೇಶ ವಿನ್ಯಾಸಗಳು. ಗೂಡಭಾರನ ಪರಿಯೇ ಬೇರೆ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಲೀಲೆಯ ವಿಜಯನ ಮುಗ್ಧ ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೂ, ಕೃಷ್ಣಾಜುನ ಕಾಳಗದ ದಾರುಕ,

ಪಾರಿಜಾತ ಪ್ರಸಂಗದ ಮಕರಂದನ ಪಾತ್ರಕ್ಕೂ ಸಾಕಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ರಾಮಾಯಣ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಮಂಥರೆ, ಗುಹ, ಇಮಣಿ, ರಾವಣ ಸನ್ಯಾಸಿ, ಜಾಂಬವಂತ, ನಳ ಚರಿತ್ರೆಯ ಭಾಹುಕ, ಸಮುದ್ರ ಮಧ್ಯನದ ನೀಳ ಮೂಗಿನ ಮೂಕಾಸುರ, ಚಂದ್ರಾವಳಿ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಾವಳಿಯ ಅತ್ಯೇ, ವನಪಾಲಕಿ, ಬಷ್ಟನಾಡು ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಹಾತ್ಮೆಯಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷುಕಿ ವೇಷದ ಭಗವತೀ, ಹಾಗೂ ಇದೇ ಪ್ರಸಂಗದ ಉತ್ತರಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಶೇಣಿ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಬಷ್ಟಬ್ಬರಿ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಪೂರಕ ಜೋತೀಗಾರ ಉಸ್ಕಾನ್ ಪಾತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿ ಪಾತ್ರಗಳು ಜೋಯಿಸರ ಅಪೂರ್ವ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದವು.

ಸಖನಾಗಿ ಮಾತಾಡಿಸುವ ರಾಜನೊಂದಿಗಿರುವ ಆತ್ಮೀಯತೆಯೊಂದಿಗಿನ ವಿಧೇಯತೆ, ಗೂಡಭಾರನಾಗಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಗಂಭೀರ ಸಲುಗೆ, ಮಂಥರೆಯಾಗಿ ಕೈಕೇಯಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಹಿತ ಚಿಂತನೆ, ದೂರಾಸನನಾಗಿ 'ಶಂಭೋ ಶಂಕರ' ಎಂದು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವಾಗ ಕೇಳುಗರ ಎದೆ ನಡುಗಿಸುವ ಸ್ವರಭಾರ, ಮುಖಭಾವ, ಅತಿರಘನಾಗಿ 'ಎಲ್ಲಾ ಉಂಟು ಏನಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ದೀನಭಾವ, 'ರಾಧಾ' ಎಂದು ಕರೆಯುವಾಗ ರಸಿಕಭಾವ, ಕಣ 'ಸತ್ಯವರ್ತಿಯ ಕುಲ ಯಾವುದು' ಎಂದು ಫೇಡಿಸುವಾಗ ಆತನನ್ನೊಮ್ಮೆ ನೋಡಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಎದ್ದು ಹೋಗುವ ಶೈಲಿ ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ನೆನೆಸಿಕೊಂಡರೆ ಇಂದಿಗೂ ನಾನು ಪುಳಕಗೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಜೋಯಿಸರ ಹಾಸ್ಯಗಳು ಬೇರೆ ಹಾಸ್ಯಗಾರರು ಕೇಳಿ, ನೋಡಿ ಕಲಿಯುವಂಥವು ಬಹಳಷ್ಟಿವೆ. ಇವರು ಎಲ್ಲ ಹಾಸ್ಯಗಾರರಿಗೂ ತಿಲಕ ಪ್ರಾಯರು.

- ಕಡತೋಕಾ ಮಂಜುನಾಥ ಭಾಗವತ

ತುಳು ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಪೆರುಮಾಳ ಬಲ್ಲಾಳನ ಉಳಿಗದ ಚೊಮ್ಮೆಯ್ಯ, ಸಾಯಿ ಬ್ರೀದ್ಯ, ನಿಮಿತ್ತ ಹೇಳುವ ಜೋಯಿಸ, ಪಯ್ಯಬ್ರೀದ್ಯ ಈ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ತುಳುನಾಡ ಸಿರಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಡುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕಾಂತಪೂಂಜನ ರಸಿಕತೆಗೆ ಸಹಕರಿಸುವ ಮಿತ್ರ ಮೊದಲಾದ ಪಾತ್ರಗಳು ಅವರದಾಗುತ್ತಿದ್ದವು.

ನಿಜ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವರ ಹಾಸ್ಯ ರಸಿಕತೆ ಆಗಾಗ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಒಮ್ಮೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೋ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಖಚಾನೆ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ 'ಚಲನ್' ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಕಚೇರಿಯೊಳಗೆ ಹೋಗಿ ಮುಗ್ದರಂತೆ 'ಇಲ್ಲಿ ಚಲ್ಲಣ ಕಟ್ಟಬುದೆಲ್ಲಿ?' ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದವರು ಒಮ್ಮೆ ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾದರಂತೆ. ಅದು ಹಾಸ್ಯಗಾರರು ಮಾಡಿದ ತಮಾಷೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಾಗ ಬಾಯ್ತುಂಬಾ ನಕ್ಕರಂತೆ.

ವಿಟ್ಟ ಜೋಯಿಸರ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅವರನ್ನು ಸನ್ಯಾಸಿಸಿವೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಅಂದಿನ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರಕಾರ 'ರಸಿಕ ರತ್ನ' ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿತು. ಇದು ಅವರ ಸಾಧನೆಗೆ ಸಂದ ಪುರಸ್ಕಾರವೂ ಹೌದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಕ್ಕಿಗಾನ ಹಾಸ್ಯಗಾರಿಕೆಗೆ ವಿಟ್ಟ ಜೋಯಿಸರು ಆದಶ್ರಣ ಪ್ರಾಯರು. ಅಂತೆಯೇ ಚಿರಸ್ತರಣೀಯರು ಕೂಡಾ.

- ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ

‘ಪ್ರಚंಡ ವಿಶ್ವಮಿತ್ರ’ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗ. ಕೌಶಿಕ ಮಹಾರಾಜನಲ್ಲಿಗೆ ದೂತರು ಬಂದು ಕಾಡುಮೃಗಗಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುಖ್ಯ ದೂತನ ವೇಷ ಧರಿಸಿದ್ದ ರಸಿಕರತ್ವ ವಿಟ್ಟ ಜೋಯಿಸರು. ತುಂಬಿದ ಹೊಟ್ಟೆ, ಚೆಕುಳಿಯಾದ ಮೇಲಂಗಿ, ತಲೆಗೆ ಒಂದು ಟೋಪಿ, ಕೈಯಲೊಂದು ಬಡಿಗೆ.

ಮಹಾರಾಜ	:	ಯಾರದು - ಬನ್ನಿ
ದೂತ	:	ಅಡ್ಡಬಿದ್ದೆ
ಮಹಾರಾಜ	:	ನೀನು ಹೇಗೆ ಬಿದ್ದೆ?
ದೂತ	:	ಅಡ್ಡಬಿದ್ದೆ
ಮಹಾರಾಜ	:	ಬಿದ್ದದ್ದಕ್ಕೆ ಗಾಯವಾಯಿತೇ?
ದೂತ	:	ನಿಮ್ಮಂಥವರು ಅಡ್ಡಬಿದ್ದರೆ ಗಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮಂಥವರು ಅಡ್ಡಬಿದ್ದರೆ ಗಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ;
ಮಹಾರಾಜ	:	ಬಂದ ಕಾಯ್
ದೂತ	:	ಬುದ್ಧಿ - ಕಾಡುಮೃಗ ಬುದ್ಧಿ
ಮಹಾರಾಜ	:	ಎನು ನಾನು ಕಾಡುಮೃಗವೇ?
ದೂತ	:	ಹಾಗಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿ
ಮಹಾರಾಜ	:	ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳು
ದೂತ	:	ಹೇಳ್ತೇನೆ ಬುದ್ಧಿ
ಮಹಾರಾಜ	:	ಸರಿ
ದೂತ	:	ಕಾಡಿನ ಮೃಗಗಳ ಕಾಟ ಬುದ್ಧಿ
ಮಹಾರಾಜ	:	ಯಾವ ಮೃಗಗಳು?
ದೂತ	:	ಗಂಡ ಬೇರೆ ಉಂಡ ಬುದ್ಧಿ
ಮಹಾರಾಜ	:	ಎನು?
ದೂತ	:	ಗಂಡ ಬೇರೆ ಉಂಡ ಬುದ್ಧಿ
ಮಹಾರಾಜ	:	ಹಾಗಲ್ಲಿ - ಅದು ಗಂಡಭೇರುಂಡ

ಇದು ರಸಿಕ ರತ್ನ ವಿಟ್ಟ ಜೋಯಿಸರ ಹಾಸ್ಯದ ಕ್ರಮ. ನವಿರಾದ ಹಾಸ್ಯವಿದು. ರಂಗಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಎದುರು ವೇಷದವರ ಮಾತಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಮಾತಾಡುತ್ತಲೇ ಹಾಸ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡ ವೇಷಧಾರಿಗಳು, ಅಥವಾರಿಗಳು ಅವರ ಮಾತಿನ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ನಗದೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

- ಪ್ರೌ. ಕೆ. ಕೇಶವ ಶರ್ಮ

ಲೇಖಕರ ಪರಿಚಯ

ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರರು ಕರಾವಳಿ ತೀರದ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗ ಕರ್ತೃ, ಸಂಶೋಧಕ, ಅನುವಾದಕ, ವಿಮರ್ಶಕ, ಜಾನಪದ ತಜ್ಜ್ಞ, ಕವಿ, ಕತೆಗಾರರು. ಇವರು ರಇಜಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೨೨ ರಂದು ದೃಷ್ಟಿಂದ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಂಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೋಟಿಕಾರು ಸಮೀಪದ ಅಡ್ಡ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೋಟಿಕಾರಿನ ಸ್ವೇಲ್ಲಾ ಮೇರಿ ಕಾನೈಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿದ ಇವರು ಆನಂದಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದರು. ಮಂಗಳೂರಿನ ಸೇಂಟ್ ಅಲೋಷಿಯಸ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದರು. ತಾವು ಓದಿದ ಅಲೋಷಿಯಸ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಆರಂಭಿಸಿದ ಇವರು ಧಾರವಾಡದ ಕನಾಟಿಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಿಂದ ಎಂ.ಎ.ಪದವಿ ಪಡೆದ ನಂತರ ಪುತ್ತಾರ್ಥಿನ ಸೇಂಟ್ ಫಿಲೋಮಿನ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾಗಿ ನಂತರ ಪುತ್ತಾರ್ಥಿನ ವಿವೇಕಾನಂದ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ರಇಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿದರು. ‘ಮಾನವತೆ ಗೀದ್ದಾಗ್’, ‘ವನಮಾಲೆ’, ‘ಭೂಮಣಿ’, ‘ತೀರದ ತೀರೆ’, ‘ಕೋಟಿಚಿನ್ನಯ್ಯ’, ‘ನಂದಳಿಕೆ ನಂದಾದೀಪ’ ಮುಂತಾದವರು ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು. ‘ತುಳುನಾಡ ಕಲ್ಪಾದ್ಯಂತಿ’ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಕನಾಟಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ‘ಯಕ್ಷಗಾನ ಕೃತಿ ಸಂಪುಟ’ಕ್ಕೆ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ‘ತುಳುಪಾಡ್ವನ ಕಥೆಗಳು’ ಕೃತಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ‘ತುಳುಪಾಡ್ವನ ಸಂಪುಟ’ಕ್ಕೆ ಕು.ಶಿ.ಹರಿದಾಸಭಟ್ಟಿ ಜಾನಪದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮುಂತಾದವು ಇವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಗೆ ಸಂದರ್ಭ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು. ಈ ಪಾಠವನ್ನು ಹಿರಣ್ಯ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ‘ರಸಿಕ ರತ್ನ’ ಎನ್ನುವ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಗ್ರಂಥದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ವಿಶಿಂಗರಣ

ತೀರ್ಥಂಕು : ಇತ್ತ್ವಾಕು ವಂಶದ ರಾಜ. ಸತ್ಯವೃತ ಎನ್ನುವುದು ಈತನ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರು. ಸಶಿರೀರನಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಸೇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಈತನ ಆಸೆ. ಆಸೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಸಿಷ್ಟನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ತಿರಸ್ಕೃತನಾಗಿ ಶಾಪಗ್ರಸ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನ ಬಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಆತನ ಅಜ್ಞೀಯಂತೆ ತೀರ್ಥಂಕು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಏರುತ್ತಾನೆ. ಆತನನ್ನು ತಡೆದ ಇಂದ್ರ “ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬೀಳು” ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ತೀರ್ಥಂಕುವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ತಡೆದು ಆತನಿಗಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನ ನಕ್ಷತ್ರ ಇರುವವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ತೀರ್ಥಂಕು ಅಂದಿನಿಂದ ಯಜ್ಞಪುರುಷನು ಸಂಚರಿಸುವ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ.

ಕಟ್ಟಹಾಸ್ಯ : ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ, ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ ಹಾಸ್ಯ ವೇಷಗಳು. ಕೊರವಂಚಿ, ಹಾಲಕ್ಕಿ ನರಸಣ್ಣ ಮುಂತಾದವು.

ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಒದಗಿ

- ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಸ್ವರಭಾರದೊಂದಿಗೆ ಒದಿ ಆಸ್ತಾದಿಸಿರಿ.

ಲುತ್ತಾರಿಸಿರಿ

1. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಜೋಯಿಸರು ಶ್ರೀಶಂಕುವಿನ ಪಾತ್ರ ಮಾಡಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ಅಚ್ಚಿರಿಪಡಿಸಿದ ಬಗೆ ಹೇಗೆ?
2. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಜೋಯಿಸರ ಪಾತ್ರಗಳು ಹೇಗೆ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿದ್ದವು?
3. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಜೋಯಿಸರಿಗೆ ದೊರಕಿದ ಬಿರುದು ಯಾವುದು?

ವ್ಯಕ್ತಿ ಪರಿಚಯ

- ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಯಾಕ್ಕಾನ ಹಾಸ್ಯ ಕಲಾವಿದರಾದ ಮಿಜಾರು ಅಣ್ಣಪ್ಪ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಜನನ : ೧೯೭೪

ಹುಟ್ಟಿರು : ಮೂಡುಬಿದಿರೆಯ ಮಿಜಾರು ಗ್ರಾಮದ ಕಿಂಡೇಲು

ತಂದೆ ತಾಯಿ : ಕೊರಗ ಗೌಡ, ಪಾವತಿ

ಶೀಕ್ಷಣ : ಅಶ್ವತಥಪುರದ ಶ್ರೀ ವಾಣಿವಿಲಾಸ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥ್ಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ

ಕಲಾಸೇವೆ : ತೆಂಕು ತಿಟ್ಟಿನ ಕಟ್ಟೀಲು, ಇರಾ, ಕನಾಟಕ ಮೇಳಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫೮ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತುಳು ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಜರಾಮರ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದ ಮಹಾನ್ ಹಾಸ್ಯ ಕಲಾವಿದ.

ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು : ಕನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ೧೯೯೪-೯೨ ಸಾಲಿನ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮತದ ರಾಜಾಂಗಣದ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಹಲವಾರು ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಸನ್ಮಾನ

ಮರಣ : ಎಪ್ರಿಲ್ ೨, ೨೦೧೯

ಪತ್ರ ಬರವಣಿಗೆ

- ಯಕ್ಷಸರಣಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಂಗವಾಗಿ ರೇಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರವಾದ ‘ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಾಧಕರೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದ’ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಕುರಿತು ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ನಿಲಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೊಂದು ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಭಿತ್ತಿ ಪತ್ರ

- ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಳಾಬ್‌ನ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟವೊಂದನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿ ಒಂದು ಭಿತ್ತಿ ಪತ್ರವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ಸಂಪಾದಕೀಯ

- ಆಕರ್ಷಕವಾದ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಪುಸ್ತಕದ ಶೋಭೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಯಕ್ಷಗಾನದ ವಿವಿಧ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲು ನೀವು ತಯಾರಿಸಿದ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸಂಪಾದಕೀಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ನಗೆ ಬರಹ

- ನೀವು ನೋಡಿದ ಯಕ್ಷಗಾನವೊಂದರಲ್ಲಿರುವ ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ನಿಮ್ಮದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ಫೋಟೋಯನ್ನು ಉಹಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಹಾಸ್ಯ ಚಟ್ಟಾಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿವರಣೆ

- ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ವೇಷಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವೇಷದ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸಂಯುಕ್ತ - ಸರಳ ವಾಕ್ಯ

- ಈ ಪಾಠದಲ್ಲಿರುವ “ಯಕ್ಷಗಾನೀಯ ವೇಷಭೂಷಣಗಳ ಮೆರುಗಿಲ್ಲದ ಸಾದಾ ವೇಷವೊಂದು ರಂಗಸ್ಥಳದ ಹಿಂಭಾಗದಿಂದ ನುಗ್ಗಿ ಬಂದು ರಂಗಸ್ಥಳದ ಮುಂಭಾಗದ ಕಂಬವೊಂದಕ್ಕೆ ತಟಕ್ಕನೇ ಆತುಕೊಂಡು ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿತು” ಎನ್ನುವ ಸಂಯುಕ್ತ ವಾಕ್ಯವನ್ನು “ಯಕ್ಷಗಾನೀಯ ವೇಷಭೂಷಣಗಳ ಮೆರುಗಿಲ್ಲದ ಸಾದಾ ವೇಷವೊಂದು ರಂಗಸ್ಥಳದ ಹಿಂಭಾಗದಿಂದ ನುಗ್ಗಿ ಬಂದಿತು. ರಂಗಸ್ಥಳದ ಮುಂಭಾಗದ ಕಂಬವೊಂದಕ್ಕೆ ತಟಕ್ಕನೇ ಆತುಕೊಂಡು ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿತು” ಎಂದು ಸರಳವಾಗಿ ಬರೆಯಬಹುದಲ್ಲವೇ?

ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಕೆಲವು ಸಂಯುಕ್ತ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸರಳ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

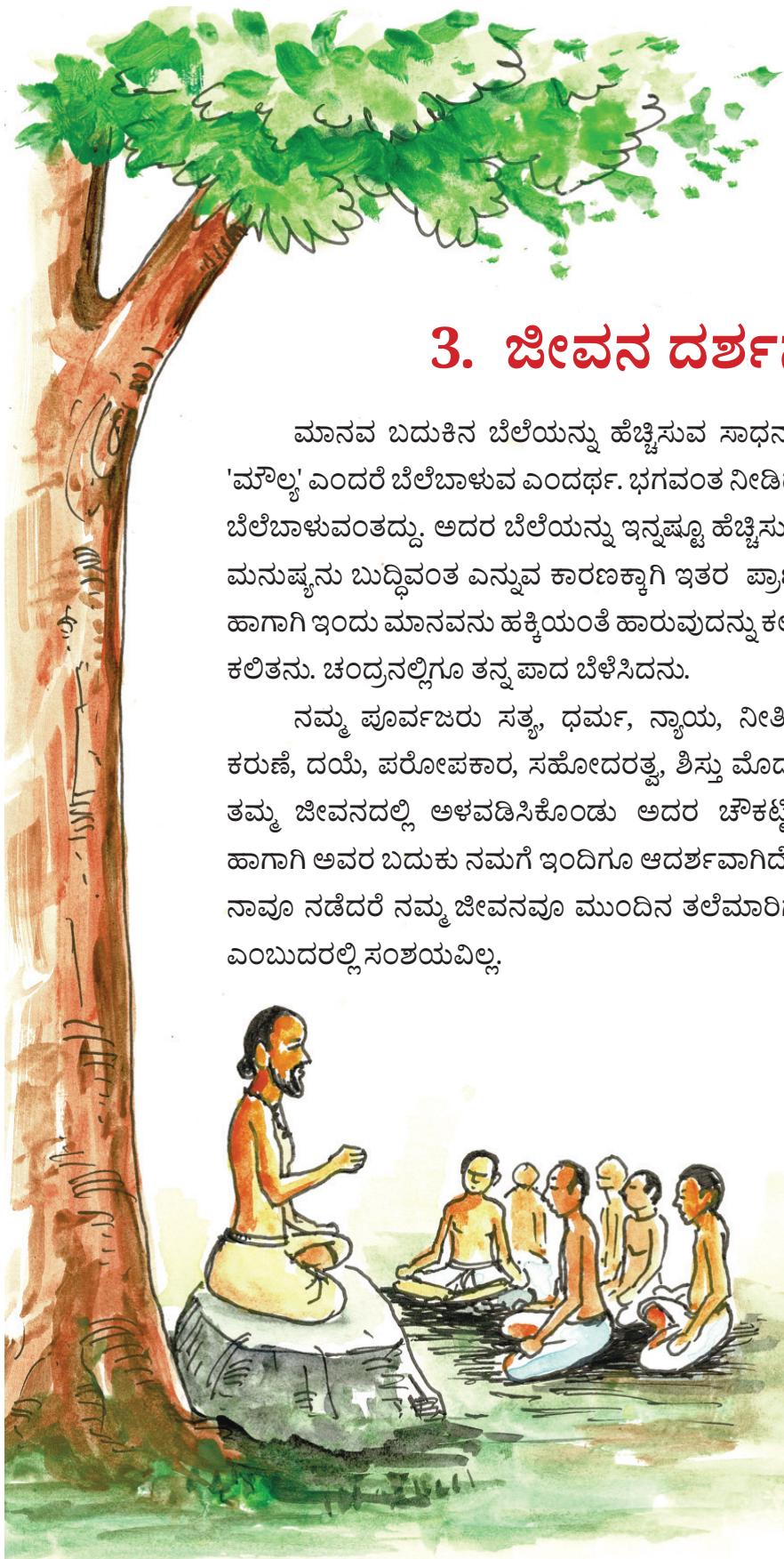
- ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ಮಳೆ ಸುರಿದುದರಿಂದ ಬೆಳೆಯೆಲ್ಲವೂ ನಾಶವಾಯಿತು.
- ಹಕ್ಕಿಯೋಂದು ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಕುಲಿತು ತನ್ನ ಮರಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ನೀಡುತ್ತಿತ್ತು.
- ಜೋರಾಗಿ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿದುದರಿಂದ ಅಟಿದ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಧೂಳಿದಿದ್ದಿತು.
- ಇಂಥನ ಮುಗಿದ ಕಾರಣ ಬಸ್ಸು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲೇ ನಿಂತಿತು.

ಪದ ವಿಂಗಡಣೆ

- ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ನಮ್ಮುರು, ಉತ್ತರಾಧ್ಯ, ಪ್ರತ್ಯುತ್ಪನ್ನಮತಿ

3. ಜೀವನ ದರ್ಶನ

ಮಾನವ ಬದುಕಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಾಧನಗಳೇ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳು. 'ಮೌಲ್ಯ' ಎಂದರೆ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಎಂದರ್ಥ. ಭಗವಂತ ನೀಡಿದ ಈ ಮನುಷ್ಯ ಜನ್ಮನಿಜಕ್ಕೂ ಬೆಲೆಬಾಳುವಂತಹು. ಅದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳು. ಮನುಷ್ಯನು ಬುದ್ಧಿಪಂತ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದನೇ. ಹಾಗಾಗಿ ಇಂದು ಮಾನವನು ಹಕ್ಕಿಯಂತೆ ಹಾರುವುದನ್ನು ಕಲಿತನು. ಮೀನಿನಂತೆ ಈಜಲು ಕಲಿತನು. ಚಂದ್ರನಲ್ಲಿಗೂ ತನ್ನ ಪಾದ ಬೆಳೆಸಿದನು.

ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ಸತ್ಯ, ಧರ್ಮ, ನ್ಯಾಯ, ನೀತಿ, ಅಹಿಂಸೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಕರುಣೆ, ದಯೆ, ಪರೋಪಕಾರ, ಸಹೋದರತ್ವ, ಶಿಸ್ತ ಮೊದಲಾದ ಸ್ವೇತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರ ಬದುಕು ನಮಗೆ ಇಂದಿಗೂ ಆದರ್ಶವಾಗಿದೆ. ಅವರು ನಡೆದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಾವೂ ನಡೆದರೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನವೂ ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಪ್ರವೇಶ ಚಟುವಟಿಕೆ

- ಕೆಳಗಿನ ವಚನಗಳನ್ನು ಓದಿರಿ.

ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಘನದಿಂದ ವಂದಿಸುವಂಗೆ
ಬಂದ ಕುತ್ತಗಳು ಬಯಲಾಗಿ | ಸ್ವೀಕಾರದು |
ಮುಂದೆ ಬಂದಕ್ಕು ಸರ್ವಜ್ಞ

- ಸರ್ವಜ್ಞ

ನಡೆವುದೊಂದೇ ಭೂಮಿ | ಕುಡಿವುದೊಂದೇ ನೀರು |
ಸುಡುವಗ್ನಿಪೊಂದೇ ಇರುತ್ತಿರಲು ಕುಲಗೋತ್ತು |
ನಡುವೆಯಿತ್ತಣದು? ಸರ್ವಜ್ಞ

- ಸರ್ವಜ್ಞ

ಓದಿ ಬೋಧಕನಾಗು, ಕಾದಿ ಯೋಧನೇ ಆಗು
ಶ್ರಮಿಕ ವಣಿಕನೇ ಆಗು ದುಡಿದು ಗಳಿಸಿ
ಎನಾದರೂ ಆಗು ನಿನ್ನೊಲವಿನಂತಾಗು
ಎನಾದರೂ ಸರಿಯೆ ಮೊದಲು ಮಾನವನಾಗು

- ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ

- ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ತಂದು ಕೊಡುವಂತಹ ಅಂಶಗಳಾವುವು? ಅವುಗಳು ಇಂದು ಸೊರಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆಯಿಂಬ ಮಾತುಗಳು ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು? ಚರ್ಚಿಸಿರಿ.

ಆದರ್ಶ ಜೀವನ

ಹಿಂದಿನ ಮಹಾಸೌರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ದ್ವೀಪ ಪಟ್ಟಣವಾದ ರಾಮೇಶ್ವರಂನ ಮಥ್ತು ವರ್ಗದ ತಮಿಳು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದೆನು. ನನ್ನ ತಂಡೆ ಜೀನುಲಾಬ್ದಿನ್ ಹೆಚ್ಚೆನೂ ಓದಿಲ್ಲದ ಬಡ ಹಳ್ಳಿಗರಾದರೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಅಸದೃಶವಾದ ಪ್ರಪಂಚಜ್ಞನ ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯತೆ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿತ್ತು. ಇವರಿಗೆ ತಕ್ಷದಾದ ಜೋಡಿ ನನ್ನ ತಾಯಿ ಆಶೀಯಮ್ಮೆ. ಈ ತಾಯಿ ದಿನವೂ ಅದೆಷ್ಟು ನಿರಾಶೀತರಿಗೆ ಅನ್ನವಿಕ್ಷಿದ್ದಾಳೋ ತಿಳಿಯದು! ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಜನರು ಮನೆಯವರಾಗಿದ್ದರೋ ಅವರಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿನ ಜನರು ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಈ ಜೋಡಿ ಒಂದು ಆದರ್ಶವಾದದ್ದು ಎಂದು ಇಡೀ ಉರೋ ಒಪ್ಪುತ್ತಿತ್ತು. ನನ್ನ ತಾಯಿಯ ವಂಶಜರು ಒಳ್ಳಿಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಹಾಗೂ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಪರಂಪರೆ ಹೊಂದಿದ್ದರು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಈ ತಲೆಮಾರಿನ ಪೂರ್ವಜರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅಂದಿನ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ದೊರೆಗಳು 'ಬಹದೂರ್' ಎಂದು ಬಿರುದು ನೀಡಿದ್ದರು.

ಈ ದಂಪತ್ತಿಯ ಹೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಲವು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಓವ್ರು ನಾನು. ಎತ್ತರ, ಸುಂದರ ನಿಲುವಿನ ತಂಡೆ ತಾಯಿಗಳಿಂದ ರೂಪವನ್ನೇನೂ ನಾನು ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ಪಡೆದು ಹುಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಳೆಯದಾದ, ಇಂ ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ನಮ್ಮ ವಂಶಜರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವು. ರಾಮೇಶ್ವರಂನ ಮಸೀದಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ದೊಡ್ಡ ಮನೆಯನ್ನು ಕಲ್ಲು ಹಾಗೂ ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಂಡೆ ಯಾವುದೇ ಅನಗತ್ಯದ ವೈಭವಯುತ ವಸ್ತುಗಳನ್ನಾಗಲೀ, ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಆಹಾರ, ಬಟ್ಟೆಬುರೆ, ಜೈಷಧಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿಯಾಗಲೀ, ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾಗಿಯಾಗಲೀ ಹೇಳುವುದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನನ್ನದು ಅತ್ಯಂತ ಸೋಗಸಿನ ಬಾಲ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನನ್ನ ಅಮೃತೊಂದಿಗೆ ಉಣಿಪುದು ಒಂದು ಹೇಳಲಾಗದ ಸುಖವಾಗಿತ್ತು. ಹರಡಿದ ಬಾಕೆ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೇಯಿಸಿದ ಅನ್ನ, ಫುಮಫುಮಿಸುವ ಸಾಂಭಾರು, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟ ಉಪಿನಕಾಯಿ, ಇದರೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಮುದ್ದೆ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಚಟ್ಟಿ... ಇನ್ನೇನು ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಹೇಳಿ!

ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಖ್ಯಾತಿ ಹೊಂದಿದ ಪವಿತ್ರ ಶಿವ ದೇವಸ್ಥಾನ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಿಂದ ಕೇವಲ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳಷ್ಟು ದೂರ. ಈ ದಾರಿ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕುಟುಂಬಗಳೆಲ್ಲಾ ಮುಸ್ಲಿಮರದ್ದೇ. ಆದರೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಕುಟುಂಬಗಳಿದ್ದವು. ಸಾಮರಸ್ಯ ಮತ್ತು ಸಹಭಾಷ್ಯಯ ತತ್ತ್ವ ಇಲ್ಲಿ ಸದಾ ಮನೆಮಾತಾಗಿತ್ತು. ಸನಿಹದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಳೆಯ ಮಸೀದಿ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಂದೆಯೊಂದಿಗೆ ನಾನು ದಿನಪೂ ಸಂಜಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇನು. ಅಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅರೇಬಿಕ್ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ ನನಗಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವೆಲ್ಲ ಆ ಜಗದೀಶ್ವರನ ಪದತಲವನ್ನು ಸೇರುತ್ತವೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೆ. ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮುಗಿಸಿ ಹೊರಬರುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನ ತಂದೆಗಾಗಿ ಅದೆಷ್ಟೇ ಅನ್ನ ಧರ್ಮೀಯರು ಕಾತರದಿಂದ ಕುಳಿತು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೆಚ್ಚಿನವರು ದೊನ್ನಿಗಳಲ್ಲಿ ತಂದ ನೀರನ್ನ ತಂದೆಯತ್ತ ಒಡ್ಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನನ್ನ ತಂದೆಯವರಾದರೋ ಪ್ರಜಾಂತ ಭಾವದಿಂದ ಆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೈಬಿರಳುಗಳನ್ನು ಅಡ್ಡಿ, ಒಂದೆರಡು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಉಚ್ಛರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಬಳಿಕ ಈ ನೀರನ್ನ ಮನೆಯೋಳಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ಅಶಕ್ತರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಷ್ಟೇ ಜನರು ಈ ಉಪಚಾರದಿಂದ ತಮ್ಮ ರೋಗಗಳಿಂದ ಗುಣ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೃತಜ್ಞತೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೆನಪಿದೆ. ತಂದೆಯವರಾದರೋ ಮಂದಹಾಸ ಬೀರಿ ಅದೆಲ್ಲವೂ ಆ ದಯಾಮಯನಾದ 'ಅಲ್ಲಾ'ನ ಕೃಪೆ. ನಿಮ್ಮ ಧನ್ಯವಾದವೆಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿತ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸೂರ್ಯೋದಯದ ಮೊದಲ ಅಂದರೆ ಸಾಧಾರಣ ಇ ಗಂಟಿಗೆ ನನ್ನ ತಂದೆ ನಮಾಜ್ ನೊಂದಿಗೆ ದಿನವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಳಿಕ, ನಮಗೆ ಸೇರಿದ ಇ ಮೈಲು ದೂರದ ಜಿಕ್ಕ ತೆಂಗಿನ ತೋಟದತ್ತ ನಡೆದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿ ಹಿಂದೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಎರಡೂ ಭುಜಗಳಲ್ಲಿ ತೊನೆದಾಡುವ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಗಳು. ಆ ಬಳಿಕವೇ ಅವರ ಬೆಳಗಿನ ಉಪಾಹಾರ ಸ್ವೀಕಾರ. ಇಳಿವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಈ ದಿನಚರಿ ಸದಾ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿತ್ತು.

ತಂದೆಯ ಜೀವನ ಶೀಸ್ತು, ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ನಾನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಜಗತ್ತಿನ ಮೂಲಭೂತ ಸ್ವರೂಪ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ನಂಬಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅದ್ಭುತ ದೈವಿಕಶಕ್ತಿಯೊಂದಿದ್ದು ಇದು ಗೋಜಲು, ಕಷ್ಟ, ಕಾರ್ಬಣ್ಯ, ಸೋಲುಗಳ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಹಿಡಿದೆತ್ತಿ ವೈಕಿಯನ್ನು ಸತ್ಯದ ಸಾಫತಕ್ಕ ಕೊಂಡೊಯ್ದಬಲ್ಲದು. ಹೀಗೆ ವೈಕಿ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ದೈಹಿಕ ಬಂಧನದಿಂದ ಹೊರಬಂದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸುಖ ಹಾಗೂ ಮನಶ್ಯಾಂತಿಗಳ ಮಹಾಪಥಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡೆ.

ಬಹುಶಃ ನನಗೆ ಆರು ವರ್ಷಗಳಿರಬೇಕು. ತಂದೆಯವರು ರಾಮೇಶ್ವರಕ್ಕೆ ಬರುವ ತೀರ್ಥ ಯಾತ್ರಿಗಳಾಗಿ ರಾಮೇಶ್ವರಂ ಹಾಗೂ ಧನುಷ್ಯಾಂತಿ (ಸೇತುಕ್ಕರ್ದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ) ನಡುವೆ ನೀರು

ದಾಟಲು ದೋಷಿಯೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿಯೇ, ಸ್ಥಳೀಯ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಾದ ಅಹಮದ್ ಜಲಾಲುದ್ದೀನ್ ನೆರವಿನಿಂದ ದೋಷಿ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದರು. ಈ ಅಹಮದ್ ಜಲಾಲುದ್ದೀನ್ ಮುಂದೆ ನನ್ನ ಸಹೋದರಿ ಜೋಹಾರಾಜನ್ನು ಲಗ್ನವಾದರು. ಈ ದೋಷಿ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ನಾನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇ ದೋಷಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಬಳಿಕ ತಂದೆಯವರು ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಕುದುರಿಸಿದರಾದರೂ, ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬಾರದ್ದು ನಡೆಯಿತು. ಗಂಟಿಗೆ ನೂರು ಮೈಲಿಗಳು ಮಿಕ್ಕಿ ಬೀಸಿದ ವೇಗದ ಬಿರುಗಳಿಗೆ ಸೇತುಕ್ಕರ್ದೆಯ ತೀರಪ್ರದೇಶದ ಮಣ್ಣಾಲ್ಲಿದೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ದೋಷಿಗಳಿಲ್ಲವನ್ನು ಸಮುದ್ರದ ಗರ್ಭಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದಿತು. ಪಾಂಬನ್ ಸೇತುವೆ ಜನರಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದ ರೈಲಿನೊಂದಿಗೆ ಕುಸಿದುಬಿತ್ತು. ಅದುವರೆಗೆ ಸಮುದ್ರದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡಿದ್ದ ನನಗೆ ಅದರ ದೈತ್ಯ ಶಕ್ತಿಯ ಪರಿಚಯವಾದದ್ದು ಆಗಲೇ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ದೋಷಿ ಅಕಾಲ ಅಂತ್ಯವನ್ನು ಕಾಣುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಅಹಮದ್ ಜಲಾಲುದ್ದೀನ್ ನನ್ನ ಆತ್ಮೀಯ ಸ್ವೇಹಿತನಾಗಿದ್ದು. ಅವನು ನನಗಿಂತ ಹದಿನ್ಯೇದು ವರ್ಷ ದೊಡ್ಡವನು. ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ಅಜಾದ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಮಸೀದಿ ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಸಮುದ್ರ ಅಂಚಿಗೆ ಆಗಾಗ್ ದೀಘ್ ವಾಕಿಂಗ್ ಹೋಗುವ ವೇಳೆ ನಾವು ಚರ್ಚಿಸದ ವಿಷಯವೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇ. ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ನನ್ನ ಸೋದರ ಸಂಬಂಧಿ ಶಂಸುದ್ದೀನ್, ಈತ ಇಡೀ ರಾಮೇಶ್ವರಕ್ಕೆ ವಾತಾನ ಪತ್ರಿಕೆ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದು.

ಹುಟ್ಟಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗು ತನ್ನ ಅನುವಂಶಿಕ ಗುಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಪರಿಸರದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ವಾತಾವರಣದಿಂದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ನಾನು ತಂದೆಯವರಿಂದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಸ್ವ-ಶಿಸ್ತಗಳನ್ನು ಪಡೆದರೆ, ತಾಯಿಯಿಂದ ಉತ್ತಮ ಗುಣಗಳನ್ನು, ಆಳ್ವಿಕಾದ ಕರುಣೆಯನ್ನು ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ಪಡೆದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನನ್ನ ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರು ಸಹ. ಆದರೆ ಯಾವಾಗ ನಾನು ಜಲಾಲುದ್ದೀನ್ ಹಾಗೂ ಶಂಸುದ್ದೀನ್ ಆವರ ಒಡನಾಟಿಗ್ಗೆದನೋ ಅಂದಿನಿಂದ ಜೀವನದ ವರ್ಲ್ಯಾಗಳು ಭಾಲ್ಯಾದಿಂದಲೇ ಬೆಳೆದು ಬಂದವು. ಈ ಒಡನಾಟ ಮುಂದಿನ ಜೀವನದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ಬದಲಾವಣಿಗಳನ್ನು ತಂದಿತು. ಶಾಲೆಯ ದೊಡ್ಡಮಟ್ಟಿದ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯದೇ ಹೋದರೂ ಜಲಾಲುದ್ದೀನ್ ಹಾಗೂ ಶಂಸುದ್ದೀನರಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹೊಳಪು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಉಲ್ಲೇಖನಿಯೆ. ಇದು ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯಜೀವನವನ್ನು ತಿದ್ದಲು ಬಹಳ ಸಹಾಯಕವಾಗಿತ್ತು. ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯಕಾಲದ ಸವಿರಾದ ರಾಮನಾಥ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಅರವಿಂದನ್ ಹಾಗೂ ಶಿವಪ್ರಕಾಶನ್ ಎಲ್ಲರೂ ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥಿಂದೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಟುಂಬಗಳಿಂದ ಬಂದವರು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ರಾಮನಾಥ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ರಾಮೇಶ್ವರಂ ದೇವಾಲಯದ ಮುಖ್ಯಪುರೋಹಿತ ಪಣ್ಣಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಪುತ್ರ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ಜಾತಿಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಭೇದಭಾವದ ಕಣಪೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾಮನಾಥ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮುಂದೆ ಆ ದೇವಾಲಯದ ಪುರೋಹಿತ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತನ್ನ

ತಂದೆಯವರಿಂದ ಪಡೆದು ಮುಂದುವರಿಸಿದ. ಅರವಿಂದನ್ ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಸಿದ. ಶಿವಪ್ರಕಾಶನ್ ದಾಖಿಲ್ ರೈಲ್ವೇಗೆ ಅಡುಗೆ ಕಾಂಟಾಕ್ಕರ್ ಆಗಿ ಉದ್ಯೋಗ ಆರಂಭಿಸಿದ.

ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಮ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಾರಂಭದ ವೇಳೆ ದೇವರ ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ವಿವಾಹದ ವೇದಿಕೆಗೆ ಬಯ್ಯಲು ಬೇಕಾದ ದೋಷಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ನಮ್ಮೆ ಕುಟುಂಬ ನಡೆಸುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ವಿವಾಹ ವೇದಿಕೆ ನಮ್ಮೆ ಮನೆಯ ಸನಿಹದ ಕೆರೆಯ ನಡುವೆ ಇತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ಮಲಗುವ ವೇಳೆ ನಮ್ಮೆ ತಾಯಿ ಹಾಗೂ ಅಜ್ಞಿ ರಾಮಾಯಣದ ಫಲನಿಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರವಾದಿಯ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕುಟುಂಬದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ನಾನೂ ಎಂದೂ ಮರೆಯಲಾರೆ.

ರಾಮೇಶ್ವರಂನ ಸಣ್ಣ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ವಿವಿಧ ಧರ್ಮದವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಲಕ್ಷ್ಯಾರೇಖೆಯನ್ನು ದಾಟಲು ಸಿದ್ಧಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನ್ನ ವಿಜ್ಞಾನ ಗುರುಗಳಾದ ಶಿವಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಅಯ್ಯರ್ ತಾನೊಬ್ಬಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಬ್ದ್ಧ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿ, ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಆಚರಣೆಯ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ, ಅವರು ಓರ್ವ ಬಂಡುಗಾರರೇ ಸರಿ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಲಕ್ಷ್ಯಾರೇಖೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ನಿಂತು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ಜಾತಿ ಪಂಗಡದವರಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬೆರೆತು ಬಾಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನನ್ನೊಡನೆ ಹಲವಾರು ಗಂಟೆಗಳನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಅವರು “ಕಲಾಂ, ನೀನೊರ್ವ ಪ್ರತಿಭಾವಂತನಾಗಿ ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವಂತವನಾಗಬೇಕು” ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು.

ಒಂದು ದಿನ ನನ್ನನ್ನು ಅವರ ಮನೆಗೆ ಉಟಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದರು, ಓರ್ವ ಮುಸ್ಲಿಂ ಹುಡುಗನನ್ನು ಆ ಮಡಿವಂತಿಕೆಯ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಕರೆದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರ ಪತ್ತಿ ದಂಗಾಗಿ ಹೋದರು. ಹೀಗಾಗಿ ನನಗೆ ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಉಟ ನೀಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಶಿವಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಅಯ್ಯರ್ ವಿಚಲಿತರಾಗಲಿಲ್ಲ, ತಮ್ಮಕ್ಕೆಯಾರೆ ನನಗೆ ಬಡಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಉಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತರು. ಅವರ ಪತ್ತಿ ನೋಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು, ನಾನು ಉಟ ಮಾಡಿದ ಪರಿ, ನೀರು ಕುಡಿದ ರೀತಿ, ಆ ಬಳಿಕ ನೆಲವನ್ನು ಶುಧಿಗೊಳಿಸಿದ ಕ್ರಮ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡರೋ ಏನೋ ತಿಳಿಯದು. ಹೊರಡುವ ಮುನ್ನ ಶಿವಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಅಯ್ಯರ್ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮುಂದಿನ ವಾರ ಉಟಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದರು. ನನ್ನ ತುಮ್ಮುಲ ಕಂಡ ಅವರು, “ನೋಡು, ನೀನೇನೂ ಸಂಕೋಚ ಮಾಡಬೇಡ, ಒಮ್ಮೆ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ತಿದ್ದಲು ಹೊರಟಾಗ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ” ಎಂದರು. ಮುಂದಿನ ವಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಉಟಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಹೋದಾಗ ಅವರ ಪತ್ತಿಯೇ ನನ್ನನ್ನು ಅಡುಗೆ ಮನೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದ ಕ್ಕೆಯಾರೆ ಉಣಬಡಿಸಿದರು.

ಮೂಲ : ಡಾ. ಎ.ಪಿ.ಜಿ. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ

ಕನ್ನಡಾನುವಾದ : ಜಯಪ್ರಕಾಶ ಪುತ್ತೂರು

ಲೇಖಕರ ಪರಿಚಯ

ಜಯಪ್ರಕಾಶ ಪುತ್ರೂರು ದಷ್ಟಿಂ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪುತ್ರೂರಿನವರು. ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಿಯಾಗಿದ್ದರು. ನಂತರ ಅವರು ರಕ್ಷಣಾವಲಯದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಎ.ಡಿ.ಎ ಮತ್ತು ಡಿ.ಆರ್.ಡಿ.ಎ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ವಿಭಾಗದ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದರು. ರಕ್ಷಣಾ ವೈಮಾನಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಾದ ಎ.ಡಿ.ಎ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಎ.ಪಿ.ಜಿ. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ ಅವರಿಗೆ ನಿಕಟವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದ ಅವರ ಹೆಗ್ಲಿಕೆ 'ಕಲಾಂ ಜೀವನ ಧರ್ಮ', 'ಅಗ್ನಿಯ ರೆಕ್ಕಿಗಳು' ಕೃತಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪಾಠಭಾಗವನ್ನು 'ಅಗ್ನಿಯ ರೆಕ್ಕಿಗಳು' ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಟಿಪ್ಪಣಿ

- ಗದ್ದಭಾಗವನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಸ್ವರಭಾರದೊಂದಿಗೆ ಓದಿ ಆಸ್ತ್ರಾದಿಸಿರಿ.

ಉತ್ತರಿಸಿರಿ

1. ಮಸೀದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮುಗಿಸಿ ಹೊರಬರುತ್ತಿದ್ದ ಕಲಾಂ ಅವರ ತಂದೆಯವರನ್ನು ಅನ್ನ ಧರ್ಮೀಯರು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೇಕೆ?
2. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ ಅವರ ತಂದೆಯ ದಿನಚರಿ ಹೇಗಿತ್ತು?
3. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ ಅವರಿಗೆ ಸಮುದ್ರದ ದೈತ್ಯ ಶಕ್ತಿಯ ಪರಿಚಯವಾದುದು ಯಾವಾಗೆ?
4. ಶಂಸದ್ವೀನ್ ಮತ್ತು ಜಲಾಲುದ್ವೀನ್ ಎಂಬವರು ಕಲಾಂ ಅವರ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದರು?
5. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ ಅವರ ವಿಜ್ಞಾನ ಗುರುಗಳಾದ ಶಿವಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಅಯ್ಯಾ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಫುಟನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.

ಅನುಭವ ಟಿಪ್ಪಣಿ

- “ನಾನು ತಂದೆಯವರಿಂದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಸ್ವ-ಶಿಸ್ತಗಳನ್ನು ಪಡೆದರೆ, ತಾಯಿಯಿಂದ ಉತ್ತಮ ಗುಣಗಳನ್ನೂ, ಆಳವಾದ ಕರುಣೆಯನ್ನೂ ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ಪಡೆದೆ” ಎಂದು ಕಲಾಂ ಅವರು ತನ್ನ ಆತ್ಮಕತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನೀವೂ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ ತಾಯಿಂದಿರಿಂದ ಅನೇಕ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ಪಡೆದಿರುವಿರಲ್ಲವೇ? ಅವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಅನುಭವ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಆತ್ಮಕರ्ते

- ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದ ಚರಿತ್ರೆ, ಅನುಭವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೇ ಬರೆಯುವುದನ್ನು 'ಆತ್ಮಕರ್ತೆ' ಅಥವಾ 'ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರಸವತ್ತಾದ, ಮರೆಯಲಾಗದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿರಬಹುದು. ಅವುಗಳನ್ನು ಆತ್ಮಕರ್ತೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ

- ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಮಾಜ ಸೇವೆ ಮೊದಲಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿದ ಮಹನೀಯರು ನಿಮ್ಮ ಉಳಿಂಬಿಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬಹುದಲ್ಲವೇ? ಅವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬರೆಯಿರಿ.

ದಿನಚರಿ

- ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಗೂ ದಿನಚರಿ ಎನ್ನುವುದು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಶುಭದಿನದ ದಿನಚರಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಬರೆಯಿರಿ

- ಮೊದಲೀರಡು ಪದಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧದಂತೆ ಮೂರನೇ ಪದದ ಸಂಬಂಧಿ ಪದವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
ಮಗು : ಮಕ್ಕಳು :: ತಾಯಿ : .....?
ಮನೆ : ಮನೆಗಳು :: ಗೆಳೆಯ : .....?
ಅಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ : ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ : ಮೊದಲು ಮೊದಲು ::
ಪೂರ್ವಜರೊಬ್ಬಿಗೆ : ಪೂರ್ವಜರು ಒಬ್ಬಿಗೆ :: ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಾಗಿದ್ದವು : .....?
ಬಾಲ್ಯವಾಗಿತ್ತು : ಬಾಲ್ಯ ಆಗಿತ್ತು :: ದೋಷೆಯೊಂದನ್ನು : .....?

ಓದಿರಿ

- ಅಬ್ಬುಲ್ಲಾ ಕಲಾಂ ಅವರ ಆತ್ಮಕರ್ತೆಯಾದ 'ಅಗ್ನಿಯ ರೆಕ್ಕೆಗಳು' ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಶಾಲಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಓದಿರಿ.
- ಅಬ್ಬುಲ್ಲಾ ಕಲಾಂ ಅವರಂತೆ ಇತರ ಸಾಧಕರ ಆತ್ಮಕರ್ತೆಯನ್ನು ಓದಿರಿ.

ಸತ್ಯದ ಮುಖಗಳು

ಇಕ್ಕೆಕು ವಂಶದಲ್ಲಿ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನೆಂಬ ರಾಜನು ಸತ್ಯ, ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ನಿಷ್ಪೇಯಿಂದ ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನಿಗೆ ಚಂದ್ರಮತಿ ಎಂಬ ಅನುರೂಪಳಾದ ಪತ್ನಿಯೂ, ರೋಹಿತಾಜ್ಞನೆಂಬ ತೇಜೋವಂತನಾದ ಮಗನೂ ಇದ್ದರು. ಆತನು ಸಕಲ ವಿದ್ಯಾಸಂಪನ್ನನಾಗಿದ್ದ ಪ್ರಜಿಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಂತೆಯೇ ಅವನ ಪ್ರಜಿಗಳೂ ಕೂಡ ರಾಜನನ್ನು ಅಷ್ಟೇ ಗಾಢವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನ ಶೀರ್ಜಿಪತಾಕೆಗಳು ಮೂರು ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಿದ್ದವು.

ಒಮ್ಮೆ ಇಂದ್ರನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳ ಹಾಗೂ ಜಗತ್ತಿನ ಮಹಾಮುನಿಗಳ ಸಬೆ ಸೇರಿತ್ತು, ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ವಸಿಷ್ಠ ಮುನಿಗಳು, “ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಮಹಾರಾಜನು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೀಷ್ಟನಾದ ರಾಜ. ಆತನು ಎಂದೂ ಕೂಡ ಸತ್ಯದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗಿಂತ ಶ್ರೀಷ್ಟನಾದ ರಾಜ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಲ್ಲ” ಎನ್ನುತ್ತ ಅವನ ಗುಣಗಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ವಸಿಷ್ಠರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಲೋಕವೇ ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದರೂ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಮಹಾಮುನಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಅವರು, “ವಸಿಷ್ಠರೇ, ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಹೇಳಿದಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅವನು ಸತ್ಯದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಡೆಯುವಂತೆ ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದರು.

“ಅದು ನಿಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಪ್ರಾಣವನ್ನಾದರೂ ಬಿಡುವನೇ ಹೊರತು ಎಂದೂ ಅಸತ್ಯದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತುಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ” ಎನ್ನುತ್ತ ವಸಿಷ್ಠರು ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಹೇಳಿದರು. ಮಹಣಿ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರು ಅದನ್ನು ಸಾಂಪಾದಿತ್ಯ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು.

“ಆತನು ಅಸತ್ಯದ ಹಾದಿಯನ್ನು ತುಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಾನು ನನ್ನ ತಪಸ್ಸಿನ ಅರ್ಥಭಾಗವನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಧಾರೆ ಎರೆದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದರು.

ಹೀಗೆ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವನಿಗರಿವಿಲ್ಲದಂತೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ಪಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾಯಿತು. ಇವಾವುದರ ಪರಿಪೆಯೇ ಇಲ್ಲದ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಮಹಾರಾಜನು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನು ಸತ್ಯದಿಂದ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನು ಹೇರಳವಾಗಿ ದಾನ ಧರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿದ. ಎಲ್ಲರಂತೆ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನೂ ಕೂಡ ದಾನ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ತಯಾರಾಗಿ ಬಂದ. ಮಹಾ ಮುನಿಗಳೇ ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ದಾನ ಕೇಳಿದಾಗ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಮಹಾರಾಜನು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷದಿಂದ,

“ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ, ತಮಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಕೇಳಿ, ಧನ ಕನಕ ವಸ್ತುವಾದಿಯಾಗಿ ಏನನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದನು. ಆಗ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು,

“ದಷ್ಟಪುಷ್ಟನಾದ, ಶಕ್ತಿವಂತನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನು ಅನೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ವೇಗವಾಗಿ ಒಂದು ನಾಣ್ಯವನ್ನು ಗಗನಕ್ಕೆ ಚಿಮ್ಮಿಸಿದಾಗ ಆ ನಾಣ್ಯತಲುಪುವ ಎತ್ತರದಷ್ಟು ನಗ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಡು” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ತಾನು ಕೊಟ್ಟಿ ಮಾತಿನಿಂದ ಎಂದೂ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿಯದ ಹರಿಷ್ಠಂದ್ರ ಮಹಾರಾಜನು “ಅಷ್ಟು ಆಸ್ತಿಯು ಈಗಿಂದೀಗಲೇ ತಮ್ಮಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ ಮಹಾಪ್ರಭು” ಎಂದನು. ಆದರೆ ಖಜಾನೆಯ ಬೊಕ್ಕಸವನ್ನೆಲ್ಲ ಗುಡ್ಡೆ ಹಾಕಿದರೂ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ಹೇಳಿದಷ್ಟು ಹಣವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಹಾಗಾಗಿ ಹರಿಷ್ಠಂದ್ರನು ತನ್ನ ಸಮಸ್ತ ಆಸ್ತಿಯನ್ನೂ, ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನಿಗೊಪ್ಪಿಸಿ ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ಮಗನೊಂದಿಗೆ ಕಾಶೀರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊರಟನು.

ಅಲ್ಲಿಗೂ ತನಗೆ ಚುಕ್ತವಾಗಬೇಕಾದ ದಾನ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ರಾಜನನ್ನು ಕಾಡತೋಡಿದ. ರಾಜನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಕಾಡಲು ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯನಕ್ಷತ್ರಿಕನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು, ಆ ಶಿಷ್ಯನು ರಾಜ ಹೋದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ ಅವನನ್ನು ಕಾಡುತ್ತ ರಾಜನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ಮಗನನ್ನೂ ಕಷ್ಟದ ಕಡಲಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿದ. ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಹರಿಷ್ಠಂದ್ರನನ್ನು ವಚನ ಭೃಷ್ಟನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನ ಶಿಷ್ಯನಾದ ನಕ್ಷತ್ರಿಕನು,

“ನೋಡು, ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನಿನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ರಾಜಕುಮಾರನೂ ಪಡಬಾರದ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿನಗೇ ಹಣ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಾಗಿದ್ದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳು. ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ನಿನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೀತಿ ಕಷ್ಟಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನೀನು ಹೆಂಡತಿ ಮಗನೋಂದಿಗೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಳಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ನಾನು ಹೋರಟು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ” ಎಂದನು. ಆದರೆ ರಾಜ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ವಿಚಲಿತನಾಗದೆ “ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಪತ್ನಿ ಕೂಲಿನಾಲಿ ಮಾಡಿಯಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಆದಿದ ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪಿನುದಿಲ್ಲ” ಎನ್ನುತ್ತ ತನ್ನ ಧರ್ಮದ ಪಥಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

మహారాణి చంద్రమతి మత్తు అవళ మగ ఒబ్బ శ్రీమంతన మనేయల్లి మని కేలసదవరాగి సేరికోళ్ళతారే. ఆ శ్రీమంతను సాకష్టు దుష్టునాగిద్ద అవళిగి మత్తు అవళ మగనిగి కొడబారద కష్ట కొడుతానే. స్పృతః హరిశ్చంద్రమహారాజ వీరబామ ఎంబ ఒబ్బ స్కృతాన కాయువవన కేళిగి జీతదాలాగి కేలస మాడుత్తానే. ఇష్టుదరలో హరిశ్చంద్రమహారాజనాగలే ఆధవా మహారాణియాగలే విశ్వమిత్రున ఆధవా నష్టత్తికన బగ్గి ఒమ్మెయూ నిందనేయ మాతుగళన్నాడలిల్ల.

ముందే హరిశ్చంద్రను ఇన్నొకటించాడ పరీక్షగలిగి ఒళపడుత్తానె. రాజకుమార రోహితాశ్వ హావిన కడితదింద సావన్నప్పుత్తానె. దుఃఖతప్పాడ మహారాణి చంద్రమతి ఆతన హింపన్న అంత్య సంస్కారక్కుగి స్కృతానక్కే తరుత్తాణి. అల్లిరువ హరిశ్చంద్ర మహారాజ అవన సంస్కారక్కుగి అవలింద శుల్మవన్న కేళుత్తానె. అవటు తన్న బలి హణవిల్లపెందాగ, “నోడు నాను నన్న ఒడియనిగి మోసమాడలు సాధ్యవిల్లు నన్న పాలిన హణవన్న బేకాదరి బిడుత్తేని. ఆదరి నన్న ఒడియనిగి కొడబేకాద హణవన్న నీను కొడలే బేము.” ఎందను. అదక్కే చంద్రమతియు “తన్న బలి కొడలు ఒందు శిలుబు కాసూ ఇల్లు నాను హేగి నిన్న శుల్మవన్న కొడలి?” ఎందు దైన్యతీయింద బేడికొండఱు.

ಅವಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದ ರಾಜನು, “ನಿನ್ನ ಕತ್ತಿನಲ್ಲಿ, ತಾಳಿಯಿದೆಯಲ್ಲ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಡು.” ಎಂದನು. ಮಹಾರಾಣಿ ಚಂದ್ರಮತಿಯ ಕುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿರುವ ತಾಳಿ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಮಹಾರಾಜನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತಾರಿಗೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸೃಜಾನ ಕಾಯುತ್ತಿರುವವನು ಮಹಾರಾಜನೇ ಎಂಬುದು ಅವಳ ಅರಿವಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ದುಃಖ ತಡೆಯಲಾರದೆ ಅವಳು ಬಿಕ್ಕಿಬಿಕ್ಕಿ ಅಳುತ್ತಿರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ತಮಿಬ್ಬರಿಗೆ ಬಂದ ದುರವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೆನೆದು ದಂಪತೀಗಳಿಬ್ಬರೂ ತುಂಬಾ ದುಃಖಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟುದರೂ ಶೂಡ ಅವರುಗಳು ಅಸತ್ಯದ ಹಾದಿಯನ್ನು ತುಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಮುಂದೆ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಕೆಬ್ಬಾಗಿ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಶೀರಾಜನ ಸೈನಿಕರು ಚಂದ್ರಮತಿಯನ್ನು ಕೊಲೆಯ ಅಪಾದನೆಯ ಮೇಲೆ ಬಂಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ರೋಹಿತಾಶ್ವನು ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನೇ ಹೋಲುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಚಂದ್ರಮತಿಯ ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾಗೆ ಎಂದು ಸೈನಿಕರು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವಳಿಗೆ ಮರಣದಂಡನೆ ಶಿಕ್ಷಿಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಚಿತ್ರವೆಂದರೆ ಸೃಜನದಲ್ಲಿ ಕಾವಲು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಮಹಾರಾಜನೇ ಚಂದ್ರಮತಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿಬರುತ್ತದೆ. ವೀರಭಾಹುವು ಅವಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವಂತೆ ಆದೇಶ ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ತಲೆಬಾಗಿದ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನು ತನ್ನ ಒಡೆಯನ ಮಾತಿಗೆ ಎದುರಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆತನ ಹೆಂಡತಿಯ ತಲೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಲು ತಯಾರಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಇನ್ನೇನು ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನು ಕೊಡಲಿಯಿಂದ ಚಂದ್ರಮತಿಯ ತಲೆಯನ್ನು ಕಡಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪರಶಿವನನ್ನೊಳಗೊಂಡು ದೇವಾದಿ ದೇವತೆಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅವನ ಸತ್ಯ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಶಿವನು ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನ ಕೈಯನ್ನು ಹಿಡಿದಾಗ ಅವರ ಮೇಲೆ ಗಗನದಿಂದ ಪುಷ್ಟವೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಶಿವನು ದಂಪತ್ತಿಗಳನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸುತ್ತ ರಾಜಕುಮಾರನ ಜೀವವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಿದ್ದೆಯಿಂದ ಎಚ್ಚಿತ್ವವನಂತೆ ಎದ್ದಕ್ಕಿಂತ ರೋಹಿತಾಶ್ವನು ತನ್ನ ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಪಾದಗಳಿಗೆ ರಗುತ್ತಾನೆ.

ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಯಶಾಲಿಯಾಗಿ ಹೊರಬಂದ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನನ್ನು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ಆಶೀರ್ವದಿಸುತ್ತ ತನ್ನ ಸೋಲನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆತನ ಸಮಸ್ತ ಆಸ್ತಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮರಳಿ ಕೊಡುತ್ತ ತನ್ನ ತಪಶ್ಚಿಯ ಅಧಿಭಾಗವನ್ನು ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಧಾರೆಯಿರೆದು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಪುನಃ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನೇರಿದ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಮಹಾರಾಜ ತನ್ನ ಸತ್ಯ, ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯತ್ತ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕನಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ “ಸತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬದುಕು, ಸತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಳು, ಸತ್ಯವೇ ಬದುಕಿನ ಉಸಿರಾಗಿರಲಿ, ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾದುದು. ಈ ಪ್ರಪಂಚ ಉಳಿದಿರುವುದೇ ಸತ್ಯದ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ” ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ಬದುಕಿ ಬಾಳಿ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸತ್ಯದ ಪಥವನ್ನು ತೋರಿದ್ದಾರೆ.

- ವಿ. ಗಣೇಶ್

ಕರ್ತೆಗಾರರ ಪರಿಚಯ

ವಿ. ಗಣೇಶ್ ಶಿವಮೋಗ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾಗರದವರು. ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕಲಾ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಲಾಲ್ ಬಹದೂರ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಬಿ. ಎಡ್ ಪದವಿ ಪಡೆದ ಗಣೇಶ್ ಅವರು ಸಾಗರದ ವಿವಿಧ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಯುತರು ಇದುವರೆಗೆ ಸುಮಾರು ಎಂಬತ್ತು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ವಿಮರ್ಶೆಯ ಕಾರಂಜಿಗಳು', 'ಬಿ. ವಿ. ಕೆದಿಲ್ಲಾಯರ ಆಯ್ದ ಲೇಖನಗಳು', 'ಚಾಣಕ್ ನ್ಯಾಯವಾದಿ', 'ಪರಿಣಾಮ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ', 'ಭೂತದ ಕಥೆಗಳು', 'ರಾಮ ಕಥಾಮಿತ್ರ', ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು. ಪರ್ಯಾಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ 'ಸತ್ಯದ ಮುಖಗಳು' ಎನ್ನುವ ಕರ್ತೆಯನ್ನು 'ಮಕ್ಕಳ ಕಥಾ ಕುಸುಮಗಳು' ಎಂಬ ಮಕ್ಕಳ ಸಮಗ್ರ ಕಥಾ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಒದಿಗೆ

- ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಸ್ವರಭಾರದೊಂದಿಗೆ ಒದಿಗೆ ಆಸ್ತ್ರಾದಿಸಿರಿ.

ಉತ್ತರಿಸಿರಿ

1. ಇಂದ್ರನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಸಿಸ್ತು ಮುನಿಗಳು ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳೇನು?
2. ವಸಿಸ್ತು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರ ನಡುವೆ ನಡೆದ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
3. ದಾನ ಧರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ಏನನ್ನು ಹೇಳಿದನು?
4. ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನನ್ನು ವಚನ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನಾಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ನಕ್ಷತ್ರಿಕನು ಏನೆಂದು ಹೇಳಿದನು?
5. ಸೃಜನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದ ಮಹಾರಾಜ ಎಂದು ಚಂದ್ರಮಂತಿಗೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಿತು?
6. ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶುಲ್ಕ ನೀಡಲು ತನ್ನ ಬಳಿ ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದಾಗ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಏನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ?

ಭಾಷಣ

- 'ಸತ್ಯ' ಎನ್ನುವ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಎಂತಹ ಸಂಕಷ್ಟಗಳು ಎದುರಾದರೂ ಅದನ್ನು ಕೆಂಪಿದೆಯಿಂದ ಎದುರಿಸಿ, ಸತ್ಯದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹರಿಷ್ಣಂದ್ರನ ಬಗ್ಗೆ ಪಾಠಭಾಗದಿಂದ ಓದಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೀರಲ್ಲವೇ? ಇದರ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ "ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳು" ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಒಂದು ಲಿವಿತ ಭಾಷಣ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ಕರೆ ಮುಂದುವರಿಸಿರಿ

- ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕರೆಯ ಆರಂಭವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಚಿಂತನೆಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಸೃಜನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಬರೆದು ಸೂಕ್ತವಾದ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನೂ ನೀಡಿರಿ.

"ನಿನ್ನಂಧ ಮೂರ್ಚಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಹೀಳುವುದೂ, ಬೋಗ್ರೆಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ನೀರೆರೆಯುವುದೂ ಒಂದೆ. ಒಬ್ಬನೇ ಮಗ ಅಂತ ಮುದ್ದಿಸಿ ಬೆಳಿಸಿದೆ, ಯಾವುದನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಇಲ್ಲ, ಆಗಲ್ಲ ಅಂತ ಇದುವರೆಗೆ ಒಮ್ಮೆಯೂ ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂದು ನೀನು ನನ್ನ ಫೂನತೆ, ಅಂತಸ್ತು, ಮರ್ಯಾದೆಗೆ ಕುತ್ತು ತರುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನಡೆಯದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆ"....ಎಂದು ಲೀಲ ಮಗ ಮಾಡಿದ ಫೂನಂಥಾರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಡೀಮಾರಿ ಹಾಕಿ ಅಳುತ್ತು ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆಯತ್ತೆ ನಡೆದಳು. ಆದರೆ ಇದ್ದಾವುದೂ ನನಗೆ ಬಾಧಕವಲ್ಲ ಎಂಬಂತೆ ಮಗ ಸುರೇಶನು..... (ಮುಂದುವರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ)

ರೂಪಾಂತರ

- "ಸತ್ಯದ ಮೂರ್ಚಿಗಳು" ಎನ್ನುವ ಈ ಕರೆಯನ್ನು 'ನಾಟಕ' ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಬರೆದು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿರಿ.

ಪಾಠಚಿತ್ರಣ

- ಈ ಪಾಠಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಹರಿಷ್ಣಂದ್ರ ಮಹಾರಾಜನ ಪಾಠಚಿತ್ರಣ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಾಕ್ಯ ರಚನೆ

ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆರೆ ಎಳೆದ ಪದಗಳ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಸ್ವಂತವಾಕ್ಯ ರಚಿಸಿರಿ.

- ಹರಿಶ್ವಂದ್ರ ಮಹಾರಾಜ ತನ್ನ ಸತ್ಯ ಧರ್ಮ, ನ್ಯಾಯದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕನಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತಾನೆ.
- ನೀವು ಹೇಳಿದಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ.
- ಅವನ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವನಿಗರಿವಿಲ್ಲದಂತೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ಪಣ ಕಟ್ಟಲಾಯಿತು.

ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆ

ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.

- ಆತನು ಅಸತ್ಯದ ಹಾದಿಯನ್ನು ತುಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಾನು ನನ್ನ ತಪಸ್ವಿನ ಅರ್ಥಭಾಗವನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಧಾರೆ ಎರೆದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದರು

ಪದ ವಿಂಗಡಣೆ

ಉದಾ : ಅವನಿಗರಿವಿಲ್ಲದಂತೆ : ಅವನಿಗೆ + ಅರಿವಿಲ್ಲದಂತೆ

ಇದಾವುದರ

ತಮ್ಮದಾಯಿತೆಂದು

ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಳಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು

ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲೀಲ್ಲ

ಮಹಾರಾಜನೋಬ್ಬನಿಗೆ

ಪಾದಗಳಿಗೆರಸುತ್ತಾಳೆ

ಸರಳ - ಸಂಯುಕ್ತ ವಾಕ್ಯ

- ಆತನು ಸಕಲಗುಣ ವಿದ್ಯಾಸಂಪನ್ಮಾನಿದ್ದು ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. - ಇದು ಸಂಯುಕ್ತ ವಾಕ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಸರಳ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು.

ಉದಾ : ಆತನು ಸರ್ಕಾರಿ ವಿದ್ಯಾಸಂಪನ್ಮೂಲಾಗಿದ್ದನು. ಅವನು ಪ್ರಜೀಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಮಕ್ಕಳಿಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ಕೆಳಗಿನ ಸರಳ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಯುಕ್ತ ವಾಕ್ಯಗಳಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

- ಹರಿಷ್ಣಂದ್ರನು ತನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆ ಆಸ್ತಿಯನ್ನೂ, ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ ವಿಶ್ವಾಮಿತನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದನು. ಅವನು ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ಮಗನೋಂದಿಗೆ ಕಾಶೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊರಟನು.
- ಆ ಶ್ರೀಮಂತನು ಸಾಕಷ್ಟು ದುಷ್ಟನಾಗಿದ್ದನು. ಅವನು ಚಂದ್ರಮತಿ ಮತ್ತು ಅವಳ ಮಗನಿಗೆ ಕೊಡಬಾರದ ಕಷ್ಟ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಮುಂದುವರಿದ ಚಟುವಟಿಕೆ

- ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾರುವ ಇತರ ಕರ್ತೀಗಳನ್ನು ಶಾಲೆಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಿಂದ ತೆಗೆದುಹೊಂಡು ಓದಿರಿ.

ವಚನಗಳು

ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ನಿರತವಾದರೆ,
ಗುರುದರ್ಶನವಾದಂಡೂ ಮರೆಯಬೇಕು;
ಲಿಂಗಪೂಜಿಯಾದಂಡೂ ಮರೆಯಬೇಕು;
ಜಂಗಮ ಮುಂದಿದ್ದಂಡೂ ಹಂಗು ಹರಿಯಬೇಕು,
ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸವಾದ ಕಾರಣ,
ಅಮರೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವಾಯಿತ್ತಾದಂಡೂ ಕಾಯಕದೊಳಗು.

- ಆಯ್ದ್ವಿಕ್ ಮಾರಯ್

ಲೋಕದ ಡೊಂಕ ನೀವೇಕೆ ತಿದ್ವಾವಿರಿ?
ನಿಮ್ಮನಿಮ್ಮ ತನುವ ಸಂತ್ತೇಸಿಕೊಳ್ಳಿ;
ನಿಮ್ಮನಿಮ್ಮ ಮನವ ಸಂತ್ತೇಸಿಕೊಳ್ಳಿ.
ನೆರೆಮನೆಯ ದುಃಖ ಅಳುವವರ ಮೆಚ್ಚ
ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ.

- ಒಸವಣ್ಣ

ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೊಂದು ಮನೆಯ ಮಾಡಿ
ಮೃಗಗಳಿಗಂಜಿದೊಡೆಂತಯ್ಯ?
ಸಮುದ್ರದ ತಡಿಯಲೊಂದು ಮನೆಯ ಮಾಡಿ
ನೋರೆತೆರೆಗಳಿಗೆ ಅಂಜಿದೊಡೆಂತಯ್ಯ?
ಸಂತೆಯೊಳಗೊಂದು ಮನೆಯ ಮಾಡಿ
ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ನಾಚಿದೊಡೆಂತಯ್ಯ?
ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾಜುಂದೆ ಕೇಳಯ್ಯ
ಲೋಕದೊಳಗಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಬಳಿಕ
ಸ್ತುತಿನಿಂದೆಗಳು ಬಂದರೆ
ಮನದಲ್ಲಿ ಕೋಪವ ತಾಳದೆ ಸಮಾಧಾನಿಯಾಗಿರಬೇಕು.

- ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ

ಕುಲ ಕುಲವೆಂದು ಹೋರಾಡುವ ಅಣ್ಣಗಳಿರಾ, ಕೇಳಿರೋ
ಕುಲವೇ ಡೋಹರನ? ಕುಲವೇ ಮಾದಾರನ? ಕುಲವೇ ದೂರಾಸನ?
ಕುಲವೇ ವ್ಯಾಸನ? ಕುಲವೇ ವಾಲ್ಯೇಕನ? ಕುಲವೇ ಕೌಂಡಿಲ್ಯನ?
ಕುಲವ ನೋಳ್ಷಡೆ ಹುರುಳಿಲ್ಲ
ಅವರ ನಡೆಯನೋಳ್ಷಡೆ ನಡೆಯುವರು
ಶ್ರೀಲೋಕದಲ್ಲಿಲ್ಲ ನೋಡಾ ಕಪಿಲಸಿಧಮಲ್ಲಿಕಾಜುಂದಾ.

- ಸಿದ್ಧರಾಮ

ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಮಾರಯ್ಯ

ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಮಾರಯ್ಯನು ಬಸವಣ್ಣನ ಸಮಕಾಲೀನನಾದ ಶಿವಶರಣ. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಮರೇಶ್ವರ ಗ್ರಾಮ ಈತನ ಹಾರು. ಪತ್ತಿಯ ಹೆಸರು ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ. ಅಕ್ಕಿ ಆಯುವುದು ಇವರ ಕಾಯಕವಾಗಿತ್ತು. ಈತನ ವಚನಗಳ ಅಂಕಿತ 'ಅಮರೇಶ್ವರ ಲಿಂಗ'.

ಬಸವಣ್ಣ

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿದ್ದ ಬಸವಣ್ಣ ಜನಿಸಿದ್ದ ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಾಗೇವಾಡಿಯಲ್ಲಿ. ತಂದೆ ಮಾದರಸ, ತಾಯಿ ಮಾದಲಾಂಬಿಕೆ. ಬಿಜಳಿನಿದ್ದ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ಭಕ್ತಿಭಂಡಾರಿ ಎಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡವ. ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ 'ಅನುಭವ ಮಂಟಪ'ದ ರೂಪಾರ್ಥಿ. 'ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ' ಎಂದು ನಂಬಿದವ. ವರ್ಗ ಹಾಗೂ ವರ್ಣರಹಿತ ಸಮಾಜರಚನೆಯ ಕನಸು ಕಂಡ ಬಸವಣ್ಣ ಜನರಲ್ಲಿಯ ಮೌಡ್ಯ, ಅಳ್ಳಾನ, ಮೂಡನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ ಸದಾಚಾರವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಸಾವಿರಾರು ವಚನಗಳ ಕತ್ತಣ. ಇವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅಂಕಿತ- ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ.

ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ

ಕಾಲ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯಭಾಗ. ಶೀವಮೋಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉಡುತಡಿ- ಹುಟ್ಟಿರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೊದಲನೆಯ ಕವಯಿತ್ರಿಯಾದ ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಶಿವಶರಣ. ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಅಲೋಕಿಸಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತ ದಿಟ್ಟ ಮಹಿಳೆ. ಅಲ್ಲಮನಿಂದ 'ಪೈರಾಗ್ಯನಿಧಿ' ಎಂದು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡ ಈಕೆಯ ವಚನಗಳು ಭಕ್ತಿ, ಪೈರಾಗ್ಯ, ಜ್ಞಾನ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿದ್ದರೂ ಕಾವ್ಯ ಸಾಂದರ್ಭಿಕಿಯಿಂದ ಮೋಹಕವಾಗಿವೆ. ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾಜ್ಞನನನ್ನೇ ಪತಿಯಿಂದು ನಂಬಿದವಳು. 'ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾಜ್ಞನ' ಎಂಬುದು ಈಕೆಯ ವಚನಗಳ ಅಂಕಿತ.

ಸೊನ್ನಲಿಗೆಯ ಸಿದ್ಧರಾಮ

ಬಸವಣ್ಣನ ಸಮಕಾಲೀನ. ಉರು ಸೊನ್ನಲಿಗೆ, ತಂದೆ ಮುದ್ದಗೌಡ, ತಾಯಿ ಸುಗ್ರಿವ್ಯೇ. ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಂಬುಗೆಯಿರಿಸಿದ ಸಿದ್ಧರಾಮನು ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭುವಿನಿಂದಾಗಿ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಶಿವಜ್ಞಾನ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾದ ವಚನಕಾರ. ಅಲ್ಲಮನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮತ್ತು ದರ್ಶನದಿಂದ ಅನುಭವ ಮಂಟಪದ ಒಬ್ಬ ಸಕ್ರಿಯ ಚಿಂತಕನಾದವ. ಇವನ ವಚನಗಳ ಅಂಕಿತ- ಕಪಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾಜ್ಞನ

ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಹಾಡಿರಿ

- ವಚನಗಳನ್ನು ರಾಗಬಧಿಪಾಗಿ ಹಾಡಿರಿ.

ಲುತ್ತರಿಸಿರಿ

1. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನು ಯಾರನ್ನು ಮೆಚ್ಚುಪುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಸವಣ್ಣನವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?
2. ಬಸವಣ್ಣನವರು ತನ್ನ ವಚನದಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ಸಂದೇಶವೇನು?
3. ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಮಾರಯ್ಯನು ಕಾಯಕದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತನ್ನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾನೆ?
4. ಬೆಟ್ಟು, ಸಮುದ್ರದ ತಡಿ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷಗೆ ಮನೆಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಏನು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?
5. ಕುಲದ ಬಗಿಗೆ ಸಿದ್ಧರಾಮನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು?

ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಬರೆಯಿರಿ

ಲೋಕದ ಡೊಂಕ ನೀವೇಕೆ ತಿದ್ದುವಿರಿ?

ನಿಮ್ಮನಿಮ್ಮತನುವ ಸಂತೃಸಿಕೊಳ್ಳಿ,

ನಿಮ್ಮನಿಮ್ಮಮನವ ಸಂತೃಸಿಕೊಳ್ಳಿ,

ನೆರೆಮನೆಯ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಅಳುವವರ ಮೆಚ್ಚು

ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ.

- ಮೇಲೆ ನೀಡಿದ ವಚನದ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಹೋಲಿಕಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ

- ಕುಲದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಕವಿಗಳು ತಮ್ಮತಮ್ಮಾಲ್ಕಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸರ್ವಜ್ಞನು ಜಾತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿರುವ ಶ್ರಿಪದಿಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಪರ್ವತಾಗದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಸಿದ್ಧರಾಮನ ವಚನದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಜಾತಿಹೀನನ ಮನೆಯ | ಜ್ಯೋತಿ ತಾ ಹೀನವೇ |

ಜಾತಿ ವಿಜಾತಿಯೆನಬೇಡ-ದೇವನೊಲಿ |

ದಾತನೇ ಜಾತ ಸರ್ವಜ್ಞ

ಕವಿತೆ ಮುಂದುವರಿಸಿ

- ಕವಿತೆ ಎಂದರೇನು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗದು. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡುವ ಭಾವನಾಲಹರಿಯನ್ನು ಪದಗಳ ಮೂಲಕ ಕಟ್ಟುವ ಶ್ರಯೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಗದ್ದೆ ರೂಪಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದ ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿರದೆ ತಾಳ, ಲಯ, ಗೇಯಬದ್ಧವಾಗಿರುವ ರಚನೆಗಳು ಕವಿತೆ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಒಂದು ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದು

ದೇಶವಾಸಿಗಳು ನಾವೆಲ್ಲ ಬಂಧು

ಮುಸಲ್ಲಾನ ಕೈಸ್ತ ಜೈನ ಹಿಂದೂ

ಜ್ಞಾನ ವಿಜ್ಞಾನಕೆ ನಾವೇ ಮುಂದು

.....
.....
.....
.....
.....

ಸಂದೇಶ ಬರವಣಿಗೆ

- ಸಿದ್ಧರಾಮ ಬರೆದ ವಚನದಲ್ಲಿ ಬರುವ "ಕುಲವ ನೋಷ್ಟಡೆ ಹುರುಳಿಲ್ಲ" ಎನ್ನುವ ಈ ವಾಕ್ಯನೀಡುವ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಮುಂದುವರಿದ ಚಟುವಟಿಕೆ

- ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾರುವ ಇತರ ವಚನಗಳನ್ನು ಸಂಗೃಹಿಸಿರಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷೋತ್

- ಭಯಗೊಳ್ಳು
- ಮನಸ್ಸು
- ರಾಗಿಯಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಆಹಾರ
- ವೊದಲ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಅಹಣನಾದವನು
- ಆಶ್ಚರ್ಯ
- ಅಗತ್ಯ
- ಇಷ್ಟವಲ್ಲದುದು, ಕೆಡುಕು
- ಯೋಗ್ಯ, ಸಮಾನ
- ಹಿಂದೆಂದೂ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದ
- ಇಚ್ಛೆ, ಆಸೆ
- ಆಚ್ಚೆ, ಅನುಮತಿ, ಒಪ್ಪಿಗೆ, ಆದೇಶ
- ಗೊತ್ತಾಗದ, ತಿಳಿಯದ
- ಹೋಲಿಕೆಯಿಲ್ಲದ
- ವಂಶ ಪರಂಪರೆ
- ವಿಸ್ತಾರ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ
- ಕೇಳು
- ಆವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು
- ಸಮಾಹ
- ಆಳುವೆ
- ಚರಿತ್ರೆ
- ರುಚಿಯಾದ, ಸವಿಯಾದ
- ಎರಡುಪಟ್ಟು
- ಬೆಳೆ
- ಹುಟ್ಟು
- ಕಾಖಾನೆ, ಕೆಲಸ
- ಹಾವು

ಖುಟ್ಟ	- ಸಾಲ
ಎಮ್ಮೆ	- ನಮ್ಮೆ
ಏಕತಾನತೆ	- ಒಂದೇ ರೀತಿ, ಒಂದೇ ಶ್ರುತಿ
ಏಕಾಂಗಿ	- ಒಬ್ಬಂಟಿಗ
ಏರಿಸು	- ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡು, ಮೇಲೇರಿಸು
ಒಡನಾಡಿ	- ಜೊತೆಗಾರ
ಒಪ್ಪಂದ	- ಒಡಂಬಿಡಿಕೆ, ಒಪ್ಪಿಗೆ
ಒಸಗೆ	- ಉಡುಗೊರೆ
ಒಳಿತು	- ಒಳ್ಳೆಯತನ
ಕಚೇರಿ	- ಆಫೀಸು, ಕಾರ್ಯಾಲಯ
ಹುತ್ತುಹಳ	- ಆಸ್ತಿ, ಉತ್ಪನ್ನತೆ
ಕರಗತ	- ಕ್ಷೇತ್ರ, ಅಧಿನ
ಕಲರವ	- ಮಧುರವಾದ ದ್ವನಿ
ಕಾತರ	- ಕಳವಳ, ದುಡುಕು
ಕಾರಕಳ	- ಕಾರ್ಕಳ
ಕಾರಣಿಕ	- ಪರಾಡ
ಕಾರ್ಬನ್	- ಬಡತನ, ದಯಿ
ಕಾಳಜಿ	- ಗೊಡಪೆ, ಚಿಂತೆ
ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳು	- ಕೀಳು
ಕಿಲುಬು	- ಕೊಳೆ, ಕಲ್ಲು
ಹುದುರಿಸು	- ಹೊಂದಿಸು, ಒದಗಿಸು
ಹುಮಾರ	- ಮಗ, ಎಳೆಯವನು
ಹುರುಚಲು	- ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ
ಕೆಡುಕು	- ಕೀಡು
ಕೆನೆ	- ಸಾರ
ಕೊಂಡಕುಂದವಯ್	- ಜೈನಮತದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ
ಎಗು	- ಪೆಕ್ಕಿ
ಎಜಾನೆ	- ಬೊಕ್ಕಸೆ

ವಿನ್ಯಾಸಿ	- ನೊಂದುಕೊಳ್ಳು
ಗೂಡುಚಾರ	- ಗುಪ್ತಚಾರ, ಬೇಹುಗಾರ
ಗೋಜಲು	- ಗಂಟು, ಸಿಕ್ಕು
ಚಿಗುರು	- ತಳಿರು, ಕುಡಿ
ಚಿರಸೃಷ್ಟಿಯ	- ಸದಾಕಾಲ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹುದು
ಚುಕ್ಕು	- ಹಣ ಬಾಕಿಯಿಲ್ಲದಂತೆ ತೀರಿಸುವುದು
ಚೇಪು	- ಹಾಯಿಸು
ಚೈತ್ರ	- ಚಾಂದ್ರಮಾನ ವಷಟ ಮೊದಲನೆಯ ತಿಂಗಳು, ವಸಂತಮಾಸ
ಜಂಗಮ	- ಲೋಕಸಂಚಾರಿ, ಚಲನೆಯಿರುವ
ಜಿನುಗುಮಳಿ	- ತುಂತುರು ಮಳಿ, ಹಗುರವಾದ ಮಳಿ
ಟಿಕ್ಕಿ	- ಧ್ವಜ
ಡೆಕ್ಕಿ	- ಒಂದು ರೀತಿಯ ಚರ್ಮ ವಾದ್ಯ
ತಡಿ	- ತೇವ, ದಡ
ತಾಳುವೆ	- ಸಹಿಸುವೆ
ತಿರಸ್ಕೂಲ	- ತಾತ್ಸಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದುದು, ಕಡೆಗಳಿಸಿದ
ತುಮುಲ	- ಗೊಂದಲ
ತೃಷ್ಣೆ	- ಬಾಯಾರಿಕೆ
ತೊನೆದಾಡುವ	- ತೂಗಾಡುವ
ದಕ್ಕಿಸು	- ಪ್ರಯತ್ನಪೂರ್ವಕ ಪಡೆಯು
ದಣಿಪು	- ಆಯಾಸ
ದಸ್ತಾವೇಜು	- ದಾಖಲೆ ಪತ್ರ
ದಿವಂ	- ಆಕಾಶ
ದೂತ	- ಸೇವಕ, ಸಂದೇಶವನ್ನು ಬಯ್ಯಿಸುವನು
ದೊನ್ನೆ	- ಎಲೆಬಿಟ್ಟು
ದ್ವೀಪ	- ಸುತ್ತಲೂ ನೀರಿನಿಂದ ಆವೃತವಾದ ಪ್ರದೇಶ
ಧಾವಿಸು	- ಓಡು, ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸು
ನಂದಿನಿ	- ಗೋವ

ನಗ	- ಒಡವೆ, ಅಭರಣ
ನಗರ	- ಪಟ್ಟಣ
ನಗಾಳಿ	- ಪರ್ವತಗಳ ಸಮೂಹ
ನಾಂದಿ	- ಆರಂಭ
ನಿಟ್ಟುಸಿರು	- ದೀಪ್ಖಳಶ್ವಸ
ನಿಡುಕರು	- ನಿಡಿದಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ (ಗೊಮೃಟು ಮೂರಿ)
ನಿವೇಶನ	- ಅನುಕೂಲವಾದ ಸ್ಥಳ
ನೆಲೆಸು	- ವಾಸಿಸು
ನೋರಜುಗಲ್ಲು	- ಬೆಣಚು ಕಲ್ಲು
ಪಕಾಶಿ	- ಪಕ್ಕಾಸು
ಪತನ	- ಕೆಳಗೆ ಬೀಳು, ಅವನತಿ
ಪತ್ರ	- ಎಲೆ
ಪಾಕ	- ಅಡುಗೆ, ಸಾರ
ಪಾನೀಯ	- ಶುಡಿಯುವ ದ್ವರ (ನೀರು, ಪಾನಕ, ಚಹಾ, ಕಾಫಿ ಇತ್ಯಾದಿ)
ಪಾಯ	- ಪಂಚಾಂಗ
ಪಾಲು	- ಹಾಲು, ಭಾಗ
ಪಾಳುಭೂಮಿ	- ಕೃಷಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ ಭೂಮಿ
ಪಿತ್ರಾರ್ಥಿತ	- ತಂದೆಯಿಂದ ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ಬಂದದ್ದು
ಪುಟ್ಟಿಯು	- ಚಿಮ್ಮು
ಪುಷ್ಟಿ	- ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಪೋಷಣೆ
ಪುಷ್ಟಿ	- ಹೂವು
ಪುಷ್ಟಿಪ್ರಯೋಧಿ	- ಹೂಮಳಿ
ಪುತ್ರಾತ್ಮಕಾರ್ಯ	- ಮರುಸೃಷ್ಟಿ
ಫಲ	- ಹಣ್ಣು
ಬಂಡುಗಾರ	- ವಿರೋಧಿ, ಕ್ಷಾತ್ರಿಕಾರಿ
ಬಣವೆ	- ಬೈಪುಲ್ಲಿನ ರಾಶಿ
ಬರ	- ಕ್ಷಾಮ, ಅಭಾವ

ಬಸಿರು	- ಹೊಟ್ಟಿ, ಗಭ್ರ
ಬಳಗ	- ಗುಂಪು
ಬಳುವಲೆ	- ಕಾಣಿಕೆ
ಬಾಧೆ	- ಕಾಟ, ಅಡಚಣೆ
ಬಿಳಿಯ ಕೊಳೆ	- ಬೀಳಗೊಳೆ
ಬೀಡು	- ಮನೆ
ಬೆಡಗು	- ಅಂದ, ಸೊಗಸು, ಒಯ್ಯಾರು
ಬೇಲನಾಡು	- ಬೇಲೂರು
ಮಂದಹಾಸ	- ಮುಗುಳುನಗೆ
ಮಂಥನ	- ಕಡೆಯುವುದು, ಮಂಥನ
ಮನವರಿಕೆ	- ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅರಿವಾಗುವಿಕೆ
ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆ	- ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸೆ, ಬಯಕೆ
ಮುಗ್ಡ	- ಕಪಟವಿಲ್ಲದ
ಮೇರುಗು	- ಶೋಭೆ, ಕಾಂತಿ, ಹೊಳಪು
ಮೆಲ್ಲು	- ತಿನ್ನು, ಜಗಿಯು
ಮೊಗ	- ಮುಖ
ಮೋಡಿ	- ಸೊಗಸು, ಆಕಷಣೆ, ರೀತಿ
ರಸನೆ	- ನಾಲಗೆ
ರಿಸ್ಕೆನ್	- ರಾಜೀನಾಮೆ
ಲಗ್ಗೆ	- ಹಾಳಿ. ಆಕೆಮಣ
ಲತೆ	- ಬಳ್ಳಿ
ವಾಡಿಕೆ	- ಕ್ರಮ, ಸಂಪ್ರದಾಯ
ವಿಚಲಿತ	- ಚಲಿಸದೇ ಇರುವುದು
ವೃಕ್ಷ	- ಮರ
ವೈರುಧ್ಯ	- ವಿರೋಧ
ವ್ಯಧವಾಗುವುದು	- ಹಾಳಾಗುವುದು
ವ್ಯವಸಾಯ	- ಕೃಷಿ

ವ್ಯಾಪಿಸು	- ಪಸರಿಸು
ಶವ	- ಸೃಪತುಂಗನ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರು
ಶಲ್ಯ	- ಶಾಲು
ಶೋಭಿಸು	- ನಳಗಳಿಸು, ಚೆಲುವಾಗು
ಶ್ರದ್ಧೆ	- ನಂಬಿಕೆ, ವಿಶ್ವಾಸಾಹಂತಿ,
ಸಂಗಡಿಗ	- ಜೊತೆಗಾರ, ಒಡನಾಡಿ
ಸಂಗಮ	- ಸಮಾಗಮ, ಕೂಡುವುದು
ಸಂತತ	- ಯಾವಾಗಲೂ, ಎಡೆಬಿಡದೆ
ಸಂಭ್ರಮ	- ಸಂತೋಷ, ಉತ್ಸಾಹ
ಸಂಡಗರ	- ಸಂಭ್ರಮ
ಸದ್ಯ	- ಶಬ್ದ
ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ	- ನೋಡುವುದು, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೀಕರಿಸುವುದು
ಸಾದಾ	- ಸಾಧಾರಣವಾದ
ಸಾಮರಸ್ಯ	- ಸಮಾನತೆ
ಸಿಂಪಡಿಸು	- ಚಿಮುಕಿಸು
ಸೀಮೆ	- ಎಲ್ಲೆ, ಗಡಿ, ನಾಡು
ಸುರಭಿ	- ಸುಗಂಥ, ಸುವಾಸನೆ
ಸ್ಲಾಷ್	- ಹುಟ್ಟು,
ಸೊಲ್ಲು	- ಮಾತು
ಸೆಬ್ಬ	- ನಿಶ್ಚಲ
ಸ್ವರ್ದ್ದೇ	- ಪೈಪೋಲೆಟಿ
ಸೂರ್ಯಿ	- ಪ್ರೇರಣೆ
ಸ್ವಾದಿಷ್ಟ	- ತುಂಬಾ ಸವಿಯಾದ
ಹಾದಿ	- ದಾರಿ
ಹಿಂಗತೆ	- ಹಿಂದಿನ ಕತೆ
ಹೆಂಟೆ	- ಮಣಿನ ಗಟ್ಟಿ
ಹೇರಳವಾಗಿ	- ಧಾರಾಳ

ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ

ಭಾಗ IV ಕ

ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

51ಕ. ಮೂಲಭೂತ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು – ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳು ಭಾರತದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹೌರನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.

- (ಕ) ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು, ಅದರ ಆದಶರ್ಥಗಳನ್ನು, ಸಂಸ್ಥಾಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ್ವಾರಾ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು;
- (ಇ) ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಿತದಾಯಕವಾದ ಉದಾತ್ತ ಆದಶರ್ಥಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅನುಸರಿಸುವುದು.
- (ಈ) ಭಾರತದ ಸಾರ್ವಭೌಮತೀಯನ್ನು, ಏಕತೀಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅಖಂಡತೀಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು.
- (ಇಫ್) ದೇಶವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಕರೆ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು.
- (ಇಜ್) ಧಾರ್ಮಿಕ, ಭಾಷಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಥವಾ ಜಾತಿ ಪಂಗಡಗಳ ಭಿನ್ನತೆಗಳಿಂದ ಅತಿಎತ್ತಾಗಿ ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ಜನತೀಯಲ್ಲಿ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಭಾತ್ಮತ್ವದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಕುಂದುಂಟುಮಾಡುವ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವುದು.
- (ಇಃ) ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಭವ್ಯಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಕಾಪಾಡುವುದು.
- (ಇಣ್) ಅರಣ್ಯಗಳು, ಸರೋವರಗಳು, ನದಿಗಳು ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಸ್ವೇಸ್ವಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದು, ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸುವುದು.
- (ಇಜ್) ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಭಾವ, ಮಾನವೀಯತೆ, ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು.
- (ಇಃು) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೊಲ್ಟನ್ಸು ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವುದು.
- (ಇಣ್ಣಾ) ರಾಷ್ಟ್ರವು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಾಧನೆ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಿಯ ಜೈನ್ಸುತ್ತ್ಯಕ್ಕೆ ತಲುಪಲು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುವುದು.
- (ಇಟ್) ಆರರಿಂದ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ನಡುವಿನ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೋ, ತನ್ನ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೋ ಆಯಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಹೆತ್ತವರೋ ರಕ್ಷಕರೋ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಿರುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು.

ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳು

ಪ್ರೀತಿಯ ಮಕ್ಕಳೇ,

ನಿಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿಯಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಹಕ್ಕುಗಳ ಕುರಿತಾಗಿರುವ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯು ನಿಮ್ಮ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ, ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಲು ಪೇರಣಿಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದನೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಈಗ ಒಂದು ಆಯೋಗವು ಕಾರ್ಯಾಚರಿಸುತ್ತಿದೆ. ‘ಕೇರಳ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು ಸಂರಕ್ಷಣ ಆಯೋಗ’ ಎಂದು ಅದರ ಹೆಸರು. ನಿಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳು ಯಾವುವು ಎಂದು ನೀಡಿಳೋಣ.

- ವಾಕ್ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃತ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ.
- ಜೀವ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ರಕ್ಷಣೆ.
- ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಬದುಕು ಹಾಗೂ ವಿಕಾಸದ ಹಕ್ಕು.
- ಜಾತಿ, ಮತ, ವರ್ಗ, ವಣಿ ಎಂಬ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಗೌರವಿಸಲ್ಪಡುವ ಮತ್ತು ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವ ಹಕ್ಕು.
- ದೃಷ್ಟಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಹಾಗೂ ಲ್ಯಾರಿಕ ದೊಜನ್ಯಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಣಿ ಪಡೆಯಲೂ ಶುಶ್ಲಾಂತಿಸಿ ಪಡೆಯಲೂ ಇರುವ ಹಕ್ಕು.
- ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕತನದಿಂದ ಹಾಗೂ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ.
- ಪಾಲೋಳ್ಳಿವಿಕೆಯ ಹಕ್ಕು.
- ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹದಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ.
- ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಬದುಕುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ.
- ನಿರ್ದಿಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದಂತೆ ಸಂರಕ್ಷಣೆ.
- ಉಚಿತ ಹಾಗೂ ಕಡ್ಡಾಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಕ್ಕು.
- ಕಲಿಯಲೂ ಆಟವಾಡಲೂ ಇರುವ ಹಕ್ಕು.
- ಪ್ರೀತಿ ಹಾಗೂ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಬದಗಿಸುವ ಕುಟುಂಬ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು.

ನಿಮ್ಮ ಕೆಲವು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು

- ಶಾಲೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೊತ್ತುಗಳನ್ನು ಹಾನಿ ಮಾಡಿದೆ ರಕ್ಷಿಸುವುದು.
- ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕಲೆಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೀಸ್ತ ಪಾಲಿಸುವುದು.
- ಶಾಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು, ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು, ಹೆತ್ತವರನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಹಪಾಠಿಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದು.
- ಜಾತಿ, ಮತ, ವರ್ಗ, ವಣಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಇತರರನ್ನು ಗೌರವಿಸಲೂ ಅಂಗೀಕರಿಸಲೂ ಸಿದ್ಧಾಗುವುದು.

ಸಂಪರ್ಕಸಚೇಕಾದ ವಿಳಾಸ

ಕೇರಳ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು ಸಂರಕ್ಷಣ ಆಯೋಗ

‘ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ’, ಟಿ.ಸಿ. 14/2036, ವಾನ್ ರೋಫ್ ಜಂಕ್ಷನ್, ತಿರುವನಂತಪುರ-34

ಫೋನ್ : 0471-2326603

E-mail : childrightscpcr@kerala.gov.in, rtecpccr@kerala.gov.in

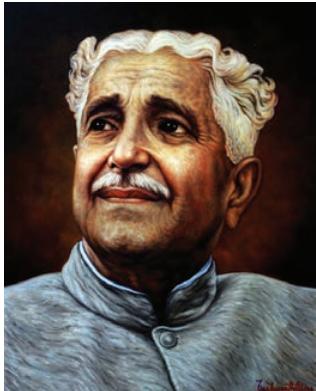
Website : www.kescpcr.kerala.gov.in

ಮಕ್ಕಳ ಸಹಾಯವಾಳಿ : 1098, ಅಪರಾಧ ನಿಯಂತ್ರಣ : 1090, ನಿಭಯ : 1800 425 1400

ಕೇರಳ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಸಹಾಯವಾಳಿ : 0471-3243000/44000/45000

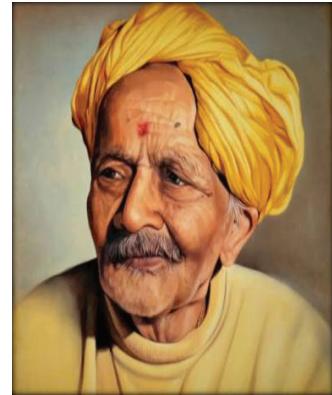
Online RTE Monitoring : www.nireekshana.org.in

ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕಾರರು

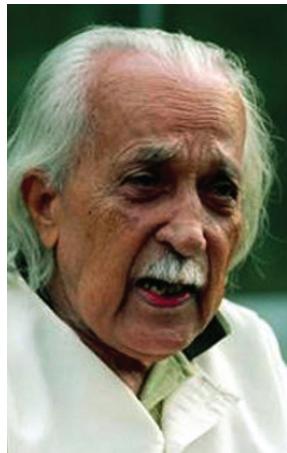
ಕುವೆಂಪು

ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ

ದಾ ರಾ ಬೇಂದ್ರೆ

ನಾಕು ತಂತಿ

ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ

ಮೂಕಜ್ಞಿಯ ಕನಸುಗಳು

ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಾಗಾರ್

ಚಿಕ್ಕಮೀರ ರಾಜೀಂದ್ರ

ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕಾರ

ವಿ.ಕೆ. ಗೋಕಾಕ್

ಭಾರತ ಸಿಂಧು ರಶ್ಮಿ

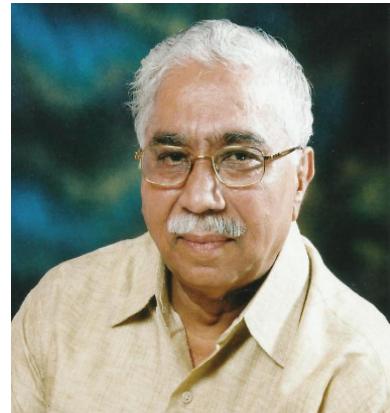
ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ

ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಗಿರಿಶ್ ಕಾನಾಡ್

ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ

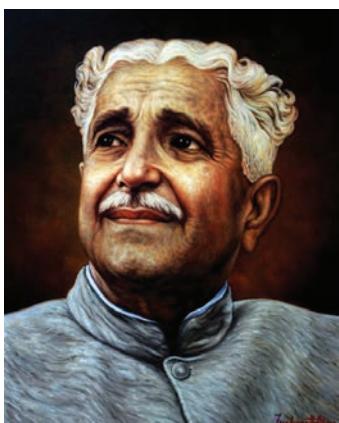
ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ

ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ

ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿಗಳು

ಮಂಜೀಶ್ವರ ಗೋಪಿಂದ ಪೈ

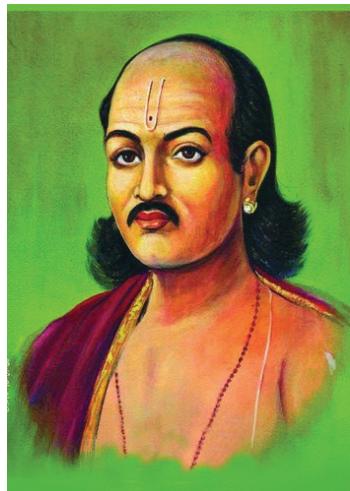

ಕುವೆಂಪು

ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ

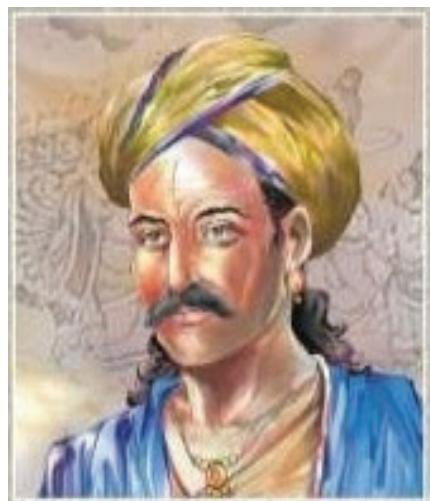
ರತ್ನ ತ್ರಯರು

ಪಂಪ

ರನ್ನ

ಪೊನ್ನ